

UJ KELET

PARTONKIVÜLI NAPILAP

ALAPÍTÓ FŐSZERKESZTŐ: Dr. MARTON ERNŐ 71 מרסון ד"ר א. מרטון ז"ל

1.10 FONT 24 OLDAL TEL-AVIV, 1972 MÁJUS 26., PÉNTEK 7253. szám

ARAB JELENTÉS MOSZKVBÓL:

NIXON A KÖZELKELETI HELYZET BEFAGYASZTÁSÁT KIVÁNJA

Ma kerülnek napirendre a nemzetközi problémák a csúcserkeztelen — Tegnap flottaközi egyezményt írtak alá tengeri incidensek elkerüléséről — Még bizonytalan a rakétasorompó egyezmény aláírásának időpontja

Moszkva (UPI, Reuter, IFP). — A kairói El Gumhurije moszkvai tudósítója szerint Nixon elnök egyik magasrangú kíséretje kijelentette, hogy az elnök hajlandó tárgyalni a szovjet vezetőkkel a közelkeleti kérdésekről, azonban nem vállal semmiféle kötelezettséget a tárgyalások eredményére vonatkozólag. A Közel-Kelet kérdése állítólag holnap, szombaton kerül megvitatásra. A kairói lap szerint Nixon kíséretje elmondta, hogy az elnök a közelkeleti helyzet befagyasztását javasolta, ami azt jelenti, hogy fennmaradna a „se béke, se háború” helyzet. Orosz részről azt hangoztatták, hogy Brezsnev figyelmeztetni fogja Nixont, miszerint Izrael kivonulása a területekről előfeltétele a válság rendezésének.

Tegnap írták alá a harmadik szovjet-amerikai egyezményt a csúcserkeztelen. Ezúttal Gorskov tengernagy, a szovjet hadiflotta főparancsnoka és John Warner amerikai flottaügyi miniszter írta alá a két hatalom első katonai jellegű megállapodását, amely tengeri incidensek elkerülésére szolgál. Előzőleg már aláírták megállapodásokat együttműködésről az ekológiai szennyezés elkerülésére, együttműködésről a világűrutasban és az űrrepülésben. Mára várták a nagyjelentőségű megállapodás létrejöttét a stratégiai fegyverek korlátozásáról, de ez bizonytalan a jövőre várható tárgyalásokon még nem tisztázták az utolsó vitás pontokat és a két delegáció vezetői tegnap estig nem indultak el Moszkvából.

Nixon elnök és a szovjet vezetők között tovább folytatnak az intenzív tárgyalások. Tegnap Kosz-

lyása Hanoira. Egyes megfigyelők szerint az oroszok megkísérelték, hogy rávegyék Észak-Vietnomot az offenzíva elhalasztására, de sikertelenül.

Pat Nixon, az elnök felesége szerdán este első ízben volt állandóan elfoglalt férje társaságában. Együtt mentek a Bolsoj balett díszelőadására, ahol Csajkovszki Hattutavát Nixon kívánságára adták elő. Az elnök felesége előzőleg látogatást tett a Bolsoj koreográfiai iskolájában, ahol a jövőbeni balettáncosokkal ismerkedett meg. Ezenkívül Pat Nixon látogatást tett a moszkvai cirkuszban, ahol kéznajátsással üdvözölte őt — egy valódi oroszlan.

Malau az izraeli példát követi: KOMMANDÓTÁMADÁS A REPÜLŐGÉPRABLÓK ELLEN

Csellel kiszabadították a tuszokat — Kiengedték a levegőt a gép a bronceaiból — Az egyik légialakulat libanoni útlevele van

A délafrikai repülőgépet két sőtörő elrablójának, aki állítólag libanoni arab, tegnap estig tárgyalásokat folytatott Malau (Észak-Rhodesia) hatóságaival arról, hogy fizessenek nekik 5 millió dollár váltságdíjat és biztosítsák szabad eljuttatásukat Szomáliába vagy Ciprusra.

Előzőleg a rablók szabadon bocsátották a tuszokat, a pilóta és három utas kivételével, de később ezeknek is sikerült elmenekülniük a repülőgépből. A Boeing gép amúgy sem szállhat fel, mert a repülőter biztonsági tisztje, az izraeli példán okulva, kiengedték a levegőt a gumibroncsokból, és el is vágta azokat.

A KNEZET PÉNZÜGYI BIZOTTSÁGA:

A magas ügyvédi honoráriumok türethetlenné

A kormány közbelépését követelik — Sapira miniszter: Nem változtathatjuk meg a döntést

A Kneszet pénzügyi bizottsága tegnapi ülésén „sajnálattal” vette tudomásul, hogy a Vitkon-bizottság milyen magas honoráriumot állapított meg az ügyvédek számára. Határozatában a bizottság megállapítja, hogy azok az összegek, amelyeket a közzévalások vagy a kormány által támogatott társaságok jogi szolgálatait fizetnek az ügyvédeknek, egyáltalán nem egyeztetettek össze az ország gazdasági és társadalmi életének a kereteivel és türethetlenné.

Előzőleg Jákov Simson Sapira igazságügyminiszter adott felvilágosítást a bizottság tagjainak, és kijelentette, hogy nem lehet változtatni a Vitkon-bizottság döntésén, amellyel megállapította az összesen 430 ezer fortra rugó honoráriumokat. Jisráel Kargmann (Máarách), a bizottság elnöke azt hangsúlyozta, hogy nem csupán a közel félmillió fontnyi összegről van szó, hanem arról, hogy közzévalások olyan honoráriumokat vezettek be, amelyek az állam egyszerűen nem viselhet. A bi-

zottság támogatta Kargmannnak azt a követelését, hogy a kormány vessen véget ennek a helyzetnek.

J. Ben Meír (NVP) csatlakozott Kargmann szavaihoz és kijelentette, hogy a mai helyzet demoralizáláshoz vezet. Azt javasolta, hogy a bizottság fejezze ki rosszallását a Vitkon-bizottság döntése felett és vizsgálja ki a lehetőségeket a honoráriumok csökkentésére.

A pénzügyi bizottság további tagjai is felháborodásuknak adtak kifejezést, míg J. Bader (Ché-ru) kijelentette, hogy módosításokra van ugyan szükség, de mindenki tetszése szerint választhatja meg jogi képviselőjét és ennek megfelelően kell fizetnie.

A bizottság ülésén egybéknt megcáfolták azt a hírt, hogy az egyik ügyvéd önként lemondott díjazásáról.

Kargmann képviselő tegnap esti tévényilatkozatában bírálta Vitkon bírónak azt a kijelentését, hogy „ilyen feszítváért fizetni kell”. Zálmán Suvál képviselő a legfelsőbb bíróság elnökéhez intézett levelében azt panasolta, hogy Vitkon kijelentései aláássák a vizsgálóbizottságok intézményét és megingatják a bíróságokba vetett bizalmat is. Suvál ebben az ügyben interpellációt is intézett az igazságügyminiszterhez.

Sapira igazságügyminiszter a pénzügyi bizottságban tartott beszámolójában kijelentette, hogy az igazságügyminisztérium is az ügyvédeknek fizetett asztronómikus összegű honoráriumok világában él, és semmit sem tehet az ellen, hogy a bíróságok vagy hivatalos vizsgálóbizottságok milyen honoráriumokat állapítanak meg.”

INCIDENS MOSZKVBAN A SZOVJET ZSIDOKERDES KÖRÜL

Montrealban megvádolták Waldheim főtitkárt a szovjet zsidók ügyének elhanyagolásával — A Nyugati Falmál továbbiak az éhségstrájk

Moszkva (UPI, IFP). — Egy szovjet irócsoporthal rendezett sajtóértekezleten incidens került sor tegnap, amikor James Mitchener, a neves amerikai író, szövetségi a szovjet zsidók helyzetét és Alexander Csekovszki, a Literaturnaja Gazeta zsidó főszerkesztőjének válsága annyira felháborította, hogy elhagyta a termet.

Nyugati Falmál már negyedik napja folytatják az éhségstrájkot. A különböző klitaközpontokból csoportok érkeztek, hogy biztassák az éhségstrájkolókat, akiket a nagyközönség százai kerestek fel tegnap. Dr. Zerach Wahrhaftig valóságügyi miniszter más másodsorú tette látogatást az éhségstrájkoló csoportnál. Tegnap újabb sürgőnyt menesztettek Nixon elnökhöz Moszkvába, azzal a kéréssel, hogy intervencióján a szovjet zsidók alijája érdekében.

Csekovszki azt hangoztatta, hogy nem létezik nemzetközi zsidó közösség és az amerikai sajtó jobban tenné, ha az Egyesült Államokban mutatkozó antiszemitizmussal foglalkozna. Csekovszki ez után a jelenlévő orosz újságírók hangos nevetése közepette idézte az ugyancsak zsidó Ilja Hilf és Jevgenij Petrov ismert szatiráját, amelyben egy zsidó azt kérdezi, hogy van-e a Szovjetunióban zsidókérdés? A negatív válasza megkérdi, vannak-e zsidók. — Ha vannak zsidók, akkor kell lennie zsidókérdésnek is!

Golda Meír miniszterelnök és Simon Peresz miniszter részvételével 5000 főnyi tömeg tartott tegnap Or Jehudán „éjszakai virrasztást” a szovjet és a szíriai zsidók kiszabadításáért.

Mitchener nemcsak Csekovszki szavai bősztették fel, hanem a sajtófogadást rendező Novosztij hírgyűnétség szerkesztője Ivan Udeltcovnak a kijelentése is, aki hisztériakeltéssel vádolta Mitchener-t.

PIMEN PATRIARKA:

A tüntetés elcsúfította zarandokutamat

A pravoszláv egyházi Iljusin-gépen elhagyta az országot

Pimen pravoszláv pátriárka tegnap befejezte izraeli zarandokutamat és kíséretével együtt felszállt a szovjet Aeroflot társaság Iljusin-18 gépre, amely ismét eljött érte. A pravoszláv egyház fő felpanaszolta, hogy azok a tüntetések, amelyek a szovjet vallási küldöttség közelében játszódtak le, elcsúfították zarandoklását a Szentföldre.”

met. „Jött néhány kiáltozó ember és valami írást adtak át a rendőrtisztnek, de nem tudom pontosan mit kívántak. Elejétől kezdve hamgoztattam, hogy kizárólag vallási látogatásról van szó és ezt csunyan megzavarta a politikai jellegű tüntetés.”

A hatóságok nevében dr. Saul Kolbi, a vallásügyi minisztérium keresztény ügyeinek referense bucsúzott el a pátriárkától.

Pimen, akinek bucsúztatására megjelent I. Benedictus jeruzsálemi pátriárka is, a repülőteren orosznyelvű nyilatkozatot olvasott fel, amelyet ezután görög és angol nyelvre fordítottak. Ebben a nyilatkozatban azt hangoztatja, hogy kereszties-zarandoklatot tett és felkereste a szenthelyeket, valamint a pravoszláv egyház intézményeit. „Imádkozni fogok a Mindenhatóhoz, hogy teremtsen békét a világon és testvériséget a népek között” — mondta a pátriárka, aki köszönetet mondott vendéglátóinak.

Egy kérdésre válaszolva kijelentette, hogy nem visz magával innen semmiféle hivatalos kérel-

BROADWAY 100:
Nagyvilági aromája

Egy színvonalon a világ leghíresebb cigarettáival. Super King-Size amerikai keverék, gyártja Dubek tartalmaz, kítőnő dohányból.

BRAUN ARNOLD

Nagyvárad — Kármiel
80-IK SZÜLETÉSNAJÁRA
szívüöl gratulálnak, sok boldogságot, egészséget és hosszú életet kívánnak
fia és családja,
valamint a BRAUN ÉS TARSA LTD.
cég tulajdonosai és összes munkásai.

Drága gyermekeink
ERZSIKE (Nussbeacher) és ROBY (Steiner)
HAZASSÁGI EVFORDULOJA
és imádozt unokáink
RITA és DÁVIDKA
SZÜLETÉSNAJJA
alkalmából sok örömet, boldogságot és hosszú életet kíván
LILI ÉS JOSKA

IDŐJÁRÁS
Szép idő, átmeneti felbőzöttel. Mai hőmérsékletek: Jeruzsálem 13—23, Tel Aviv 18—24, Haifa 18—23, Naharia és Afula 16—24, Ludd 16—26, Beér Séva 20—27, Ejlát 21—33 fok.

שולם
147
תל-אביב-יפו

Fájdalommal közöljük, hogy szeretett férjem, édesapám

Gaszner Jenő Jehuda

Budapest — Gáv Jam — Kibuc Givat Oz
79 éves korában elhunyt.
Temetése ma, 1972 május 26-án, pénteken fél 2-kor Kibuc Givat Ozban.

Gyászolják: felesége, fia, menyje, unokái és a kibuc tagjai

Végtelen fájdalommal jelentjük, hogy szeretett édesanyánk

Özv. KUN JÓZSEFNÉ (Irén)

Arad — Neser
88 éves korában, május 25-én hajnalban hirtelen elhunyt és ugyanaznap délután csendben eltemették.

Gyászolják: gyermekei: dr. Kun Károly, Kun Laci, és menyje Julika
Részvétlátogatások mellőzését kérjük.

Oszinte részvétellel osztozunk
dr. Kun Károly
EDESANYJÁ
halála feletti mély gyászban.
GIVAT NESER LAKOZAI
VAAD HAAGUDA

Nátán Pe... a központi tanács Tel... konferenciá... rzet (amely terjed) hely... vezetői és... zó tisztvi...
lyozta, hogy... eljárásnak... van, mert... takarit... zettek száma... mutatótt ar... ben 65 ezer... gy, hogy ez... ja az utóbbi... es azonban... gókból érke... söknek.
lesz az ölék... hivatalok a... is fogadnak... és ebben a... zélések foly... nazottak szer... yi miniszteri... atásf körzethe... megbízottat... ólag az ölék... lalkozók.
ügyi minisz... zetének főnö... z ez év janu... rzet összesen... mintegy 5000... be. Közülük... tallak lakást... z-kölcsönt ka... 100 családot... z juttattak és... d rokonoknál...
nt ismét nar... kezett Bécsen... tünőből. Az... között van... rnök is. fele... ával Kisinyev...
Leningrádban... ondotta, hogy... folytatott lan... alijja-jogáért... evben az alij... zsidó csoport... A leningrádi... perben” tanu... atni, é azon... ezért hathavi... ítélték, melyt... nem riasztotta... lása után to... tüntetésekben... és röpcédulá... az alijja propa... segitett neki... ális előállításá...
ngyenes... ása... ntektől, május... benként kétszer... be katonák in...
szok pénteken... után 16.40. to... geggel 6 és dél... t fognak közle... utvonalonon... n a legtöbb ka... a, a külön erre... omásokon.
enes utaztatása... rszágút külön... Jeruzsálem—... azokban az... nces vasuti köz... Máláchi—Beer... Ros-Pina-i vo...
n, melyek pol... tartoznak, „Ka... feliratu tábla...
orsolása... 23-án megtartott... sán a követke... ák ki: 36. 38.
ELET... תנוון יוון בלתי... העורכת... העורך... המור: אורי... תל-אביב, יפו...
ÉVFOLYAM... יאנת-והנת...
MARTON GIZELLA... SCHÖN DEZSŐ... TON JÓMI LTD... 52, P.O.B. 831... 30011

המשטרה מתקשה להוכיח שייכותו של אזולאי לפריצה שנסתימה ברצח

למרות שמאיר אזולאי שנעצר בקיץ 1968, לא זכה במסדרים והורף העובדה כי „מכונת האמת“ קבעה שהוא דובר אמת — הובא בהיגיון לביהמ״ש השלום ב-1971. אזולאי נשפט על פני השופט בר-עזר רפפורט, כי לפי ההעד קשור העצור למקרה הפריצה לבית מרנוב ברחוב המאספים בתל-אביב, שם נרצח רביהשוטר שמואל וייצמן. לדברי הרשוט נעצר השוטר על-ידי שוטרים של המשטרה ברחוב בוסיס, שנלכד עוד בערב המקרה, בעוד ששותפו הצליח להימלט. פרקליטו של השוטר, עזר משה ארנון, טען — והחוקר אישר את דבריו — כי השוטר עמד למסור והיו בפניו היירורים שלדורתם נמלט הפורץ השני בערב יום ב' וזו האנשים שנאבקו בו. איתו ערב עם הפורץ, טענו לאחר מכן מסדר, כי אותו אלמוני אינו נמצא בין האנשים העומדים במסדר. הם ציינו כי איתו איש אף אינו דומה לעצור אזולאי.

עזר אלוני הודיע לשופט, כי באותו בוקר הובא מרשו „מכונת האמת“ וזו קבעה כי הוא דובר אמת. הוא הטיף וטען כי השוטר אף הובא לבדיקה רפואית במכון הפתולוגי וסם אישרו. אין בראשו כל סימני מלחמה. (כוכבי, חוקר הפורץ השני בכח-מקל על ידי הדיירים).

עזר טען פרקליטו של השוטר, כי אולם מכיון והמדובר ברצח פורץ שוטר והחקירה רק בתחילתה ולנוכח הצהרת החוקר, כי המשטרה השתחרר את השוטר מיד כאשר יובר לה, שאין לו שייכות למקרה, צויה השופט לעצור 10 ימים.

עזר אלוני ביקש להגיש ערעור על החלטת בית המשפט המחוזי, אך זה דבר נבצר ממנו מחמת שביתת עובדי בתי המשפט.

חברי „הליגה“ ביקשו לפוצץ מבנים רוסיים

קשר לפוצץ בתי המשלחת הסובייטית בארבעת החודשים האחרונים פוצצו בתי המשלחת הסובייטית לרבות משרד האמון. בניוירק טימס — על המעצרים מסר טון התובע הכללי ל. מר ריצ'ארד קליינרנטס באשינגטון טון.

ארבעת החודשים בגילום 16 עד 26 נתפסו בעת שהרכיבו פצצות בתי שימוש בקומה שנייה של המרכז הווידוי בלודו ביק. הם נתגלו בעקבות קריאה טלפונית אנונימית למשטרת מיזון נסאי בלונדון אילינג.

התובע הפדרלי לאזור הוואר, מר רוברט מורס, אמר בבירוקלין, כי מר קליינרנטס מגלה „נייטן איש“ חברי של זו, אך לא הבחיר בדבריו אלה.

נפצעו שלושה ילדים ששיחקו בפגז תאורה

בהתפוצצות פגז תאורה נפצעו ב' יום ד' בערב שלושה ילדים באור יהודה.

המקרה אירע סמוך לשעה 6.30 ערב, ברחוב אסירי ציון 13 באור יהודה, שם שיחקו במרפסת ביהם שלושת האחים מצליח 12, ניסים 9 ושלמה 4 למשפחה חלואי בפגז תאור רח שטצא. תוך כדי משחק החלו להטות בפגז אשך התפוצץ.

היום — הסכם תחבורה בין שתי הגרמניות

הסכם בין שתי הגרמניות בשא-לוח התחברה ייתנם היום בבנין מר-שלה גרמניה המזרחית בברלין רש-מורחית — על כך נסחר בהודעה רש-מית לפרסומה על ידי סוכנות הודי-עות המזרח גרמניה אדג.

יקנעם קובלת על שיבושים באספקת המים

ראש המועצה המקומית של יקנעם, ארזן גבריאלי, שיגר אתמול בבוקר מבר-רק לתתלת „מקורות“ בו הוא דורש הצגחה ללהקת „בת-שבע“ בפריס

להקת הלהקה „בת-שבע“ זכתה להצגחה רבה בהופעתה הראשונה בפ-ריס. ההקה החלה להציג בתיאטרון הירוני והופעותיה יושבו עד היום ב-יוני.

הקהל קיבל בתשואות רמות באלט-קום קצר על גון קרנטי. „אבני קונ-צרט“ כתב סוכנות הירדית הצרפ-תית מצייני, כי יצירה זו נתקבלה על-ידי הקהל בהתלהבות ללא תקדים. להקת המחול „בת-שבע“ עומדת לה-ציג בפ-ריס יצירות של סוריאנו-ריס ויראיים, ובניהם של מורלי שר-רון. אלה מיוצרותיה של הלהקה שרוי ככר זכה לקבלת מנם נלהבת בתיאטרון בישאן אילונה.

ראשי משרד התחבורה יצאו לוועידה בינלאומית

מסלחת משרד התחבורה בראשותו של סגן שר התחבורה, מר גד יעקבי, יצאה אתמול במטוס „אליעזר“ לוועידה בינלאומית לתחבורה בנו ירוק וכן להצגה בינלאומית של התחבורה-ה-אווירית וזאת שתופתה-ה-יום בגמל התעופה דאלאס שבשושינג-טון.

בישיבה עם כתב עתיים בלוד, אמר גד יעקבי, כי רגל התצוגה הבינ-לאומית, „טרנספו 72“ יערכו דיונים של קבוצות עבודה בנושא התחבורה וגדולות לערים הראשיות.

סגן שר התחבורה יצא מארה״ב לאנגליה, שם ייפגש עם שר התחבורה הבריטי ועם עובדים בכירים ב-משרד לפיתוח סביבתי. נוסף לכך יר-פיע מר יעקבי במספר הרצאות, ה-אחת בניו יורק בפני פרופסורים למ-עו השלום במורה התיכון וכן בתי-ה-הרצאות בלונדון, האחת לפני סור-דנטים ישראליים והשניה לפני הקור-צה הפרלמנטרי של משלחת העבודה הבריטית הנמנית על ידיו ישראל ב-אנגליה.

מר יעקבי יעזר מן הארץ כשבדי-עייס, והד עם מר יעקבי יצא מנכיל-משרד התחבורה, מר דן הירם ומנחל-גמל לוד, מר שמואל סטול.

אבו פינה לעיירה בדואית

בטקס הגיוני רב משתתפים הונחה אתמול בהצטיינות אבן פינה 40 הבתים הראשונים של העיירה הבדואית הש-נייה בארץ. העיירה הבדואית הראשונה היא תל-שבע. העיירה החדשה נבנית בשטח השבט אל הוויל, מורחית לקי-בוץ שובל.

עקבא פינשטיין, הממונה על עניי-ני השיכון לנתיבים במשרד השיכון, אמר, כי נעשות הכנות להגדיל את-מספר היחידות הניור ל-100.

יחידה לטיפול נמרץ בחולי לב בבי"ח „שיבא“

יחידה לטיפול נמרץ בחולי לב ה-סובלים מהפרעות קיצביות מסובכות ו-זקוקים לקוצבי לב — נפתחה השבוע במרכז הרפואי ע״ש שיבא בתל-השרון, מר.

ביחידה 15 מיטות והיא הנהלה מ-סוגה בארץ ואחת הגדולות בעולם. התי-קנו בה מכשירים אלקטרוניים חדי-שים ביותר המאפשרים מעקב אחר ה-חולים במשך כל היממה.

★ חברת התעופה הבריטית „בי-אי.סי.“ החליטה להזמין חמישה „קונקורד“ — על כך נמסר אמיל.

מה היה — מפקד כוחות האס.אס. ב-עיר זר.

גוראל יצא לוועידת ארגון העבודה בשווייץ

המשלחת הישראלית לוועידת השני-תית של ארגון העבודה הבינלאומי תצטרף לעמוד השנה בלחץ כבד של מדינות ערב ותומכיהן המבקשים לה-עביר בוועידה החלטת גינוי ליש-ראל. על „הטיפול בערביי השטחים ובאיוגודים המקצועיים שלהם, ופגיעה ובאיזון האזרח של תושבי השטחים“.

עד כה לא הצליחו מדינות ערב להעביר החלטת גינוי כזאת אולם הם ינסו לעשות זאת שוב השנה — זאת אמר מנכ״ל משרד העבודה מר אריה גוראל, יצא אתמול בבוקר במטוס „אליעזר“ בדרכו לגרמניה ולאחר מכן לשווייץ, שם ייצג את ישראל בוועידת ארגון העבודה הבינלאומי.

מר גוראל אמר לכתב עתיים בלוד, כי הוועידה תפתח בשווייץ בראשית יוני וארגון זה הוא יחיד עד כה שלא קיבל החלטת גינוי נגד ישראל. אם כי מדינות ערב ניסו לעשות זאת מספר פעמים אך ללא הצלחה.

הוא ציין, כי הלהקת העובדות החד-לטה כזאת יהיה קשה יותר השנה, צדק, וזאת תוך 12 שבועות.

„פיוניר 10“ ממשיכה ל„צדק“

החלוקת הבלתי מאוישת „פיוניר 10“ ממשיכה בדרכה לכיבוש הלכת צדק, לאחר שהתרחקה ממאדים ונכ-לעניינם בקבלת מומחים מיראל שי-יצאו למדינות אלה באירופה לעיר-כון הידע המקצועי שלהם. הליכוי יצור ניהול.

מר גוראל יעזר מן הארץ מספר שבועות.

אלטמן-בארבי מודה:

הוטל עלי התפקיד לחסל את תנועת ההתנגדות הצרפתית

עוד אמר אלטמן, כי הוטל עליו הר-קה לנהר רון. עוד הודה אלטמן-באר-בי תפקיד לחסל את תנועת ההתנגדות כי כי הוצאו להורג בתלייה גרמני-הצרפתית הן מנקודת ראות צבאית והן חבר האס.אס. שעסק בשוד, תקיפה ו-מנקודת הראות המדינית.

הוא מכחיש שעמד בראש הגסטפו של לאא ויצא מהכלל מהמטה הראשי של הגסטפו בשטחים הכבושים. התמון מצטט את דברי אלטמן-באר-בי, שציינו, כי אירגן כוח המורכב מ-120 אנשים, ובניהם אנשי הגסטפו ו-12 מבין אלה משרפי פעולה צרפתים. באמצעות צי-הוי יהודים והם נעצרו אך ורק בגמל וזו זה התקשר עם מלשינים, שכמה חותם יהודים, אויב דלארי, מוסכנות הידיעות הצרפתיות מציננת הפושע הנאצי הודה כי הורה להרוג כי המשלחה הצרפתית ממשוכה במי-אשה שהובילה כמה מבין אנשיה שי-לא המריץ לדרוש מממשלת בולביה עכס נמנה אף הוא, למאמר, גופתה זו הסגרתה של הפושע הנאצי.

דיירי מעברת קרית-חיים מאיימים בשביתת-רעב

נציגי ארבע מאות המשפחות, השוכ-בים זה היום השלישי לפני רחבת עי-ריית חיה בדורשים למצוא פתרון לה-דיוור עברום עומדים להכריז ביום א-בבוקר על שביתת רעב אם עד אז לא יקבלו הבטחות מספקות לפתרון בעי-ית המשפחות המתגוררות בתנאי תתי-השוכבים, ולשבי מעברת האובסטי-ניק בקרית-חיים, דורשים, כי יסודרו-שלבם זה לפחות ל-50 אחוז מהם די-רות, בעוד שהשאר יקבלו דיוור בשל-ביים.

מר משה פלימן, הידיע מנכ״ל משרד השיכון, כי משרדו מוכן להעמיד לר-שות הנזקקים 24 יחידות דיוור, המיוע-דות במקור להברת „שיקמנת“ וזאת בנוסף ל-22 יחידות דיוור אחרות, הכול-לים שים שיקבלו אותם לראיון הדוף.

על פסגת הר סיני

עם אגד מגיעים לכל מקום, משני ועד אופי, כל טיול עם אגד הוא חוויה עמוקה של הכרת נופים וספיגת ידע על האתרים ותולדותיהם, מודרני „אגד“ המנוסים מלווים את המטיילים, משלגי החרמון ועד פסגת הר סיני.

זהו אגד

ועדת הכספים בתגובה על שכר הפרקליטים ב"וועדת ויתקון": התשלומים עבור שירותים משפטיים לגופים ממלכתיים - חורגים מכל מסגרת

ועדת הכספים של הכנסת... שיתבה אתמול הסברים מפי שר המשפטים... ש"ש שפירא... חתום על ש"ש שפירא... ד"ר א. ויתר... ק"ו.

השקט והחברה בישראל ואין לשאת את... הוועדה תובעת מאת הממשלה וכן... קצתם על ש"ש שפירא... חתום על ש"ש שפירא... ד"ר א. ויתר... ק"ו.

עזב הפטריארך פימן: ההפגנות נגדי העכירו את מסע הצלי"נות שלי לארץ הקדושה

הפטריארך הביע בהודעתו לפני צא... שני הצדדים ובעיקר שאלת הכרעה... רוס בישראל וגי הם הבעלים החוקיים... עזבו.

עובדי "היכל המשפט" חזרו לעבודה

יום חלפה בדרך הפגנות בעובדים... הוצאת צוותים חמושים... 10:30 בבוקר לעבודה בעקבות החלטת... שמיכיל באסיבה כללית שניתה במתקן... לציון בית הדין האזרחי לעבודה.

מאיור גנרל אבו נואר: התעצמות רבה בקרב חילות הצבא הירדני

באותה צבא ירדן חוקים עתה מאי... ש"ש שפירא... חתום על ש"ש שפירא... ד"ר א. ויתר... ק"ו.

שחררה ספינה מצרית שחדרה למימי ישראל

אנשי הצוות ובראשם רב החובל... חמד עבדול עזיז נאמס, כבן 40 שנה... רב לפני כחודש במעצר דומה בימי... ראל. לאחר מקרה קודם של חזית... ספינה למימינו. רב החובל היה בוגר... ונכלל נוכח העובדה שתוך חודש ימים... נעצרה ספינתו פעמיים בישראל בעל... ניווט כישל. הוא טען כי טעפו האות... אינו פועל כלכלה ובש"כ ששה ספי... נחו שלא בנתיב הימי שנועד לה... בעת מעצרה הקודם היתה הספינה... בדרכה מאלכסנדריה לביירות. עם שחר... ורחה צוידה במים, דלק ומזון, ולאחר... שמנועה תוקן בחיפה המשיכה בדרכה... לנמל ביירות. משם הפליגה לפמנסטה... טענה מצרית פלסטיק ויצאה לדרכה ל... נמל ביירות, אלא שהפעם שוב הורה... למימי ישראל ונעצרה. כל אנשי ה... צוות שעל ספינה, להוציא ימאי אחד... — היו על ספינה גם בעת מעצרה... הראשון.

ביירות: סיור ישראלי ערך חיפושים בתוך לבנון

על התלונה מסר ראש מטה מסקי... פי האו"ם, מאיור גנרל אנציו סילאי... סבוא. התלונה לא אושרה על ידי משי... קיפי האו"ם באזור. בתום שהייה של כ-24 שעות בישראל... שהורחה הספינה המצרית אמצור סמוך... לטעם 4 אחת-עשר והמשיכה בדרכה לנ... מל ביירות שבלבנון, שם תפוק את... טענה.

אוגנדה דורשת מישראל להחזיר לה מטוס

אוגנדה פנתה לישראל בבקשה שי... תשחרר מטוס של חיל האוויר האוגנדי... מזהרה מטוס סילון מתוצרת ישראל... שהישראל לאוגנדה ונשאר במדינה זו... כאשר נתקו היהטים היסלומטיים בין... ישראל לאוגנדה בחודש שעבר.

ירדן חתמה יום עצמאותה

ירדן הגנה אתמול את יום עצמאותה... ואת יום הצבא שלה. משדרי הממשלה, המשרדים הפרטיים... ובתי הספר היו סגורים, ובניינים ציי... בוריים ובתי ספר עטרו זגליים. התלונים פורסמו המנות של המלך... חוסין ושל הנשק המודרני שסופק לו... אחרונה לצבא ירדן. העתון "אל יארד" כתב כי ירדן סתנ... צבת כח אחר מאחורי מלכה, על אף... המיומנות הנרקמות נגדו.

היכל המשפט חזרו לעבודה

יום חלפה בדרך הפגנות בעובדים... הוצאת צוותים חמושים... 10:30 בבוקר לעבודה בעקבות החלטת... שמיכיל באסיבה כללית שניתה במתקן... לציון בית הדין האזרחי לעבודה.

מאיור גנרל אבו נואר: התעצמות רבה בקרב חילות הצבא הירדני

באותה צבא ירדן חוקים עתה מאי... ש"ש שפירא... חתום על ש"ש שפירא... ד"ר א. ויתר... ק"ו.

שר החוץ הסיני: הממשלה הסינית תמשיך לתמוך בעמי ערב

שר החוץ הסיני, צ'י פנג פיי, הודיע... אישר את המדיניות הממשלתית שקיבל... במאבקם נגד התוקפנות האמריקאית... והישראלית — מטרה אתמול סוכנות... הידיעות "סין החדשה".

בנו של טרפר שובת רעב ליד בנין האו"ם

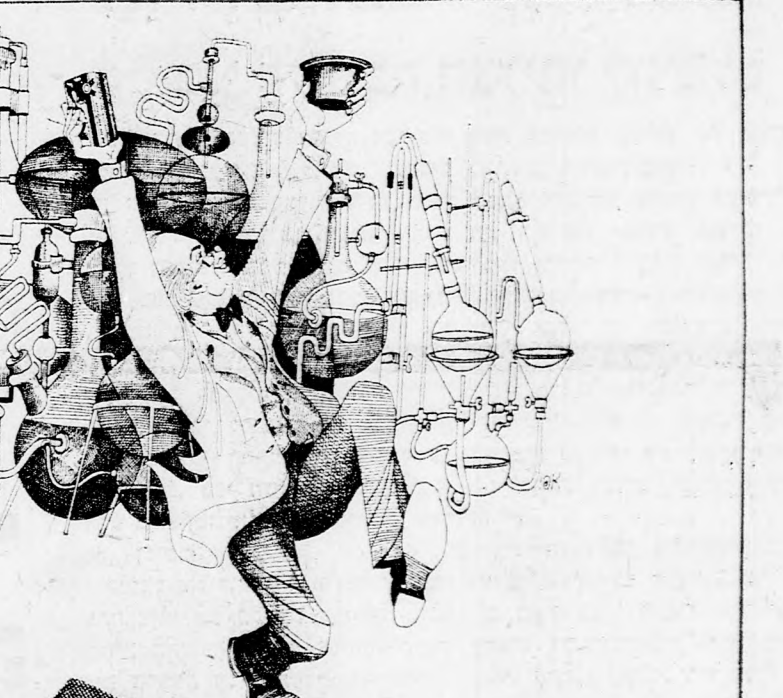
אדוארד טרפר, בנו של ליאופולד... טרפר, מי שעמד בראש התנועת הא... דומה, פתח ביום ד' שביתת רעב ליד... בנין האו"ם. שביתת רעב זו שתימשך... שבעה ימים מהווה הפגנה במסגרת ה... הוא הדגיש כי העם הסיני וממשלתו... ימשיכו לתמוך לתמוך בעם הסורי, ב... עם הפלשתינאי וביתר עמי ערב ב... מאבקם הצודק נגד התערבות האימ... פריאליטיים וניטאי כליהם. בנאום... בנאום הברכה שלו אמר שר החוץ...

בנו של טרפר שובת רעב ליד בנין האו"ם

אדוארד טרפר, בנו של ליאופולד... טרפר, מי שעמד בראש התנועת הא... דומה, פתח ביום ד' שביתת רעב ליד... בנין האו"ם. שביתת רעב זו שתימשך... שבעה ימים מהווה הפגנה במסגרת ה... הוא הדגיש כי העם הסיני וממשלתו... ימשיכו לתמוך לתמוך בעם הסורי, ב... עם הפלשתינאי וביתר עמי ערב ב... מאבקם הצודק נגד התערבות האימ... פריאליטיים וניטאי כליהם. בנאום... בנאום הברכה שלו אמר שר החוץ...

"אל-אהרם": הקברניט לוי הרג אחד החוטפים

ארנון המלחיים... הקברניט לוי הרג אחד החוטפים... ש"ש שפירא... חתום על ש"ש שפירא... ד"ר א. ויתר... ק"ו.

נור סמל זה מותך המכסה, נור סמל זה מותך העטיפה

מה שעליך לעשות כדי להשתתף בהגדלת "מבצע הצלחה" להוריד סמל אחד בלבד של "מטע" מכל אחת מן העטיפות או גביעי המרגרינה. לשלוח 3 סמלים כאלה על פי הכחובות: "מטע" ח.ד. 160, חדרה. וחוכלו לזכות באחד מן הפרסים הבאים:

- סידור במטבת מתוצרת רובה
- תנור בישול ואפיה של אמקור 2010
- מכונת כביסה קומפקטית אמקור
- תנור אפיה ובישול אמקור 900
- מכונת כביסה קומפקטית אמקור
- שואב אבק
- מסחנות מיצומטיק
- מכונת כביסה קומפקטית אמקור
- מכונת כביסה קומפקטית אמקור
- מכונת כביסה קומפקטית אמקור
- מכונת כביסה קומפקטית אמקור

ומאות פרסים אחרים.

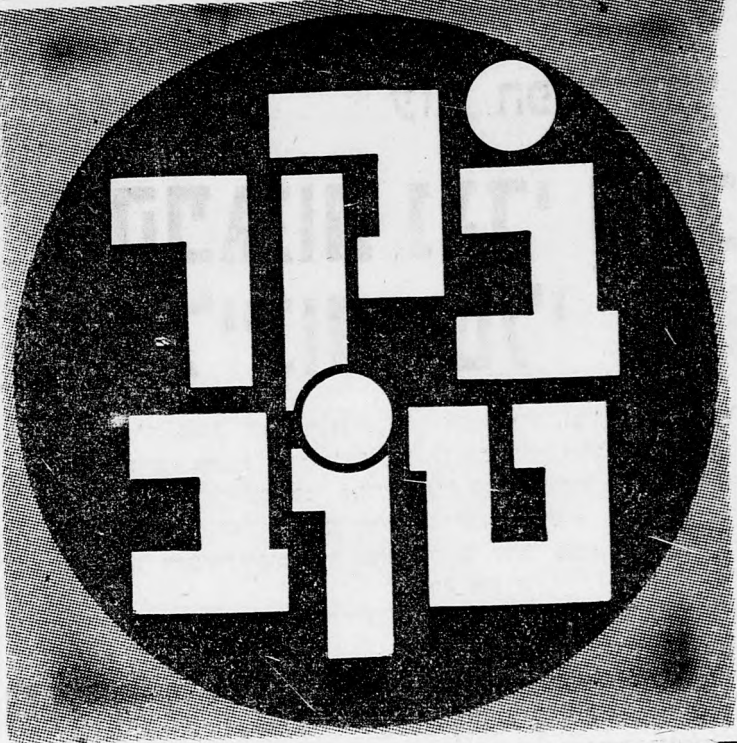
מטעמי גם את - מטעם גם אתה. כי מטעם מטעם - מטעם ופלא. מטעם. תעשיות מזון בע"מ

מצרים מוכנה למלחמה

העתון "ג'ואיש אבונדור" מדווח כי מצרים מוכנה למלחמה מול ישראל. הממשלה המצרית מודיעה על הכנתה להגנתה של הארץ, קודם לזמן.

הרמטכ"ל התנצל בפני הנהגים הדרוזיים

בקשר לירידות שהתפרסמו על מניעת כניסתם של שני נהגים דרוזיים למחנה צבאי, מסר דובר צה"ל את הדברים הבאים: א. הרמטכ"ל רביאלוף דוד אלעזר, שיגר לשני הנהגים הדרוזיים מכתב בו הביע בפניהם את צערו על התקלה ועל אי-הנעימות שנגרמה להם. ב. הרמטכ"ל ביקש ממשרתת ישי ראל לבטל התלונות שהוגשו נגדם. ג. נקטו אמצעים למניעת הישגתם של מקרים דומים בעתיד.

נתיב סיבון
היפוך ביותר
בשורה

מס' 166 • יום ששי, י"ג סיון תשל"ב • 26.5.72

נמשכת ההתעללות ביהודי סוריה; אם צעירה נכלאה עם בנה הפעוט

שבעה יהודים לפחות נכלאו ביום שבת בלילה בסוריה, וביניהם ארבעה ילדים. שבעה הודיעו כי שוחררו מהכלא לפני כן. כנראה כל אלו נכלאו בגלל שבת. שבעה הודיעו כי שוחררו מהכלא לפני כן. כנראה כל אלו נכלאו בגלל שבת. שבעה הודיעו כי שוחררו מהכלא לפני כן. כנראה כל אלו נכלאו בגלל שבת.

הווייטקונג חדר לקונטום: ממשיך לתקוף את קו ההגנה של הואה

כוחות הווייטקונג פתחו במתקפה נוספת על קונטום, במחוז הדרומי של וייטנאם. כוחות הווייטקונג פתחו במתקפה נוספת על קונטום, במחוז הדרומי של וייטנאם. כוחות הווייטקונג פתחו במתקפה נוספת על קונטום, במחוז הדרומי של וייטנאם.

שוחררו נוסעי המטוס הדרום-אפריקאי החטוף בני הערובה הצליחו להימלט

שני חוטפי המטוס הדרום אפריקאי שניחשו את כוונותיהם של בני הערובה הצליחו להימלט. שני חוטפי המטוס הדרום אפריקאי שניחשו את כוונותיהם של בני הערובה הצליחו להימלט. שני חוטפי המטוס הדרום אפריקאי שניחשו את כוונותיהם של בני הערובה הצליחו להימלט.

המצב הבינלאומי ידון היום במוסקבה

ביום הפתוח שנחתם אתמול במוסקבה, התקיימה ישיבת הממשלה הרוסית לדיון במצב הבינלאומי. ביום הפתוח שנחתם אתמול במוסקבה, התקיימה ישיבת הממשלה הרוסית לדיון במצב הבינלאומי.

עשרות הרוגים בשריפה שפרצה בנמל דג'קרטה

לפחות 72 אנשים נהרגו ו-27 אחרים נפצעו בשריפה שפרצה בנמל דג'קרטה. לפחות 72 אנשים נהרגו ו-27 אחרים נפצעו בשריפה שפרצה בנמל דג'קרטה.

גולדה: את הפער הסוציאלי אין לפתור על-חשבון העלייה

גולדה מאיר ציינה כי בין השוואתם של שני המצבים, המצב של ישראל, במסגרת דבר רעות על ישיבת הממשלה הוסיפה, כי היא לא דאגת מהעובדה שלא הצליחו להתייחס אל הפער בין שני המצבים, המצב של ישראל, במסגרת דבר רעות על ישיבת הממשלה הוסיפה, כי היא לא דאגת מהעובדה שלא הצליחו להתייחס אל הפער בין שני המצבים.

העתון המצרי, "אל-גומהוריה":

ברז'ניב יאמר לניקסון כי נסיגת ישראל היא התנאי ליישוב המשבר

נחתם הסכם למניעת תקריות בים הפתוח ובתחום האוירי הטריטוריאלי

הנשיא ניקסון אינו מתנגד לפתוח את הים המזרחי במשולב עם המזרח התיכון. הנשיא ניקסון אינו מתנגד לפתוח את הים המזרחי במשולב עם המזרח התיכון.

קשיש "שתום עין" - הורשע במעשי חבלה

גבר שתום-עין, בן 66, הורשע אתמול בבית משפט צבאי בעושה בפעולות חבלה. גבר שתום-עין, בן 66, הורשע אתמול בבית משפט צבאי בעושה בפעולות חבלה.

נענשו סוהרים שהתרשלו בשעת בריחת מחבל

המשטרה הסורית, שהתרשלה בבריחת המחבל מוחמד שאהד עמרן, נענשה על ידי מפקד המחנה. המשטרה הסורית, שהתרשלה בבריחת המחבל מוחמד שאהד עמרן, נענשה על ידי מפקד המחנה.

ועדי העובדים מתכוננים להשבת משרדי הממשלה

לאות הזדהות עם עובדי "הכל המשפט" ועדי העובדים מתכוננים להשבת משרדי הממשלה. לאות הזדהות עם עובדי "הכל המשפט" ועדי העובדים מתכוננים להשבת משרדי הממשלה.

לאתר: <http://www.ynet.co.il>

EGYSZER FIZET, NÉGYSZER HIRDET

(Folytatás a 18-ik oldalról)

HAIFA

● **FOGPROTEZISEK** javítása 6-7 óra alatt. Haifa, Láncevit 10. (navar, ban). Telefon: 530-202.

● az „**UJ KELET**” „Vista Nostra”, „Nowiny Kurier”, „Letzte Naeszt” stb. apróhirdetése rovataiba és az összes többi újságokba kereskedelmi- és családi hirdetések felvétele a „Sachar” hirdetőirodában, Haifa, Shapira u. 13, tel. 62453. Nyitva naponta 8-20-ig, este 20 óra után tel. 531-981, 320-862.

Haifai orvosi intézmény keres APOLONOKET és GONDOZONOKET kronikus betegek mellé. Állandó munka. Haifa, telefon 235512.

- **EREDETI** perzsa és hazai szönyegek nagy választékban, részlete is. Eladás, vétel, csere, javítás, tisztítás. Berkovics szaküzlet, Haifa, Hanevím 20. 1. emelet. Telefon: 661969.
- **LAKASOK**, üzletek, eladás és hányberbe. Telefon: 668613. Bemis Szulovics, Haifa Hechaluc 7.
- **„JOJUS”** Haifa, Nordau 5., tel. 642-024. Pehely-, gyapjú-, Dacrolen paplanok, ágycakarók, ágynemű. — Pehely- és tolltisztítás.
- **FOGPROTEZISEKET**, fogtechnikai kezelést, expressz javításokat vállal svájci specialista. Fogászati laboratórium, Ansbacher, Haifa, Akiba 27, telefon: 664-841.
- **ELADO** 4 ajtós szekrény jó állapotban, sárga ágyneműtároló, sárga szőnyeg. Tel. 04-881-59, este.
- **KIADO** Haifa környékén 110 négyzetméteres garázhelyiség. (Mifráz). Részletek: tel. 04-710-940.
- **TURISTÁK**, Vegyének Romániában használható ajándékokat. Olcsó árak. Felicia üzlet, Dániel 11. Haifa.
- **DANI SARON** nevű viselő városrendezési inozet. Haifa, Hánási 92. Zürich története és fejlődése kiadása.
- **TANULJON** szakmát az esti órákban! Esti női fodrászati iskola. A legújabb módszerekkel, a kozmikum Gladys fodrász vezetés alatt. A végzetek bizonyítványt kapnak. Munka biztosított. Szalon: Szonia, Haifa, Kikar Heinrich Heine 10, tel. 81301.
- **ELADO** villanytűzhely sütővel és borotvával. Tel. 04-253-523, Haifa.
- **21% PERCEK** Neve Sámán 74. szobák, 3 terasz, csónak környék. Eckhaus.

* **Finom gumiharisnyák**
* **Ortopéd fűzők**
* **Könnyű lúdtalpbetétek**
* **Sérvkötők**

LABO ortopédia

Haifa, Arlozorov utca 8

● **UJ FORRADALMI MÓDSZER** toll, pelyh, paplan és párnák tisztításra és mosásra, helyben. „Cur” pelyhgyári, Haifa, Derech Hájim 6, tel. 84194.

● **NEVE SAANAN**, Haifa, szép környéken. 3 szoba, hall, terasz. 190-090 JL, tel. 223-248.

● **NAGY** könyvtároló üzem asszonyok keres munkára. Nyelv- és szakmájuk nem szükséges. Tel. 665-283, 7-9 között.

● **KIADO** Kirját Atán új lakás, 3 szoba, konyha, fürdőszoba, 2 erkély. Azonnal beköltözhető. Tel. 04-724-119.

● **HADAR** központjában alkalmilag, családi okokból megalapozott máhozlet átadó. Wasserman, Rech. Tel. 04-710-940, tel. 04-661000.

● **NEVE SAANAN**, HAIFA, csendes helyen 3 1/2 szoba, étkezősarok és erkély 105.000. Tel. 235454.

● **LEGYÜBB** tavaszi modellek. — nagy választék. Maxik, szoknyák, tunikák, Bál-dressz (nadrággal és szoknyával) meret után is. Carmel konfekció, Haifa, Herzl utca 47, — 1. emelet.

● **VESZEK** használt bútort, frizidert, felosztásból származó tárgyakat. Sami, 52102, este.

● **JUVENDOLGOK** kártyából, tenyérből, Beszlek románul, nemetül, oroszul, jiddisül. Haifa, POB. 384.

● **NŐI-FERFI** fodrászat elhallozás miatt átadó. Riven, Hess 1. Autobuszok 10, 12, 21. Haifa.

● **2% SZOBÁS** lakás, zárt erkély, Kirját Chajim, Szofim család, Daganjá 27, tel. 720-761, Haifa.

● **HADARON** kiadó bútorozott szoba villamos hőlgyélnél. Tel. 641-961, Haifa.

● **KÖNNYEBB** háztartásban idősebb nő állást keres, főzéssel is. Haifa, Haifa, POB. 4094, „Megbízható” jel lere.

Carmelia SZANATÓRIUM, HAIFA

Ruth u. 27 • telefon: 81787

okleveles ápolónőt és takarítókat keres

- **MEGALAPOZOTT** textilnagykerekedés nagy és jó vevőkörrel, elfogadható árak, eladó. Haifa, POB 4094, „TEXTIL” jeligere.
- **HÁZVEZETŐNŐ** KERES bentlakással egyedülálló özvegyember kármeli két szoba, komfortos lakásába. Haifa, 161, 85789.
- **KIADO** hányberbe 3 szobás lakás, telefonnal, Rámát-Saulban. Erdekoldni vasárnapról 82-920, Haifa.
- **LAKASOK**, üzletek, éttermek, biztostása. Szd. Hqkarmel 19, Haifa, 235986.
- **HÁZVEZETŐNŐT** keresünk — jó feltételekkel. Haifa, telefon 723-983, 19 és 21 óra között, Szombaton. 10-14.
- **METPELETE** keresünk két gyermek mellé (1 és 7 évesek). Munkaidő 15-ig. Nemai, Bevetődnés felületel. Haifa, telefon: 693-258.
- **NAGY MARADEK-VASÁR!** Menyasszonyi ruhák mérték után is, fél árban. DIZZA, Haifa, Herzl utca 24.
- **ONÁLLÓ** konfekció varrónőnek házbábót munkát hához adunk. Carmel konfekció, Haifa, Herzl utca 47, 1. emelet.
- **JÖLMEÑO**, jöhírű fűszergyár, nagy vevőkörrel. Kirját-Jámaban eladó. Telefon 04-710-292, este 7-8-ig.
- **ALKALMILAG** eladó máhozlet-szeméztartó. Ástán, Bárk 2, Tel-Chánan, Haifa.
- **NAGYBANI** trikotázs és harisnyva üzlet keres nagybani eladókat. Telefon: 04-817-00. Reggel 8-10, és 7-21.
- **ELADO** 1964 ártó autó, 0-10,000 után, eladó körből. Tel. 04-521-139, este 04-242-041.

UJ KELET

● **ELADO** mesárszék a város központjában. Bőséges megélhetés. Tel. 03-946-371.

● **MEGALAPOZOTT** üzlet meret után varró konfekció szabót vagy varrónt keres. Lakás vagy társulás lehetséges. Tel. 624-918, Tel-Aviv.

● **MEGALAPOZOTT** női konfekció műhely hányberbe. Varda, Dizengoff 154.

● **KIADO** máhozlet és záldégtüzetel Tel-Aviv Cáfóban. Bőséges megélhetés két családnak. — Telefon: 247-569.

● **KIADO** máhozlet és záldégtüzetel Tel-Aviv Cáfóban. Bőséges megélhetés két családnak. — Telefon: 247-569.

KERESÉS

● **AVRAHAM HOROVITZ** akkori lakos tanúkat keres igazolásra: Czestohowa-1 gettó 1944 áprillistól, utána 1943 májustól Hasag-Pelzern munkatábor. Cim: Noriny Kurir, 128 számra.

● **KERESEM** sürgösen Mauriciu Nasta mérnököt Bukarestből, str. Fetitilor 11, Lidia és Rasela Katz, tel. 934-133, Tivon.

JERUZSÁLEM

● **JERUZSÁLEMBEN** családi és kereskedelmi hirdetések, hirdetéseklet a „Luach 4” számára hivatalos árón felvesz „Universal” iroda, Ezrát Jiszraél-u. 7, Jaffa-u. 60, sarok, i. 225674.

● **FIGYELEM!** Lakások, üzletek, irodák, üzlethelyiségek, fűszérüzletek, házak, kulcsépizert, eladás és hányberbe. Telefon: 668613. Bemis Szulovics, Haifa Hechaluc 7.

● **„JOJUS”** Haifa, Nordau 5., tel. 642-024. Pehely-, gyapjú-, Dacrolen paplanok, ágycakarók, ágynemű. — Pehely- és tolltisztítás.

● **FOGPROTEZISEKET**, fogtechnikai kezelést, expressz javításokat vállal svájci specialista. Fogászati laboratórium, Ansbacher, Haifa, Akiba 27, telefon: 664-841.

● **ELADO** 4 ajtós szekrény jó állapotban, sárga ágyneműtároló, sárga szőnyeg. Tel. 04-881-59, este.

● **KIADO** Haifa környékén 110 négyzetméteres garázhelyiség. (Mifráz). Részletek: tel. 04-710-940.

● **TURISTÁK**, Vegyének Romániában használható ajándékokat. Olcsó árak. Felicia üzlet, Dániel 11. Haifa.

● **DANI SARON** nevű viselő városrendezési inozet. Haifa, Hánási 92. Zürich története és fejlődése kiadása.

● **TANULJON** szakmát az esti órákban! Esti női fodrászati iskola. A legújabb módszerekkel, a kozmikum Gladys fodrász vezetés alatt. A végzetek bizonyítványt kapnak. Munka biztosított. Szalon: Szonia, Haifa, Kikar Heinrich Heine 10, tel. 81301.

● **ELADO** villanytűzhely sütővel és borotvával. Tel. 04-253-523, Haifa.

● **21% PERCEK** Neve Sámán 74. szobák, 3 terasz, csónak környék. Eckhaus.

Jeruzsálemi étterem keres ELSÖRENÜ SZAKÁCSOT

Jeruzsálem, POB. 3341

● **JERUZSÁLEMBEN**, Givat-Mordéchiában eladó 2 1/2 szobás, húzóépítési lehetőséggel Azonnal beköltözhető. Telefon 17-20 óra között: — 03-911-784.

● **BIZALMI** ALLAST vállal vallásos, hatvan éves tisztviselő. Ajánlatok: Jeruzsálem, POB. 1375.

● **ANTI**K bútorok, hályszoba, frizidert eladó. Keren Kájemet 10. Balajla család, 1-3-ig.

● **LAKASOK**, üzletek, Blechner által. Hotel Zion, 10-12-ig, 4-6-ig, 232-567.

Bevezetett cipészműhely **DOLGOZÓ FELESTARSAT** keres.

Erdekoldni nappal: Jeruzsálem, Grizim-u. 1, este 6-tól: Kirját Menáchem 11/6 blokk, Grosz Regina

● **HAROM** szobás lakás örökáron. Keren Kájemet 10. Balajla család, 1-3-ig.

● **VALLASOS**, megbízható fiatal lányt keresünk konfekció üzletbe, kiszolgálására. Jeruzsálem, tel. 87838, délelőtt 9-1-ig, délután 4-7-ig.

● **ELADO** olesón bútorok, új guma vir szapák, friziderek. Jeruzsálem, Meá Sárím 37, Friedman, telefon: 838-29, délelőtt 11-13-ig, délután 15-17-ig. Este tel. 524-006.

SZÜKSÉGÜNK VAN ÖNRE

ha jövőjét nagy, fejlődő ipari vállalatnál akarja felépíteni. Kiképezzük gyártási berendezéseink kezelésére (a munka szakmáyn, kban), előmenetelt és jó munkafeltételeket biztosítunk.

● Részletek vállalatunk személyzeti osztályán, — Haifa, POB. 1428, vagy telefon: 04-721381.

CHEMICALS & PHOSPHATES LTD.

Impresszárió **W. H. ROBERT** hozza a

»WIEN GRÜST JERUSALEM«

kiállítás keretében a **WIENER OPERETTEN — ENSEMBLE**

SZEREPLŐK:

Wiener Staatsoper: **KARL TERKAL** (tenor)
Wolksoper Wien: **SIGRID MARIKE** (szoprán)
DORIT HANAK (szoprán)
Theater a/d. Wien: **RUDOLF WASSERLOF** (bariton)
LOTTE BLAU — ALOIS MITTERHUBER (szóló-táncospár)

Bécsi dalénekesnő: **VERA SVOBODA**

Prof. **EDUARD MACKU** Winer Konzert-zenekarával.

MÜSORON:

Világhírű melódiák **Johann Strauss** (Denevér, stb.), **Josef Lanner**, **Kálmán Imre**, **Robert Stolz**, **Abraham Pál**, **Edmund Eysler** operettjeiből.

CSAK 4 ELADÁS

JERUZSÁLEM: vas., június 11. Városi Színház **TEL-AVIV:** hétfő, június 12., Ohel-Sém
HAIFA: szerda, június 14., Armon **TEL-AVIV:** kedd, június 13., Ohel-Sém

THEATER in der **JOSEFSTADT**, Wien „**DON JUAN** kommt aus dem Krieg” Horváth Ödön színműve **TEL-AVIV**, csüt., 6. 8. vas. 6. 11. hétfő 6. 12.

KIRJÁT BIALIK: pént. 6. 9. **HAIFA:** szombat, 6. 10 **JERUZSÁLEM:** szerda 6. 14 **HAIFA:** szombat, 6. 25

Jegyek: Tel-Aviv, Dizengoff 118., tel. 248518; Jeruzsálem: Cahane; Haifa: Nova és Garber.

TOPSY KUPPERS IN IHRER ORIGINELLEN **ONE WOMAN SHOW** „HEUTE ABEND L.O.L.A. BLAU” George Kreisler muzikálja. **TEL-AVIV:** szomb. 6. 17. szerda. 6. 21. csüt. 6. 22.

JERUZSÁLEM: kedd, 6. 20. **HAIFA:** szombat, 6. 25

DIE WIENER SAENGERKNABEN világhírű turnéjukon **CSAK 4 KONCERT** **TEL-AVIV:** hétfő 6. 26. kedd 6. 27.

JERUZSÁLEM: szerda 6. 28. **HAIFA:** csütörtök, 6. 29.

BRASSÓIAK! Tanukat keresek, akik együtt voltak Predeal—Brassó—Fok-sani vagy vidék (Suraia-Doaga) **GENATH IZIDORRAL**. Költséget térítünk. ● Keresem Grosz Lajost. ● **HAFNER**, Rámát-Aviv, Fichman 23, telefon: 415037

ELLA WEISZ, Nyiracsádról, apja Simon, keresi hozzátartozót. Tel-Aviv, Hotel Sámuel. Tel. 59241—5, június 1-ig.

GOLDSTEIN JENŐ (Ábrahám) fogásznak Kolozsvár — Petách-Tikva a petách-tikvai H.O.H. vezetőségi tagjának **70-IK SZÜLETÉSNAPIJÁRA** SOK SZERENCSET ÉS EGÉSZSEGET KIVAN A VEZETŐSEG

HAIFAI KATONAI JÁRMU ÜZEM

- Lakatos
- Fegyvermester

SZÜKSÉGÜNK VAN ÖNRE

megalapozott, biztos üzemben, állandó munkára, szakmai nívójának megfelelő fizetéssel

Megbizottunk személyes megbeszélésre fogadj a Bét Hámálachban, Haifán, **J. L. Peretz utca 6, hétfőn és szerdán délután 4-6 között.**

Küldjön vámmentes **IKKA** ajándék-utalványt magyarországi rokonainak és barátainak

A májusi listát június közepéig történő kiosztásra

május 28-án, vasárnap zárjuk

MEGRENDELŐHELYEK:

JERUZSÁLEM: Vajda Jotán található a „Sova” kávéházban, télemelet, d. u. 5—6.30-ig. a Hisztadrut utcai Hisztadrut-épületben.

TEL-AVIV: G. Kemény, Ben Jehuda 27, 1. em., d. e. 9-12.30. d. u. 4-6.30 óra közt — Telefon: 55052.

HAIFA: Léber Dávid ekszerület, Nordau 21.

BEER-SEVA: Frankfurter István, Haacmau 49/51.

Levelezést kizárólag **G. KEMENY**, Tel-Aviv, Ben Jehuda 27, címre kérünk.

IKKA az egyetlen vámm- és minden egyéb költségtől mentes küldési lehetőség **MAGYARORSZÁGRA**

BUDAPESTI SIROK APOLASARA IS FELVESZÜNK MEGRENDELÉSEKET Az új árak megtudhatók a „megrendelőhelyeken.

FIGYELEM! **CSEHSZLOVAKIÁBA VALÓ KÜLDÉSRE TUXEX ajándék-bónok kaphatók**

TEL-AVIVI ÜZEM KERES **szakma nélküli munkásokat és lakatosokat.** Telefon: 34963.

ASZTALOSOK! Felveszünk munkásokat épület- és bútor-munkára. ● Jó feltételek. **ESEL, KIRJÁT-ONO LTD.,** Jelentkezés: Perlmutter, telefon: 754318

JUNG fűző- és melltartó ortopédia üzlet RISON-LECIÓN, átköltözött a **KIKAR HAMEJASZDIM** 6 sz. alá (azelőtt Rothschild 34)

Sérv és háskötő, gumiharisnyák, melltartók, stb.

JERUZSÁLEMI IPARVÁLLALAT KERES **FŐKÖNYVELŐT** Jó feltételek. ● Titoktartás biztosítva. IRÁSBELI AJANLKOZÁS: **JERUZSÁLEM POB. 1016, No. 1.**

A KÖZPONTI KÖRZETBEN LÉVO UJ FESÜSGYAPJU FONODA KERES

1. FONODA FELELŐST Számításba jönnek szakmáyn vezetőik, akik érdekeltek az előmenetelben.

2. KARBANTARTÓ LAKATOST

Írásbeli ajánlkozás: Tel-Aviv, POB. 1696, No. „160”. **TITOKTARTAS BIZTOSITVA!**

Izraeli fiókja megnyitása alkalmából, nemzetközi exkluzív újdonságokkal foglalkozó vállalat

KERES: megalapozott

★ **NAGYKERESKEDŐKET**
★ **ÁRUSITÓ KÉPVISELŐKET**

az alanti szakmák terén:

- **KOZMETIKA**
- **IRODABUTOR**
- **JÁTEKARU**
- **IRATMASOLO**
- **HELIJOGRAF GEPEK**
- **ÉS RAJZASZTALOK.**

Ajánlanak: előmeneteli lehetőséget, jó jövődelmet, prémiumokat, stb. A vállalat képviselője fogad május 27—30 közt Tel-Avivban, tel. 231421, (15—18) Rehité Toma, Ben Jehuda 92., vagy levélben: Hutter Puiu, Viole Argonne 7, Milano, Italia

1972. V. 26 UJ KELET 19

A tel-avivi bíróságokon beszüntették a sztrájkot — Jeruzsálemben szimpátia-sztrájkba kezdtek

Az állami hivatalok sztrájkjával fenyegetőznek a rögzítőparancsok elleni tiltakozásként — Textilsztrájk Petach Tikván — Taxisztrájk Kelet-Jeruzsálemben — Vízműsztrájk Kfar Szában

A tel-avivi igazságügyi palota több mint 200 dolgozója tegnap délelőtt fél 11-kor, a rögzítőparancsoknak engedelmessé, megszakította a sztrájkot és felvette a munkát, de időközben a tel-avivi körzet állami hivatalainak személyzete szolidaritási akciót indított, és a rögzítőparancsok elleni tiltakozásként, vasárnaptól kezdve a munkaidő alatti tiltakozógyűlésekkel akarja megbénítani a munkát. Felhívást intéztek az ország valamennyi állami alkalmazottjához, hogy csatlakozzanak ehhez a tiltakozó akcióhoz. Ezzel párhuzamosan az egész országban terjed a legkülönbözőbb fajtájú sztrájkok hulláma.

A tel-avivi bíróságon tegnap reggel a sztrájkolók sorra konzultáltak a legnevesebb ügyvédekkel, hogy megállapítsák, vajon az új rögzítési parancsok törvényesek-e? Kiderült, hogy hasonló

formai hibák vannak bennük, mint az előző napon kibocsátott rögzítési végzéseknél. Ennek ellenére az üzemi bizottság utasította az alkalmazottakat, hogy fűgesszék fel a sztrájkot és újítsák fel a munkát. A reggeli órákban lefolyt gyűlésen az alkalmazottak túlnyomó többsége a sztrájk folytatása mellett döntött. Méir Dan-kovszki, az üzemi bizottság titkára azonban meggyőzte őket arról, hogy nem szabad formális kifogások miatt megtagadni bíróság útját végrehajtását.

A dolgozók elkeseredetten nyilatkoztak arról, hogy a bíróságok igazgatósága egészen más szemlélettel jár el és nem is tartotta szükségesnek, hogy tárgyaljon velük.

A tel-avivi munkabíróság ma tárgyal arról a panaszról, amelyet a bíróságok igazgatósága nyújtott be a sztrájkolók ellen. Az üzemi bizottság felszólította a bírósági alkalmazottakat, hogy valamennyien jelenjenek meg ezen a tárgyaláson.

UDVARIASSÁGI ÉS TISZTASÁGI AKCIÓ AZ AUTÓBUSZOKON

A Dán és az Egged szerdán általános udvariassági és tisztasági akciót kezdett Tel Aviv körzetében.

Az akcióban, amely Gád Já-kobi helyettes közlekedésiügyi miniszter védnöksége alatt folyik, az Egged 1000 és a Dán 400 autóbusza vesz részt. Az autóbuszokban szemétkosarakat helyeznek el a használt jegyek számára, több gondot fordítanak a kocsik belső és külső tisztántartására, átfestik az állomásokon lévő várakozóhelyeket, kieserik a régi jelzőtáblákat.

Az akció ideje alatt alkalmi stewardessek ismertetik a közlekedéssel kapcsolatos hasznos tudnivalókat az utazóközönséggel. A sajtóban, a rádióban és a televízióban is publikálásra kerülnek hasonló közlemények.

Az akció végén megjutalmazták azokat az utasokat, akik ügyelnek, hogy használt jegyeiket a szemétkosárba dobják.

VEGE AZ ÉJSZAKAI TÁNCNAK

Vége a táncoló dzsukoknak minden házbán, étteremben, élelmiszerüzemben. Teljesen kiirtjuk. Evente egyszer permetezünk, egyéves jótállással.

VEGYTÜZEM ÉS IRTÓSZOLGÁLAT RT.,
POB. 17111, telefon: 412693, Tel-Aviv

UJ OLE és VATIK

Nem kell már szaladgálnia, minden cég egy címen

VÁMMENTESEN

szállítunk 10 nap alatt

Nézzé meg kiállításunkat kötelezettség nélkül.

Minden villamos háztartási cikk, a legjobb bel- és külföldi gyártmányok.

Autók, fényképezőgépek, stereo berendezések.

S. FARKAS LTD.

MONDIAL 2000

TEL-AVIV: Derech Petach Tikva 8. tel. 621-272.
R. Hácsereg 2. (Gád épület) 7. em. Tel. 232-914.
JERUZSÁLEM: Hettó, szerda 8.30-13.16-19. Vas., kedd, csüt. 8.30-19. Péntek 8.30-13.
HAIFA: Herzl u. 29. Tel. 223-608. Vas., kedd, csüt. 10-18.
NANANJA: Herzl u. 18. 1. em. bejárati Stampfer u. 2. Péntek 16.19.

Giora Neumann félételtöltött börtönben és újra bíróság elé kerül

A hadsereg oktatási főtisztjének rábeszélésére sem hajlandó bevonulni — „Izrael függetlenségének kikáltása súlyos hiba volt”

Giora Neumann, az ország legkövetkezőbb és legsúlyosabb „pacifistája” továbbra sem hajlandó bevonulni a hadseregbe, annak ellenére, hogy emiatt eddig 175 napot, tehát egy hét híján egy fél évet ült a katonai börtönben. Most újra vizsgálati fogságba helyezték, addig is, amíg a katonai bíróság határoziban is ítélték felette. Ezt megelőzően a hadsereg oktatási főtisztje, Saul Givoli dandártábornok próbálta jobb belátásra bírni, de kudarcot vallott.

Giora Neumann hétfőn töltötte ki ötödik börtönbüntetését. Csak a bíróság azzal érvel, hogy lelkiismereti okokból semmilyen feladatot nem hajlandó vállalni a hadseregben. Givoli dandártábornok szülei jelenlétében próbált lelkére beszélni — minden eredmény nélkül. A szülei azt mondják, hogy nem képesek befolyásolni fiukat.

Neumann mintegy öt hónappal ezelőtt a jeruzsálemi felsőbírósághoz fordult jogorvoslatért: order nisi-végzés kibocsátását kérte a hadügyminiszter ellen. A felsőbíróság azzal utasította el a folyamodványát, hogy nem telt el a szükséges idő a hadügyminiszterhez benyújtott kéreése és a bírósági eljárás megindítása között. Még korábban, tavaly augusztusban, irásban kérte Dajántól felmentését a katonai szolgálat alól és a hadügyminiszter azt válaszolta neki, hogy politikai természetű kifogásai nem teszik indokolttá a katonai szolgálat alól való felmentését.

Az azóta eltelt idő folyamán számos magasrangú tiszt próbált Neumann lelkére beszélni. Többek között azt a javaslatot tették neki, hogy határmenti településen teljesítsen polgári szolgálatot, civil ruhában, vagy az orvosi alakulatok kötelékében szolgáljon. Neumann

szempontja a bíróságok igazgatóságával. Amennyiben nem teljesítik követeléseiket, a jövő héten lassított sztrájkba kezdenek és felhívják az ország valamennyi textilüzemének munkásait szolidaritási sztrájkra.

Kelet-Jeruzsálemben tegnap 120 taxit tulajdonos sztrájkolt az ellen tiltakozva, hogy nem utalnak ki nekik rendes állomásokat és parkolóhelyeket nem jelölik meg, ughogy azokat más autók foglalják el.

Végül Kfar Szában a helyi vízművek 23 alkalmazottja lépett sztrájkba, mert nem kapják meg a már jóváhagyott fizetési fokozatokat. A helyi munkástanács titkára erőfeszítéseket tett, hogy rávegye a dolgozókat a sztrájk beszüntetésére, míg a vízmű igazgatóság a munkügyi bírósághoz fordult sztrájktilalmi végzést kérve.

LETARTÓZTATTÁK A RENDŐRGYILKOSSÁG HARMADIK GYANUSÍTOTTJÁT

A bíróság elrendelte Méir Azulaj további vizsgálati fogságát is

A rendőrség tegnap egy további gyanúsítottat tartóztatott le a fegyveres betörés ügyében, amelynek a gyilkosát Smuel Weizmann rendőr-örvezetett. A letartóztatott a tel-avivi Sapira-negyed 24 éves lakója, akinek nevét még nem közölték. Ugy hiszik, hogy ő az, aki a Marinov-család egyik szomszédjával dulakodott, amikor a rendőrök a helyszínre érkeztek, és sikerült megszöknie.

A bíróság közben elrendelte, hogy Méir Azulaj, akit a betöréssel és gyilkossággal gyanúsított Chajim Buszisz büntársként nevezett meg, további tíz napra vizsgálati fogságban maradjon, annak ellenére, hogy a szemtanúk nem ismerték fel benne a második betörőt. Még nem világos, hogy Buszisz csak a rendőrség félrevezetése céljából hártotta-e a gyanút Azulajra, vagy pedig valójában hármán követtek el a betörést, amely a rendőr halálával végződött.

Jóváhagyták több közszükségleti cikk drágulását

Emelték a Sypholux és a vatta árát

Az ipar-és kereskedelemügyi minisztérium mellett működő ár-ellenőrző bizottság tegnapelőtt este több közszükségleti cikk drágulását hagyta jóvá, közöttük a Chánitá kibucban lévő fémruhágyár által előállított vágószerszámok 3,7 százalékos drágulását.

Ugyancsak jóváhagyták a sypholux-palackok 5,5 százalékos drágulását, valamint a szódavíz készítésére szolgáló kis ballonok árának 6,1 százalékos emelkedését. Ez a gyakorlatban azt jelenti, hogy e ballonok doboza a jövőben 65 helyett 70 agóra lesz.

A petach-tikvai bádógdobozgyár készítményeinek 4,3 százalékos drágulását hagyták jóvá. A vatta tonnánként 48 fonttal, az

A merénylők Izrael támogatásának beszüntetésére szólították fel Axel Springert

A „Júnium 2-iki kommandó” fenyegető levele a televízióban — Axel Springer: „Továbbra is Izraeli érdekekben fogok tevékenykedni”

Hamburg (—) Axel Springer, az ismert német kiadó vállalat vezetője egy tévé interjúban elmondta, hogy a kiadó vállalat elvett elkövetett bombamerénylők előtt fenyegetőlevelet kapott a „Júnium 2. kommandó” nevű csoporttól, amely szakértők véleménye szerint szélsőséges terrorista szervezet.

A leveleiben ez állt: „Követeljük Springertől, hogy lapjaiban szüntesse be az antikommunista kampányt, amely a baloldal, a munkássztrájkok és a német, valamint külföldi kommunista pártok ellen irányul.

A levél további részében a terrorista azt követeli, hogy Springer lapjai szüntessék be ellenkezéseiket „a harmadik világ felszabadító akcióival” szemben, ami különösen az arab világra vonatkozik. Míg az arabok Paleszina felszabadításáért küzdenek, Springer sajtója az Izraelben uralkodó köröket támogatja — panaszolja a terrorista csoport.

Axel Springer a tévé interjúban kijelentette: Nem titok, hogy sok mindent teszek Izrael érdekében és ezt nem is fogom megszüntetni. Semmi kifogásom sincs az arabok ellen, de aki ismeri az izraeli népműltjét, tudja, hogy mennyire kötelességünk továbbra is hűsége mellett állni.

A MIFAL HÁPÁJISZ SORSOLÁSA

A Mifal Hápájisz tegnapi 21/72 számu húzásaán 150 ezer fontot nyertek: 123753 536322, 50 ezer fontot nyert: 167955 12500 fontot nyertek: 525249 379984 6250 fontot nyertek: 258965 06267 323571 74300 1250 fontot nyertek: 040366 050926 072437 085062 134203 145705 149243 151018 188875 213732 311674 319963 330273 347527 597349 691389 712233 721777 744148 758605 791922

Az alábbi végződései sorsjegyszámok a következő nyereményeket kapták: 600 font 04208 07094 21199 31564 40824 41009 67445 77317 91389 95001 250 font 03473 3533 4192 5332 6642 8198 9195 50 font 0287 0567 0600 0886 0931 1159 1403 1561 2131 2205 2363 2414 2540 2602 2648 3015 3377 3350 3450 3488 3592 3101 4124 4369 4792 4967 5337 5735 5799 6205 6286 6474 8047 8064 8089 8110 8307 9389 9419

A 8-as számmal végződő sorsjegyek visszanyerték a 4 fontot.

Szabadonbocsátották a Haifánál elfogott egyiptomi bárkát

Egy hónapon belül másodszor tévedt be izraeli felségvizekre

A haifai körzet rendőrpáncsnokása tegnap szabadonbocsátotta azt a kis egyiptomi hajót, amelyet szerdán fogtak el, amikor behatolt izraeli felségvizekre. A „Fanan Scandria” (Alexandria világitótornya) nevű hajó, amely egyiptomi lobogó alatt fut, útban volt Ciprusból Beirut felé, amikor a partőrség naszdája megállította. A hajót bevették a haifai kikötőbe.

Ez a hajó egy hónapon belül már másodszor jelent meg izraeli felségvizeken. A hattagú legénység kapitányát, a 40 éves Muchammed Abdul Aziz Gámet csak egy hónap előtt bocsátották el egy izraeli fogdából, előző behatolása miatt. Azt állította, hogy az irányítóját nem működik rendesen és ezért tért el az útiránytól. Az előző alkalommal Alezandriából tartott Beirut felé.

Miután a bárkát akkoriban rendbehozták, vízzel és üzemanyaggal látták el. Beirutba folytatta útját, onnan visszatért Famaguszta, ahol plastikárut vett fel Beirut számára — és így jutott el másodszor is Haifára.

A bárka tegnap délután 4-kor ismét elindult Beirut felé, miután a kapitány megígérte, hogy nem fogja megismételni tévedését.

Wozner Berta és Jákov — Bacra Chudy Frida és Jan — Natanja

örömmel közlik, hogy gyermekeik, **MIRI és MOSE** házasságot kötöttek

DRÁGA SZÜLEINK **KOLTAI ELLA és DÁVID** ARANYLAKODALMÁRA SOK BOLDOGSÁGOT KIVANNAK **GYERMEKEIK, UNOKÁIK és DEDUNOKÁJUK**

Szeretett, felejthetetlen testvérem, unokatestvércünk, sógor-nőnk, rokonunk

CHAJÁ FARKAS ח'י'א

szül. STAUBER HELENKE Máramarossziget — Jeruzsálem

slosimja letelével **AZKARAJAT ÉS SIRKOAVATASAT** tartunk יוניס ט' תשל"ב — június 1-én, csütörtökön délután. Külön autóbussz indul Rechov Chizkijahu Hamelech (Katanon, az erlavi jesiva mellett) délután 4 órakor és megáll a Binjáné Háumá előtt. (Eggeddel szemben). **TESZLER ESZTER** és a rokonság

Drága jó férjem, édesapám, testvércünk, rokonunk **FUCHS NUTI — Nátán ben Jiszráel** מ'רמארוסזשעט — Belgium **SIRKOAVATASAT**

1972 május 30-án, kedden délután 4 órakor tartjuk a bné-bráki (Sikun Wiznit) temetőben. Külön autóbussz indul 3.45-kor a Táchaná Merkazitól, Rech. Hánegev, Tel-Aviv.

Felesége Éva, lánya Frida, testvérei Dóra és Icu

Felejthetetlen feleségem SCHECHTER KATÓ

elsőéves **AZKARAJAT ÉS SIRKOAVATASAT** 1972 május 31-én, szerdán délután 4 órakor tartjuk a rechovi új temetőben. **A GYASZOLO CSALAD**

COHEN szül. Márton ELENA LILI

Arad — Kirját-Gát **AZKARAJAT ÉS SIRKOAVATASAT** 1972 május 30-án, kedden délután 4.30-kor tartjuk a kirjátgati temetőben. Találkozás a lakáson, Sd. Láchis 54/1. **A GYASZOLO CSALAD és SLOMO**

Felejthetetlen férjem, apánk, nagyapánk FRANKL ELIEZER CHAJIM (Lajos)

(Budapest — Rámút-Gán) elsőéves **AZKARAJAT ÉS SIRKOAVATASAT** június 1-én — יוניס ט' תשל"ב — csütörtök délután 4 órakor tartjuk a Cholón-bát-jami temetőben. Találkozás a temető bejáratánál. **A GYASZOLO CSALAD**

Felejthetetlen drága jó édesanyám, nagyanyám, testvérünk, nagyanyunk BARKAN BARBARA (Boriszka)

Subotica — Jeruzsálem **AZKARAJAT ÉS SIRKOAVATASAT** május 28-án, vasárnap délután 4.30-kor tartjuk a givat-sauli temetőben. Találkozás a Dorot Risonim u. 9 sz. a., lakásban. **A GYASZOLO CSALAD**

Drága felejthetetlen fiunk, testvérem, a hősi halált halt SRAGA KOHEN

Mikve-Jiszráel **3-ik éves AZKARAJAT** május 28-án, vasárnap délután 4 órakor tartjuk a kirját-sauli katonai temetőben. Találkozás 3.50-kor a temető bejáratánál.

Felejthetetlen drága édesanyánk, anyósom, szabtánk ERNST IZIDORNÉ szül. Kohn Teréz

Ada — Budapest — Bné-Brak **SIRKOAVATASAT** május 31-én, délután 4 órakor tartjuk a petach-tikvai temetőben. Külön autóbussz indul 3.30-kor a Sikun Agudából. **A GYASZOLO CSALAD**

Szeretett drágánk GILAD (Grünwald) NAFTALI

Jád-Eijahu — Miskolc **ELSOEVES AZKARAJAT** június 4-én — יוניס ט' תשל"ב — vasárnap délután 4.30 órakor tartjuk a Cholón-bát-jami körzeti temetőben. Találkozás a temető bejáratánál. **A GYASZOLO CSALAD**

A csúcserkezetlet margójára

RAKÉTA-SOROMPÓ ÉS KONVENCIONÁLIS ÖLDÖKLÉS

Irta: ARAD GIDEON

A moszkvai csúcserkezetleten ma valószínűleg aláírják a megállapodást a stratégiai fegyverek korlátozásáról, amelyről több, mint öt évig folytak a tárgyalások az Egyesült Államok és a Szovjetunió megbízottjai között. A többszörös robbanófejú távrakéták, tenzonalattjárókról indított ballisztikus távlövedékek és a honvult, méregdrága ellenrakéták előállításának, valamint tárolásának korlátozása lényegesen csökkentheti majd a fegyverkezési verseny költségeit, amelyre évente közel 300 milliárd dollár pazarol a világ.

A két vezető világhatalom között már fennáll az atomcsúcserkezetlet megállapodása, amely tiltja a fegyverek továbbfejlesztését más államokban, megegyeztek már az atmoszférában, a világűrben és a tenger mélyén végrehajtott atomrobbantások tilalmáról. Mindez csak azért lehetséges, mert iratlan megállapodás áll fenn, hogy egyikük sem indít atomháborút, amely kétségtelenül elpusztítaná az emberiség nagyrészét, de mindenkéltétlenül a két vezető világhatalmat.

Ennek ellenére eddig örültes tempóban folyt a fegyverkezési verseny, mert egyik fél sem bízott abban, hogy a másik nem indul meg ismét atomháborúba, ha megfelelő förlényre tesz szert, illetőleg oly rakéta-elhárító rendszert képes készíteni, amely megfelelő biztonságot nyújt a retorziós támadás szemből. Egyelőre az elhárító rakétahálózatok még kezdetleges stádiumban vannak, aránylag csekély biztonságot nyújtanak, de oly honvultak és költségesek, hogy Moszkva és Washington helyesebbnek tartja korlátozásukat. Nem annyira a költséges ellenőrzés tökéletesítése teszi ezt lehetővé, mint inkább a költséges bízalom növekedése: a csúcserkezetlet résztvevői nem hiszik, hogy tárgyalási partnerük öngyilkossággal egybekötött magfegyveres támadást merne elkövetni. Már azért is hajlandók ezt elhinni, mert az ilyen „bízalom” előlegezése által számtalan milliárdot takaríthatnak meg.

Amerika pénzügyi nehézségei nem képeznek titkot és Nixon már jelentős összegeket faragott le a hadügyi költségvetéséből, amelyet még mindig a vietnami háború óriási költségei terhelnek. A Szovjetunió ugyan titkolja gazdasági bajait, de világos, hogy a rakéták, hidrogén-bombák műhelygőze és az óriási hadiflotta építése és a világ legnagyobb szárazföldi hadseregének fenntartása mellett, a szovjet nemzetgazdaság bekéscélü termelése messze elmarad az amerikai mögött és a szovjet polgárok ellátása elemelmel, ruházattal és modern szükségleti cikkekkel, még rendkívül távol van attól, hogy kielégítő legyen.

A fegyverkezési kiadások korlátozásával párhuzamosan mindkét hatalom a kereskedelmi kapcsolatok kiépítésére is törekszik. A Szovjetunió az amerikai gépekre, ipari termékekre és főleg amerikai technikai tudásra van szüksége, nagy mennyiségű mezőgazdasági terményen kívül, míg Amerika mind-ezek számára piacokat keres. A hidegháború idején bevezetett korlátozások az ugynevezett stratégiai jelentőségű áruk szállításánál elvesztették jelentőségüket és Amerika már megszüntette nagyrészüket. Amit az oroszok nem kaptak meg Amerikától, azt az utóbbi években rendszerint megvásárolhatták a németektől, vagy a japánoktól.

VIETNAMBA PEDIG FOKOZZÁK A HARCOKAT

Mindez igen szén, ésszerű és biztató. Voltaképpen csúcserkezetlet sem volt szükséges ahhoz, hogy létrejöjjenek a megállapodások. Az idült kisse zavariák a vietnami fronton érkező jelentések. Vietnamban ugyanis a csúcserkezetlet alatt fokozott erővel folyik a háború, amelynek ma már csak annyi köze van Vietnamhoz, hogy áldozatait — mindkét oldalon — vietnamiak. Valójában egyik fél sem folytathatná a harcot, ha a mögötte álló nagyhatalom, a tulajdonképpeni hadviselő fél, nem látná el modern fegyverek tömkelegével.

Ma már nyoma sincs a „polgárháborúnak”, amelyre a kommunisták oly szívesen hivatkoztak, amikor az amerikai „imperialista heavatkozás” ellen tiltakoztak. Észak-Vietnamban rendes hadserege, amelynek csúbn marginális megerősítését képezik a Vietkong ezredei, orosz fegyverek tömkelegével indította nagyszabású támadását az amerikai fegyverzetű délvietnami hadsereg ellen, amely az amerikai léghaderő és flotta közvetlen támogatását is élvezi. Az északiak hatalmas erőfeszítéseit, hogy éppen a csúcserkezetlet idején foglalják el Húé városát, az annami királyok egykori székhelyét, ami stratégiai és erkölcsi szempontból döntő avzönelmet jelentene, heves déli ellenállásba ütköznek.

Az amerikai léghaderő most hajtja végre az öt év előtti tervet, amelyet a tábornokok még Johnsonnak javasoltak. A blokádnak, a hidak, utak és vasutvonalak bombázása, üzemenyagartályok és csővezetékek elpusztítása, amely természetesen óriási károkat okoz az északi városokban és maában Hanoiban is, öt év előtt aligha evakorolhatott volna döntő befolyást az akkori gerilla-háborúra. Az amerikai stratégia irányítói szerint ma, amikor rendes, „konvencionális”

háború folyik, más a helyzet. Minden egyes orosz T-54 tank óránként 800 liter üzemanyagot fogyaszt. A löszerszükséglet óriási. Quan Trira naponta 4000 gránát zudult a föld felé. Mindez óriási mennyiségű utánpótlást igényel. Még egy-két hét és az északi offenzíva teljesen leáll.

Még egy hét és addigra vége van a csúcserkezetletnek, amely korlátozza a drága atomrakétákat, de szabad folyást enged a „konvencionális” emberölésnek. Talán éppen ez a moszkvai csúcserkezetlet tulajdonképpeni központi problémája, alighanem erről is folynak a négyezemközi tárgyalások Nixon és Brezsnyev között.

Vietnam a próba-határán, amelyen bevetik az atommentes hadviselés legújabb vívmányait. Az orosz SA léghárító rakéták igen jelentős hálfázatot sikerült részben elpusztítani titkos elektronikus eszközök segítségével, amelyek megzavarták a rakéta-irányító radart és lehetővé tették a rakétaüteggek elleni bombatámadásokat. Bevetették a Shrike rakétákat is, amelyeket éppen az ellenség radar-sugára irányít a célba. Az eddig lerombolhatatlannak tartott északi hidakat sorra pusztítják el laser-sugarakkal irányított lég-föld rakétákkal. Tankokat helikopterről kilőtt Tow-rakétákkal pusztítanak.

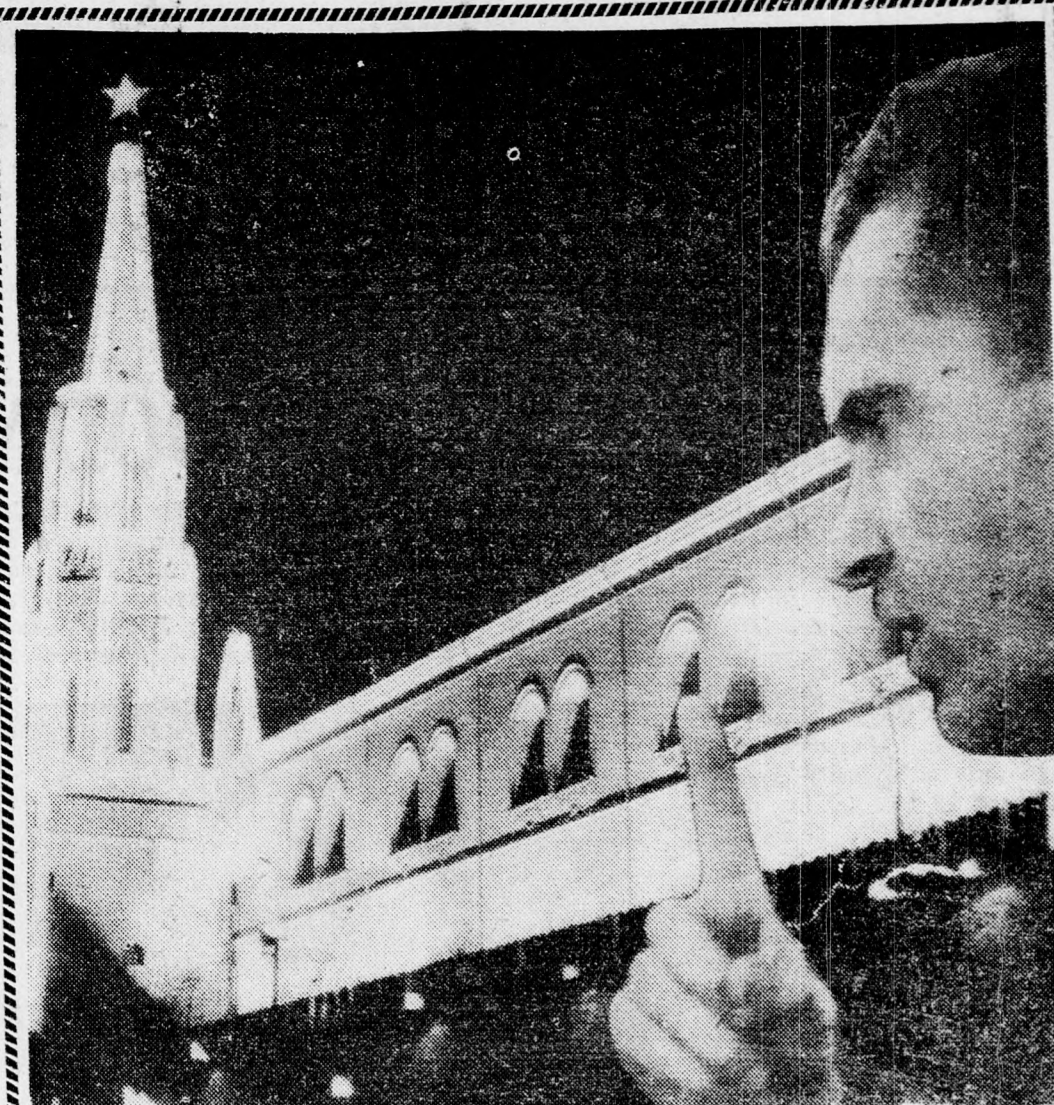
Az amerikai léghaderő veszteségei és az északi offenzíva eddigi sikerei azt bizonyítják, hogy a másik oldalon is jó és modern fegyvereket vetnek be és a tapasztalt hadvezetés és közelkeleti háborúk tanulságait is figyelembe vette. A két világhatalom megbízásából küzdő hadseregek próbára te-

szik a helytelenül konvencionálisnak nevezett, de egyáltalán nem szokványos hadviselés minden legmodernebb eszközt — a biológiai és magfegyverek kivételével.

Akadnak amerikai tábornokok, akik annak idején azt állították, hogy egy kicsi, hírosímai méretű atombomba, azonnal véget vete a vietnami háborúnak. Ez — mondották — száz, vagy kétszáz ezer ember életébe kerülne. Javaslataikat nem emberiség szempontok miatt utasították el, hanem azért, mert a világhatalmak közötti iratlan atom-megállapodás megszegése, újra kiváltotta volna az atom-világháború veszélyét. Ma már sokan hiszik, hogy ez az aggály indokolatlan volt. Azóta, az „emberies” konvencionális háborúban már két millió vietnami veszítette életét, vagy vált rokkanttá.

Amennyiben a moszkvai csúcserkezetlet nem hozza közelebb a vietnami probléma megoldását és a világhatalmak „képviselői” által folytatott atommentes háborúk az új „közlekedési korszak” jellemzőjévé válnak, ebből a közelkelet számára is le kell vonni a következtetéseket. Fel kell azonban tételni, hogy Moszkvában, a hivatalosan terjesztett nyilatkozatok ellenében, beható tárgyalás folyik arról a kérdéstről és Richard Nixon kívánása, hogy Moszkva szüntesse be a vietnami offenzívát és intse Hanoit a békekötésre, kétségtelenül kiváltja azt az orosz követelést, hogy Nixon kötelezze Izráelt engedékenységére és hozza létre a közelkeleti békét, hiába hangoztatják az oroszok, hogy ők a közelkelet kérdését sohasem kötötték össze más problémákkal.

A csúcserkezetlet utáni fejleményeknek nem lesz csekélyebb fontosságuk, mint a rakéta-sorompó-egyezmény aláírásának és az amerikai asztronauták tervezett világűrbeli találkozásának az orosz kozmonautákkal.

Aktuális fotomontázs: Nixon amerikai elnök háttérben a Kreml épületével.

KÜLÖNVELEMÉNY

A jóslat fele bevált

Irta: KARMEL JOCHANAN

A második világháború befejezte óta először történt meg, hogy az olasz parlament feloszlatták, még mielőtt mandátuma lejárt volna és egy évvel az előirt terminus előtt tartották meg a választásokat. A előrehozott választások oka az volt, hogy a parlament pontosan ugyanazt a problémát előt áll, mint az elődje. A kormányalakítás előfeltételei sem változtak meg. Aki azt állítja, hogy ezért nem volt érdemes a választók több mint kilencven százalékának az urnákhoz járulni, annak nyilván igaza van. Pedig a szokottnál sokkal nagyobb százaléku választásokon való részvétel is bizonyítja, hogy az emberek körében ez alkalommal a feszültség és a váralozás nagy volt.

A választások lezajlottak, és bár nem lehet állítani, hogy az ég-világon semmi sem változott, lényegében véve az új parlament pontosan ugyanazt a problémát előt áll, mint az elődje. A kormányalakítás előfeltételei sem változtak meg. Aki azt állítja, hogy ezért nem volt érdemes a választók több mint kilencven százalékának az urnákhoz járulni, annak nyilván igaza van. Pedig a szokottnál sokkal nagyobb százaléku választásokon való részvétel is bizonyítja, hogy az emberek körében ez alkalommal a feszültség és a váralozás nagy volt.

Ha most a választások után ismét elolvassuk a választások előtti prognózisokat, akkor szinte mindegyikben pontosan ugyanaz áll. Biztosra vettük, hogy a huszonnhat éve a kormányzat főtérhét viselő kereszténydemokrata párt „elhasználódott” és sok szavazatot és mandátumot fog veszíteni, mind a neofasiszták, mind a kommunisták javára.

Ennek a jóslatnak csak a fele vált be. A neofasiszta „Olasz szociális mozgalom” valóban nagyon megerősödött, és megduplázta képviselőit a parlamentben. A kereszténydemokraták azonban nem veszítettek és a kommunisták nem nyertek semmit. Az olasz parlament két legnagyobb pártja csaknem hájzálpontosan megőrizte eddigi helyzetét. A kereszténydemokraták a szavazatok kétötödének, a kommunisták pedig a szavazatok valamivel több, mint negyedének a birtokában vannak, éppen úgy, mint eddig. Ennek ellenére, ha jobban megnézzük a választások eredményét, akkor nyomban a szemünkbe ölik, hogy ez alkalommal, először husz év óta, nem csak, hogy megakadt a baloldal előrenyomulása Olaszországban, hanem még jelentős jobbracsúzás is érzékelhető.

Az, hogy a neofasiszták meg fognak erősödni, az előrelátható volt. Már a néhány hónap előtti helyi választásokon is csaknem megduplázták szavazataiknak számát. Különösen Rómában, a fővárosban, és az ország déli részében nyertek szavazatokat.

Giorgio Almirante, az olasz neofasiszták vezetője, elérte azt, ami a német neofasiszták soha nem sikerült. Pártja szalonképessé vált és választhatóvá. Az a tény, hogy a szavazatok kilenc százalékát érték el, már önmagában véve is említésre méltó. Az olasz neofasiszták sikerének egyik oka, hogy ellenében német kollégáikkal, nem félésikerült existenciáikat állították listáikuk élére, hanem olyan neveket, akik a konzervatív polgárság körében bizalmat ébresztettek. Az új képviselők között egyetemi tanárok, tábornokok, és admirálisok vannak. Jellemző, hogy annak ellenére, hogy Olaszország kisszámú megmaradt zsidósága biztosan nem kívánja vissza a fasiszta rendszert, a római zsidók jelentős része a neofasisztákat támogatja, és Olaszország egyik legismertebb

nyugalmozott tábornoka, az egyetlen zsidó, aki valaha is olasz vezérkari főnök volt, nyíltan állást foglalt Almirante pártja mellett.

Ennek a szokatlan és meghökentető jelenségnek két oka is van. Az egyik az olasz baloldal vad Izráel-ellenessége, a másik pedig, hogy ez alkalommal a neofasiszták göröcsönös vigyáztak arra, hogy egy antiszemita szót se ejtsenek ki, sőt ugyszólván a zsidóüldözés volt az egyetlen dolog, amit Mussolini hgyavtárából eltiltettek.

A tucatnyi frakcióra szegződött nagy kereszténydemokrata párt részére már az is nagy eredmény, hogy a várttal ellentétben, nem szenvedett vereséget. Ez alkalommal csaknem senki sem hitte, hogy ez lehetséges, de ugylátszik, a kereszténydemokrata választók, ha nem is lelkesednek pártjuk tehetetlenségéért, de mégsem látnak a látáhatáron semmi alternatívát helyette. Mindenki azt hitte, hogy ha a neofasiszták megerősödnek, akkor ez a kereszténydemokrata rovására történik, de pontosan a fordítottja történt. Ők voltak ugyszólván, az egyetlen párt, amelybe a neofasiszták nem tettek kárt.

A kommunistákra már nem lehet ugyan-ezt elmondani. Annak ellenére, hogy a párt mandátumainak a száma csak a szenátusban csökkent és nem a képviselőházban, ez a választás mégis csorbát ejtett a párt és új vezetője, Enrico Berlinguer tekintélyén. Félidig ugyanis a hatszázharminc tagú képviselőházban létezett egy ugynevezett proletárszocialista párt is huszonnhat mandátummal. Ez a párt nyilván függetleke volt a kommunistáknak. A mostani választásokon a szenátusban a két párt közös listán indult. Nos, a proletárszocialisták az új parlamentbe egyetlen képviselőt sem hoztak be, és ezt a vereséget nyugodtan a kommunisták számlájára lehet írni, miután ezáltal a Moszkvához hífi képviselők száma több mint húszal csökkent a parlamentben. Az olasz baloldalnak alaposan ártott a választások előtt a Feltrinri botrány. Ezt a szélsőbaloldali könyvkiadót szétfénthe a robbanásveszély, amikor egy magasfeszültségű villanvillanyték állványát akarta felrobbantani. Berlinguer és társai így kezelték magukat a felrobbantásban bemutatót és betörni a többi párt szavazó-rezervoárjába, ez azonban nem sikerült nekik.

Egyébként a választásokon a szociáldemokraták valamivel jobban, a szocialisták a vártnál rosszabbul szerepeltek. Az amny sem jelentős liberális párt, még kisebb lett. A következő kormányt meginnt csak a kereszténydemokraták alakíthatják meg, senki más, Erre úgy, mint eddig, két lehetőség van. Az egyik az ugynevezett kis-közlekedési kereszténydemokraták, a szociáldemokraták, a liberálisok és a republikánusok között. Ennek csak kis többsége lenne a parlamentben. Nyitva van a lehetőség a néhány hónappal ezelőtt felbomlott „bal-közép” kormány részére is a szocialisták részvételével.

Bizonyos csak egy dolog. Sem a kommunisták, sem a neofasiszták nem lesznek képviselve továbbra sem az olasz kormányban.

Vágja ki ezt a védjegyet a fedélből

Vágja ki ezt a védjegyet a csomagolásból

EZT KELL TENNIE,
HOGY RÉSZTVEHESSEN A
„MIVCÁ HAČLÁCHÁ” SORSOLÁSÁN

1. KIVÁGNI MINDÖSSZE EGY „MATA” VÉDJEGYET MINDEN MARGARIN CSOMAGOLÁSBÓL, VAGY DOBOZBÓL.
2. BEKÜLDENI 3 ILYEN VÉDJEGYET AZ ALANTI CIMRE: „MATA”, CHEDERA, POB. 160.

ÉS MEGNYERHETI A KÖVETKEZŐ DIJAK EGYIKÉT:

- Regba gyártmányu konyhaberendezés
- Amcor 400 griller és sütő
- Amcor 2010 tűzhely sütővel
- Amcor mixer
- Amcor, kompakt mosógép
- Porszivó
- Amcor 900 tűzhely sütővel
- Micomatik gyümölcsprés
- és sokszáz más nyeremény

KÖSTOLJA MEG ÖN — KOSTOJA MEG MAGA.
POMPÁS A MATA — IZE, ZAMATA

Mata, Táaszijot Mázon B. M.

0000000000
UJ KELET
0000000000

C

Asszonyoknak és figyelmes férjeknek...

(A vásárló és a kereskedő szolgálatában)

ÉRDEKES ASSZONYOK:

ELIÁS ILONKA - DODÁ HELENA

A kézfogó napján, nemcsak völgyével, de a zsidósággal is eljegyezte magát az ökeresztény-családból származó Ilonka. Ez még a gátuban, a véskorszak után történt. Szlovákiából férjével, Eliás Benjáminnal együtt 1948 decemberében érkezett Izraelbe. Eliás Benjámin a görögországi Kasztória községben született és nőit fel. Az ottani cionista mozgalom lelkes tagja volt. Számos görög az ő rábeszélésére alijázott, s mai napig hálaival adoznak neki életükért, hiszen Kasztória ottrekedt zsidóság, ugyszólván teljesen a náciizmus martalékává lett.

Eliás Ilonka - fogadalmához híven - még beilleszkedési nehézségeik közepette önkéntesen je lentkezett a Mágén Dávid Adom nál. Így indult el jótét-utján. A WIZO-ba is beiratkozott, ahol fáradságtalan, odaadó tevékenységével csakhamar kitünt.

A Szináj hadjáratot megelőző hetekben önkéntes csoporttal együtt Urim és Nirim nevevi ki bucokban védő-sancokat ásozt. A harc idején pedig ott bukkant fel elsősegélynyújtásával, ahol a legnehezebb körülmények között - a legnagyobb szükség volt rá.

A hatnapos háborút követő

terror-támadások idején kilenc-szer ment le hosszabb időszak-ra Emek Bét-Seánba, hogy a Fatach-bandák gaztettei áldozatainak odaadó ápolást, lelki tá-maszt nyújtson.

A derék asszony teljesít-ményeire az illetékes körök felfigyel-tek. A rendőrség női alakulatá-nak parancsnoka, a magyaror-szági származású Nomi Sádmi hívatta és megkérdezte: akar-e rokkant katonák segélyezését szolgáló munkában a segítségé-re lenni?

„Boldog vagyok, nagy öröm-mel” - felelte Eliás Ilonka. Azóta - közel öt éve - szoro-

san együtt működik vele. Nomi Sádmi szervezi meg az ötször évente megtartott nagyszabású ünnepélyeket, amelyeken csak a rokkant katonák vesznek részt. Ezekre a rendezvényekre a meg-sők összessége. Az ajándékok pe-dig nem szimbolikus figyelme-ségek, hanem karórák, rádiók, tape-recorderek, fényképezőgé-pek, ruhánemlék, s más érte-kes holmik. Mindezeknek előte-remtése, akár a pénzügyi-tésből letesített alaphoz, akár tárgyi a-dományokból, Ilonka feladata. S mindez egyedül, minden segít-ség nélkül végzi.

Saját gyermekkel nem áldot-ta meg a házaspárt a Jóisten. Kárpótlásként a sok-sok ifju ka-tonát, akiket „Dodá Heléna” á-polt, gyógyított, felkarolt - saját fiainak tekinti, anyai gyön-gédséget, szeretet pazarol rájuk. „Dodá Heléna”-nak nemcsak a „fiuk” hívják, de ezen a néven szerepel a halomra menő közö-nőlevélben, diszkóiratokban, - így veszik be nevét az emlék-ér-mekre is.

Felvételünk Nomi Sádmi-val, a rendőriányok parancsnokával, áb rázolja Eliás Ilonkát, a legutó-bi rokkant-ünnepélyen.

Leitner Mirjam

Nem kis feladat ez. Mert - sajnos - rokkant katonáink szá-ma nem csökken a felszabadít-ás, a szinájji, s a hatnapos há-boru, valamint a terror-cselek-mények által rokkantá vált hó-

Természetes szépitőszerek

Még híre sem volt a vegyileg gyártott kozmetikai szerekeknek, amikor az asszonyok már fel-fedezték a szépség megőrzésének egyszerű, természetes módsze-reit. És figyelemre méltó, hogy ma, amikor annyifele szépitő-szert kínálnak az üzletekben, a dermatológusok világszerte is-mét a növényekből házilag ké-szíthető vitaminússz pakolásokat ajánlják a nőknek.

ZSIROS ARCBÖRRE
UBORKAPAKOLÁS - A szel-tékre vágott uborkát körülbelül egy óra hosszat állni hagyjuk. Utána az uborka kárpészelt levét tiszta vízszondarabkába átszűr-jük, a hozzákeverünk egy kevés nyers tejet. Vattával arcunkra kenjük, 20 perc után szárazra töröljük arcunkat, de az uborka-levet nem mossuk le.

PARADICSOMBÓL is készíthe-tünk szépitőszert. A friss paradicsom levéhez habbá vert to-jásfehérjét és néhány csepp cit-romot adunk hozzá. Az arcot, a nyakat bekenjük a masszával, 20 percig hagyjuk rajta, majd langyos vízzel lemossuk.

ÉRETT SÁRGABARACKOT - (nagyság szerint 2-3 darabot) - kinyomunk, s levét arcunkra ken-jük. 15-20 percig hagyjuk hat-ni. Ez a pakolás a hirtelen le-süléstől kissé piros arcbőrre is ajánlható.

ÉLESZTÓBÓL készült pakolást különösen zsiros, tisztátalan arc-

bőrre ajánljuk. 20 gramm friss élesztőt egy kis tejjel finom kásává keverünk s ezt esettel vékonyan felkenjük az arc zsi-ros, esetleg pattanásos részeire. A gyorsan megszáradó pakolást 19 perc múlva lemossuk.

SZÁRAZ ARCBÖRRE
SÁRGARÉPÁT - lehetőleg fi-atal és friss legyen - megre-szelünk és arcunkra helyezük. Különösen kedvezően hat a tisz-tátlan, pattanásos arcbőrre. Ha egy kis citromlével keverjük, vi-lágosabbá teszi az arcbőrt.

A SZŐLŐSZEMEKET - kásá-vá préseljük. Anélkül, hogy bár-mit is hozzátennénk, az arca-kenjük. A szőlő foszfortartalmu levét az arcból jól beszívja. A ráncosodás hatásos ellenszere. ZAPHELYBŐL is készíthe-tünk arcpakolást. Három leve-szkanálnyi félzsíros tejbe egy ká-véskanálnyi, finomra örölt zab-polyhet keverünk. A kását 20-30 percig hagyjuk az arcon, majd langyos vízzel lemossuk. **MÉZES KRÉM.** Egy evőkanál-nyi meleg mézet három kanál tejjel elkeverünk. A mézes-tejes

pépet 20 percig hagyjuk az ar-con, utána gondosan lemossuk langyos vízzel.

TURÓPAKOLÁS. - Pupozott evőkanálnyi tehéntúrót tejben finom kásává keverünk és hoz-záadunk egy kávéskanálnyi mé-zet. Ezzel a krémmel kivétele-sen a szemhéjat is bekenhetjük. 20 perc elteltével lemossuk.

A felsorolt vitaminússz, termé-szetes pakolások használatánál fontos, hogy előzőleg gondosan megmossuk és megszárazítsuk ar-cunkat. Amikor az arcot beken-jük, az arcmok lazók legye-nek, s mialatt a pakolás az ar-cunkon van, teljes nyugalom-ban fekdüjünk. A szemhéjra a-jánlatos kamillába, vagy bórvi-z-be mártott vattát helyezünk. A pakolást lemossuk, és arcun-kat megszárazítottuk, kenjük be tápláló krémmel. A házi szépség-ápolásnál ne feledkezzünk meg arról, hogy a bőr nyakunkon ugyanolyan érzékeny, mint az arcon, gyakran mossuk szappan-nal, tehát könnyen kiszárad és ráncosodik. Ezért éppen olyan gondos ápolást kíván, mint az arc-bőr.

MAMÁK FIGYELMÉBE!

Felöltöztetjük gyermekeit
18 éves korig
a legújabb divat szerint
MINDEN EXKLUZÍV!

MÁRTA TEL-AVIV • BEN JEHUDA 30
Telefon: 288492

SZALON „ILANA”
PARÓKÁK A LEGMODERNEBB KIVITELEZÉSSEN
- Valódi olasz hajból méretre készít -
TEL AVIV, DIZENGOFF 125, (félemelet)
Tel. 22.45.96

FÜZŐK ÉS MELLTARTÓK
nagy választékban, mérték után is.

BLUMA fűzőszalon
Bné-Brák, rabbi Akiba-u. 127.

Hölgyeim!

Kifogástalan szabású elegáns szoknya
BINDER KONFEKCIO
Tel-Aviv, Náchlát Benjámin u. 21. tel. 623081
• Rendeléseket méret után vállalunk •

ÉRDEKES FÉRFIAK:

JOSZÉF STEINER,

a „Helena Rubinstein” izraeli igazgatója

A kozmetikai ipar élén vilá-gszerte érdekes férfiak állnak. Ná-lunk különösen, mert ez az ipar-ág ugyszólván a semmiből te-remtődött meg néhány év alatt és a gazdasági élet tekintélyes szektorává vált.

Joszf Steiner, a „Helene Ru-binstein” világszerte izraeli igaz-gatója, józan üzletemberként is-mertelt az eredményt: tíz évvel ezelőtt 737 ezer font értékű á-rut termeltek, az idén 7,7 mil-lió az előlányzatuk.

A szlovákiai születésű Joszf

Steiner, fiatal korában, 1939-ben alijázott, majd végigharcolta a háborukat, utána befejezte a Technion vegyész-mérnöki ta-rentmúnyait és az első terület, amelynek munkájába beleka-pcsolódott, a kozmetikai ipar volt. Egy teljes évre visszament 1949-ben Csehszlovákiába és egy nagy kozmetikai gyárban sajátí-totta el a szakma titkait.

Hazatérve, egy kis jeruzsá-lemi gyár termelési főnöke lett, s tíz évvel később lépett kap-csolatba a Helena Rubinstein vi-lágcéggel. Amikor megalakult az izraeli kirendeltsége, a került az élére. Azóta vezeti s a vállalat hatalmas arányú fejlődése a nevéhez fűződik.

A gyár nem csak a hazai szük-ségeket kielégítésére termel, de innen szállítanak „Helena Ru-binstein”-márkájú kozmetikai cikketek Törökországba, Görög-országba, Perzsiába és más or-szágokba is.

Ha csak az export-tevékeny-ség alakulását figyeljük, kiderül, milyen nagy jelentőségű Joszf Steiner tevékenysége. 1963-ban százezer dollár értékű árut szál-lítottak külföldre, az idén az export egy millió kétszáz ezer dol-lárra emelkedett.

Vagyis az asszonyok száma-ra költ, pudert, ruzszt, szem-festéket - Izrael számára vi-zsont elsősorban dollárt gyárt Joszf Steiner, a „Helena Ru-binstein” rátermett igazgatója.

FILMET IRT A HAZASSÁGSZÉDELGÉSEK

VILÁGREKORDERE

Száznál több menyasszonnyal alighanem a 36 éves finn Pertti Ylmeri Lindgren tartja a há-zasságszédelgés világrekordját. Az ötvenes években többnyire, mint gróf, filmproducer, vagy író hódította meg választottjait.

Sikert aratott azonban a tudós, az idegenlégios és a pilótakapitány szerepében is. Néhányan elragadó orvosprofesszornak, mások művelt archeológusnak is mertek. Svéd és dán, brit és olasz, német és belga, holland és osztrák hölgyek átkozták a pillanatot, amikor hiszékenyen - de boldogan - igent mondtak kérőjüknak, aki aztán előbb-utóbb nyomtalanul elillant. Több százan vallottak ellene különbö-ző országokban, ahonnan aztán örökre kitiltották. Hetvenedik hi-valatos jegyese mellett azonban becsülettel kitartott.

Felvételünk a „Csellózó nő” című képét ábrázolja.

UJDONSÁGOK:

PAPCO

Különleges minőségű szövet-féléket gyártó vállalatról van szó, amelynek termékei már már két jelentenek az izraeli piacon. Jehuda Paikovic alapította a vállalkozást, csak a saját erejé-re támaszkodott, állami kölcsönt se vett igénybe. Jelenleg - a szép reményre való tekintettel - már 30 ember dolgozik a gyárban, a termelés három mű-szakban folyik.

Termelnek nők, férfiak és gyermekek számára, s a legki-válóbb anyagokat dolgozzák fel. A külföldi felvevő-piac azonnal felfigyelt a Papco termékeire és már az első hónap után kap-tak 600 dollár értékű rendelést - Hollandiából. Jelenleg ha-vi 5000 dollár értékű árut ex-portálnak külföldre.

A nagyközönség csak most ta-nulja a vállalkozás nevét, de szakmai körökben már aranyfe-dete van a „Papco” márkának. (h. s.)

Tizennyolc havi foghátra itél-ték Svédországban - néhány kárvalott ara ott Giovanni Tor-rini olasz bankárként, vagy Ox-entierna grófként ismert - , majd kitoloncolták Finnország-ba. Ez még 1965-ben történt. Ak-kor ismerkedett meg a 20 éves Gull-Britt Selinell, akinek si-került megszéjditenie a modern Casanovát. Énekest és zongori-tát faragott belőle, aki szép si-kerrel szerepelt különböző finn kabarékban. Közben összeházasod-tak és gyermekük is született.

Pertti Ylmeri Lindgren most mint igazi író és filmszerző hó-dít. A gróf című filmforgató-könyvét elfogadták, s a filmet nemrég bemutatták Finnország-ban. Mi tagja, óriási sikert arattak a galáns kalandok, a hi-székeny nők történeti. Különösen a lányok és az asszonyok köré-ben, akik - mint hírlík - ma-guk sem értik, hogyan lehet ékszer, pénz és szerelmet oly könnyen odadobni egy megnye-rő mosolyért, homályos ígére-ért.

Pedig a trükkök átlátszóak. - De hatásosak...

Női témák egy festőművésznő vásznain

Néhány nappal ezelőtt nyilt meg a tel-avivi Bét Szokoloban - az Ujságíró Szövetség székházában - Bindish Viola, a szombathelyi születésű, de évti-

A művészet iránt különleges érdeklődése egyébként családi vonásként jelentkezik nála, u-gyanis Wilhelm Lujza, Nordau-dijas festőművésznő nővére.

zedek óta az országban élő, festőművésznő kiállítás.

Témái közül elsősorban az asszonyok világának mély átélé-s, expresszív ábrázolása keltett figyelmet. A dolgozó, a pihenő, a muzsikáló asszonyt festi Bindish Viola igaz művészettel, s képein könnyű felismerni az el-hivatottság jegyét.

Pályafutása során kiállított már Londonban is, de képeivel elsősorban a hazai közönség felé fordult, annál is inkább, mert annyira izraeli jellegűek a mun-kái.

Jechák Grünfeld festőművész nyitotta meg a kiállítást, amely nek szép anyaga május 30-ig tekinthető meg.

„SZOBAFIUK” LONDONBAN

A szobafiu ugyanaz, mint a szobalány - himnembem. Ez a legújabb foglalkozási ág London-ban fejlődött ki, de lassanként áterjed más angol nagyvárosok-ra is. Egyre több nőnek van ál-landó munkahelye, miközben egy-re több férfi válik munkanélkü-livé. És mivel Angliában is, mint általában egész Közép- és Nyu-gat-Európában, igen nagy hi-ány mutatkozik háztartási alkal-moztatásban, a régi munkahely-éről kiszorult férfi kezébe ve-zi a seprőt, a porszívógépet, a takarítás megannyi eszközt és - igen magas órabértért - ház-hoz megy takarítani, ami régen-ta a nők számára volt fenntar-tva.

Szomorú érdekessége az angol életnek, hogy a „szobafiu” so-rában egyre több színész bukkan fel. Az angol színész szövetség-nek 14 ezer tagja van, ezek kö-zül ez idő szerint 10 ezernek nincs állandó szerződése. Elmen-nek tehát takarítani azzal, hogy amint egy ügynökség szerepet ki-nál nekik, azonnal lerakják a seprőt és mennek a színházba, a filmgyárba, a televízióhoz. - Van sok olyan színész, aki évek óta sepréget két szerep között. Valamiből élni kell! Ebben a furcsa konjunktúrában létesült egy ügynökség - nálunk va-lamikor „cselédszerző” volt a neve, ma Londonban ugy hív-ják, hogy „Doorsteps”, azaz Küszöb.

Egy De La Poer-Bressford ne-vű, régi nemesi családból származó ur, nyugalmazott őrnagy a cégtulajdonos, aki válogatott legénységgel dolgozik, csakis több éves gyakorlattal bíró éret-t férfiakkal. Egyedülálló idős höl-gyek különös előszeretettel veszik az etől az intézettől származó takarítókat, akik csendesek, jó-modorúak, és, istenem, sose lehet tudni, mikor alakul át egy egy ilyen szobafiu - völgyé-nyé.

EXKLUZÍV TOALETTEK AZ ANGOL KIRALYNO SZÁMÁRA

A fenti két fénykép a Pompidou francia elnök által II. Elizabeth angol királynő tiszteletére rendezett fogadáson résztvevő előkelő höl-gyek toalettjeit ábrázolja. Balról jobbra a királynő, Pompidou társaságában, gyöngyökkel díszített fehér toalettben. Zafir diadémot visel, hosszú láncsal, amely a királyi szalagj ér. Csaknem kö-nyökig érő ujj. A királynő fémretikült tart a kezében. - Pompi-dou elnök felesége negyemeletes toalettet visel. Ezüstszövésű piros kreáció, amelyet Marc Bohan tervezett a Dior-ház számára.

Egymás között...

— MAGYAR ZSIDÓ KURIR —

Sok jókívánságot kapott a héten Löwenkopf Kálmán, lapunk közserzetének öröndő cikkírója — unokája, Dina Lévi és Agai Jicchák esküvője alkalmából. Az esküvő Tel Avivban, a rabbinátus fogadótermében volt. A násznép sok szeretettel gratulált a fiataloknak és az örömszüllőknek, Löwenkopf Cvi-nek és Ditanak.

A budapesti származású, jelenleg Montréban élő Farkas Árpád és felesége, Szeres, néhányhetes családi látogatásra érkezett.

Néhány kollégánk, Faragó Miklós unokája, Faragó Ruti, a héten házasságot kötött Michaél Orfineval. Ebből az alkalomból szerencsés hírekkel halmozták el a fiatal párt és az örömszüllőket, Farago Andrást és Mariannet, illetve Cvi és Itá Orriant.

Többhetes látogatásra érkezett a héten Petrosényiből Goldstein József, az ottani zsidó hitközség egyik vezetője.

Sokan keresték fel jókívánságokkal Eisenberg Iritet és Mérit, fiúk, Ofir brit milia ünnepe alkalmából. Az ünnepség Givátimban volt, a Hádár temetőben. Az ünnepséget a Székely Sándor, a hajfai magyar jisiv vezető személyiségének és feleségének, Jócának, a második unokájának.

Szép családi ünnepség keretében rendezték meg Nemes Némő és Maimon Naftáli főhadnagy esküvőjét. A násznép szerencsés hírekkel halmozták el a fiatal párt és az örömszüllőket, a Magyarlaposról elszármazott Nemes Blankát és Gézát, illetve a völgyéni özvegy édesanyját, akinek néhány férje, Beni Majmon, a Dákar tengeraltjáró helyettes parancsnoka volt.

A „Kehilat Chátám Sofér” tel-avivi Achád Háam utcai templom-egyesületben, tisztújító közgyűlés volt. Az elnök ismét Grünhut Áron lett, Ungár Mose a főgábe, Kohn Áser a gábe, Schönberg Jehosua a pénztáros, Grünwald Jicchák és Lessinger Simon az ellenőr és Wurzel Smuel, a titkár. Ünneplés keretében kelték ki az új vezetőket.

Sikeres tea-est volt Haifán, a HOH-ban. A műsor keretében Schön Kató verseket mondott, Weisz Gila — Kelen Pál kis tanítványa — zongorajátékával szórakoztatta a közönséget. Dr. Deutsch Ferenc Kovács Aladár mondott beszédet. A tea-est háziasszonya Klement Aranka, Rum Aranka, Seleg Bözsi és Schwarz Gizi volt.

A héten ünnepélyes diplomaosztás volt a Bár Ilán egyetem. Wertheimer Dvora héber irodalmi és történelemtudományi diplomát kapott és ebből az alkalomból szerencsés hírekkel halmozták el őt és szüleit, a Makórol elszármazott,

Bné Brákbán élő Wertheimer Miklós (Miku) és Mirjamot.

Hétfőn este nagy részvét mellet tartották meg a kirját-sauli temetőben dr. Iszák Ede, a Magyar Cionista Szövetség egykori elnöke, valamint a halála első évfordulóján. A síremlék mellett Jehuda Ansbacher rabbi, az „Ichud Sivát Cion” templom rabbija és Salomon Mihály, a Magyar Cionista Szövetség volt elnöke mondott emlékbeszédet. Az él málc ráchámim imát Szamek Jáákóv főkátor recitálta, kádist Beck Lajos, az elhunyt sógora mondott.

Ázkárá volt a herzlai temetőben Salzer Nelly (Dunaszécsényi) sírjánál, a slosim letetektor. Gyászbeszédet dr. Berg József főrabbi mondott, a kádist az elhunyt férje, Salzer Bobi mondta.

Gyászünnepséget rendeztek a Szatmárról és vidékéről elszármazottak. Mintegy hatszázan vettek részt tel-avivi „Jesurun” templomban megrendezett ázkárán. Dr. Weisbrunn Zoltán, a szatmári szervezet elnöke nyitotta meg a gyászünnepséget, emlékbeszédet Hárav J. S. Deutsch, volt szatmári, jelenleg petach-tikvai rabbi, valamint Katz Andor-Ari ügyvéd mondott. A liturgiai funkciókat Fisch Ernő főkátor látta el.

Hósi halálának második évfordulóján ázkárát tartották a nahariai temetőben Neumann Avi szakaszvezető sírjánál. A Léváról elszármazottak vettek körül a gyászoló özvegy édesanyját, Neumann Julit.

Max Glaser, az Amerikában élő Máramarosi Zsidók Föderációjának alelnöke, sok részvét-nyilatkozatot kapott, élettársa, Szeres asszony elhunytá alkalmából.

Szterényi Dénes, a népszerű slágeríró, aki az elmúlt évek folyamán kétszer is vendégszerepelt Izraelben, s ezúttal is Svájcban élt, 56 éves korában elhunyt.

Vasárnap irodalmi est volt a tel-avivi HOH-ban. Az est első részében Bródy László, a budapesti zsidó költő, lépett a közönség elé. Verseiből Rózsa Marika adott elő. Cziment Inre tartott előadást költészetéről.

Eckstein Sándor vidám jelenetei — héberül
Néhány hete megirtuk ebben a rovatban, hogy Dzsigan mesztér jiddis színházában műsorral tűzték a magyar-zsidó Eckstein Sándor két tréfás jelenetét. A szerző most kis kötetben adta ki válogatott jeleneteinek gyűjteményét — héberre fordítva.

A jöszemű és humoros vénájú szerző, fiatal éveiben újságíró volt Pozsonyban, majd alijázása után a gazdasági életben helyezkedett el, de írásai azt bizonyítják, hogy azóta is nyitott szemmel jár, s a fonákosságokra érzékeny. Benyomásait humor

Gergely Andor pedig — Bródy Margit zongorakísérettel — néhány megzenésített versét szövegezte meg. Az est második részében Rappaport Ottó, romániai színházi főrendező adott interjú művészi kérdésekről. Az estet Benedek Pál konferálta.

Löwenberg Jenő, az Aranykor klub ügyvezető elnöke, lakásán fogadást adott a Budapestről látogatóba ideérkezett Bródy László magyar-zsidó költő és felesége, valamint a hitvesével itt tartózkodó dr. Varny Jenő kanadai magyar-zsidó közéleti férfiú és felesége tiszteletére.

Bródy László és felesége, a héten visszautazott Budapestre.

Amerikai tudósítónk írja, hogy fennállásának tizenötödik évfordulóját ünnepelte New Yorkban a Bné Cion szervezet kisvárdai csoportja, s ebből az alkalomból bankettet rendeztek a „Cafe Ba-Ba of Israel”-ben. Az ünnepi beszédet után zenés-táncos izraeli műsor szórakoztatta a közönséget.

Sok jókívánságot kapott a héten dr. Fodor Alexander, a tel-avivi HOH volt elnöke és felesége, ugyanis fiuk, Gavriél, a Bár Ilán egyetemén közgazdaságtudományi diplomát kapott.

Ács (Adler) József, a budapesti zsidó hitközség nyugalmazott főtitkárának és feleségének, Sulem zsidó, Jónap Jiszraél és a többi hős, valamint lezáró beszédet mondott a pesti Országos Rabbiképző Intézet templomában Bara Judittal. Az Izraelben élő jóbarátok — elsősorban a berettyóújfalusiak — sok szeretettel gratuláltak az ifjú párnak és az örömszüllőknek.

A Bné Cion-szervezet new-yorki „Transylvania” páholyában szép ünnepség keretében iktatták be az új vezetőséget — Neumann Edit asszonnyal az élen. Sosná Ron izraeli énekesnő sikerrel lépett fel az est műsorában.

Boros Györgynek sikeres szerzője volt kedden Béur Seván, a HOH „Nánási” kulturothonának előadótérképében. — Friedmann Marján, a versével szerepelt, Faragó Chagit zongorázott, Faragó Sándor szimfonikus szavalt, üdvözlő beszédet dr. Török Gábor egyetemi tanár, a HOH vezetőségének tagja mondott. Az estet Benedek Pál konferálta.

Sok jókívánságot kapott Afurlán a Marosvásárhelyről elszármazott Weisz Miklós és felesége. — Ez az emlékmű most válik igazán örökéletűvé. Megjelent a Barzilay István

ge, Nussbaum Baba — abból az alkalomból, hogy lányukat, Adinát, chupá alá vezette Weinstein Perec és Szára fia, Jicchák.

Dr. Kovács Elemér „Olvasás közben” címmel tartott nagy érdeklődéssel kísért irodalmi előadást a Bné Brit-rend tel-avivi Nordau-páholyában. Dr. Horovic Tivadar vezette be az előadót.

A várlik somérok tel-avivi szervezetének tagjai sikeres baráti összejövetelt tartottak a héten. Feuermann János, Fuchs Ferenc és Simon Tibor ismertette a szervezet munkatervét. Kitiűnő hangulatban, a késő esti órákig tartott a baráti találkozó.

Jókívánságokkal halmozták el Köves Irént és Zoltánt, illetve Schwarz Jolit, a nagyszülőket, valamint Schwarz Verát és Gábot, a szülőket. — kislányuk, Dáni megszületése alkalmából.

MÁCOR JERICHO

Kaczer Illés trilogiájának második kötete héberül — Eked könyvkiadó, Tel-Aviv, fordította Edelstein Jehuda

Kaczer Illés a kevés írók közt tartozik, akinek sikerült megvalósítania életművét. Meg akarta írni a magyar zsidóság történetét regényes formában, egy zsidó család változatos életútján keresztül. Ezt a feladatot teljesítette, Sulem zsidó, Jónap Jiszraél és a többi hős, valamint lezáró beszédet mondott a pesti Országos Rabbiképző Intézet templomában Bara Judittal. Az Izraelben élő jóbarátok — elsősorban a berettyóújfalusiak — sok szeretettel gratuláltak az ifjú párnak és az örömszüllőknek.

Sokat írtak már a nagyvonalú műről, amely egyedülálló alkotás a magyar irodalomban. A mi népi szempontunkból azonban ez a mű zsidó alkotásnak számít, mégpedig korszakos jelentőségűnek. Ilyenek voltak a kömi áseink, akik a Kárpátokon át „beszivárogtak” Magyarországra, hogy aztán megteremtve feudális társadalomban az ipart, kitépték a modern kereskedelmet és a zsidó szellem ősi frissességével megtermékenyítették a magyar kultúrát, a tudományt, az irodalmat, a művészetet.

Kétszeresen elmult időt tár fel Kaczer Illés műve. Elmult, mert másfél évszázaddal ezelőtti korszakról beszél, s elmult, mert a zsidóság, amely Sulem zsidó és Jónap Izrael leszármazottjaiból vált naggyá és népessé, nincs már többé, maradványai is veszendőben vannak a magyar asszimiláció örvényében. Emléket állít Kaczer Illés műve, ebben áll nem csak irodalmi, de történelmi jelentősége is.

Ez az emlékmű most válik igazán örökéletűvé. Megjelent a Barzilay István

SPORT

A LABDARUGÓ SZÖVETSÉG MEGADTA A MENLEVELLET SPIEGLERNEK
A válogatott csapatkapitánya az angol West Hamban akar egy évig játszani

A labdarugó szövetség vezetője a héten hosszas tárgyalás után egyhangúlag úgy határozott, hogy teljesíti Mordecháj Spiegler, az izraeli válogatott csapatkapitányának kérését és engedélyt ad neki, hogy a jövő idényben egy évig az angol West Ham színeiben játsszon. A terv szerint Spiegler egy év után visszatér, hogy megtartsa bucsu-mérkőzését, majd edzéssel foglalkozik Izraelben. Angliai tartózkodása idején ugyanis

el akarja végezni a magasfokú edző-tanfolyamot is.

A szövetség most első alkalommal tett eleget izraeli labdarugó ilyen természetű kérésének és ahhoz a feltételhez kötötte hozzájárulását, hogy Spiegler csak mint amatőr játszhat a daadó tevékenységéért.

Két világrekord rudugrásban

A texasi El Paso határ-városban tegnapelőtt megrendezett nemzetközi atlétikai versenyen két különböző sportoló egyidejűleg megdöntötte a rudugrás világrekordját. Mindkettőjük eredménye 5.59 méter volt, 5 centiméterrel jobb az eddigi rekordnál.

Elsőnek az amerikai Bob Seagren döntötte meg a rekordot, majd néhány percel utána a svéd Isaacson követte példáját. Mindketten a második kísérletben ugrották át ezt a magas-ságot. Seagren és Isaacson holnap, szombaton, a kaliforniai Modestóban újabb kísérlet tesznek a világrekord további megjavítására.

Egyesül a Simson és a Bné-Jehuda

Most már szinte semmi kéttség aziránt, hogy a Bné-Jehuda és a Simson egyesüljön. A Bné-Jehuda csapata a jövő idényben az A-ligában játszik. Másrészt, mind a Bné-Jehuda, mind pedig a Simson, komoly anyagi veszteségeket szenvedtek az idén. E tényleg nyomán a két tel-avivi külvárosi sportegyesület vezetősége elhatározta a kettőjük közötti fúziót. Technikai okokból nem változik a két klub neve

A HOLNAPI PROGRAM

A labdarugó bajnokság holnapi, 26. fordulójának középpontjában kétség kívül a bajnokjelölt Makkábi Tel-Aviv és a Hápoel Haifa mérkőzése áll. Habár a Makkábi előnye a haifaikkal szemben, már hét pontra növekedett, ami gyakorlatilag behozhatatlan. A Makkábi egyetlen többé-kevésbé komoly riválisa, a Betár Jeruzsálem maradt, amelynek „csak” négy ponttal van kevesebbje.

A fővárosi Betár Petach-Tikvára utazik az ottani Hápoel szembeni mérkőzésre. A petach-tikvaiak keményen fognak harcolni a favorit vendégcsapat ellen, mert még veszélyes közelségben vannak a kiesési övezethez.

Az igen súlyos helyzetben levő Hápoel Chedera, Haifán játszik a javuló formában lévő Makkábi ellen — kevés eséllyel. A táblázat harmadik helyén álló Hákoach a Simsont látja vendégül, nyugodalmassan

West Ham színeiben. Azt is lezögezte a labdarugó szövetség, hogy ez az elhatározás semmiképpen sem tekinthető precedensnek és a jövőben minden hasonló kérés individualisan bíráltnak el. A szövetség egyhangúlag hozta határozatát.

Kiszívartogott hírek szerint, a hivatalos kérvény benyújtása előtt Spiegler személyes beszélgetést folytatott külön-külön a labdarugó szövetség vezetőjével minden egyes tagjával és végül azzal az indoklással szólított meg a határozat, hogy a ma 28 éves futballistát meg kell jutalmazni az izraeli labdarugás érdekében kifejtett oler csak mint amatőr játszhat a daadó tevékenységéért.

Két világrekord rudugrásban

A texasi El Paso határ-városban tegnapelőtt megrendezett nemzetközi atlétikai versenyen két különböző sportoló egyidejűleg megdöntötte a rudugrás világrekordját. Mindkettőjük eredménye 5.59 méter volt, 5 centiméterrel jobb az eddigi rekordnál.

Elsőnek az amerikai Bob Seagren döntötte meg a rekordot, majd néhány percel utána a svéd Isaacson követte példáját. Mindketten a második kísérletben ugrották át ezt a magas-ságot. Seagren és Isaacson holnap, szombaton, a kaliforniai Modestóban újabb kísérlet tesznek a világrekord további megjavítására.

Egyesül a Simson és a Bné-Jehuda

Most már szinte semmi kétőség aziránt, hogy a Bné-Jehuda és a Simson egyesüljön. A Bné-Jehuda csapata a jövő idényben az A-ligában játszik. Másrészt, mind a Bné-Jehuda, mind pedig a Simson, komoly anyagi veszteségeket szenvedtek az idén. E tényleg nyomán a két tel-avivi külvárosi sportegyesület vezetősége elhatározta a kettőjük közötti fúziót. Technikai okokból nem változik a két klub neve

A HOLNAPI PROGRAM

A labdarugó bajnokság holnapi, 26. fordulójának középpontjában kétség kívül a bajnokjelölt Makkábi Tel-Aviv és a Hápoel Haifa mérkőzése áll. Habár a Makkábi előnye a haifaikkal szemben, már hét pontra növekedett, ami gyakorlatilag behozhatatlan. A Makkábi egyetlen többé-kevésbé komoly riválisa, a Betár Jeruzsálem maradt, amelynek „csak” négy ponttal van kevesebbje.

A fővárosi Betár Petach-Tikvára utazik az ottani Hápoel szembeni mérkőzésre. A petach-tikvaiak keményen fognak harcolni a favorit vendégcsapat ellen, mert még veszélyes közelségben vannak a kiesési övezethez.

Az igen súlyos helyzetben levő Hápoel Chedera, Haifán játszik a javuló formában lévő Makkábi ellen — kevés eséllyel. A táblázat harmadik helyén álló Hákoach a Simsont látja vendégül, nyugodalmassan

KOLOZSVÁR ÉS VIDÉKE MÁRTIRJAINAK ÁZKÁRÁJÁT
1972 június 11-én — י"ב סיון — vasárnap délután 1/2 órák az Ichud Sivát Cion új templomában, Tel-Aviv, Reh. Ben Jehuda 86 sz. a. tartjuk.

Megnyitó: Mózes Dezso.
Emlékbeszédet mond: Dr. Friedrich Ernő és Zimroni Slomó.
Műsaját: Schwartz Jehuda.
Liturgiai rész: Zweig Smuel.
Találkozó délután 1/2 óratól a templomban.

SENTA, ADA, MOL, PETROVOSELO SZENT MÁRTIRJAINAK ÁZKÁRÁJÁT
május 31-én — י"ח סיון — szerdán délután 4 órák tartjuk Jeruzsálemban, a Cion-hegyen.
Mécesgyújtás csütörtök este.

ASZÓD ÉS KÖRNYÉKE MÁRTIRJAINAK ÁZKÁRÁJÁT
május 30-ikán, kedden délután 5 órák tartjuk a natanjai Ohel Dávid imaházban.
Gyülekezés fél 5-től a helyszínen.

EGER — GYÖNGYÖS ÉS VIDÉKE, HEVES-MEGYE SZERETETT MÁRTIRJAINAK ÁZKÁRÁJÁT
június 4-én — י"ד סיון — vasárnap délután 5 órák tartjuk a Bét Hámore termében, Tel-Aviv, Strau. utca 5 (Mázesarak). Emlékbeszédet tart: ráv Jungreis Amram.
A VEZETŐSEG

BALASSAGYARMAT, SZÉCSÉNY, NÓGRÁDBERCEL ÉS VIDÉKE MÁRTIRJAINAK ÁZKÁRÁJÁT
vasárnap — י"ב סיון — június 4-én, délután 4 órák tartjuk a jeruzsálemi Cion-hegyen levő emléktábla mellett. — Mécesgyújtás június 3-án, szombat este.

SATORALJAUJHELY — Zemplén-megye összes hitközségei MARTIRJAINAK ÁZKÁRÁJÁT
május 30-án — י"ז סיון — kedden délután 5.30 órák tartjuk Tel-Avivban, a HOH Hájárkon utca 61. sz. alatti termében.
AZ EMLÉKBIZOTTSÁG

TOPLITA — MAROSHÉVIZ ÉS VIDÉKE MÁRTIRJAINAK ÁZKÁRÁJÁT
június 4-én — י"ד סיון — vasárnap délelőtt 11 órák tartjuk a Cion-hegyen.

GYERGYÓ ÉS VIDÉKE MÁRTIRJAINAK ÁZKÁRÁJÁT
1972 május 28-án — י"ט סיון — vasárnap délután 4 órák tartjuk Jeruzsálemban, a Cion-hegyen.

VÁGSELLYE ÉS KÖRNYÉKE MÁRTIRJAINAK ÁZKÁRÁJÁT
1972 június 8-án, csütörtök délután fél 5-kor tartjuk Natanján, a Herzl utcai nagytemplomban.
Gyertyagyújtás szerda este.

MISKOLC ÉS KÖRNYÉKE szívn 20-iki ÁZKÁRÁJA
Haifán, június 1-én, csütörtök délután 6 órák, a Nöse Mizráchi, Hermon utca 10. sz. alatti disztermében.

A JÓLÉTI ÁLLAM TÁRSADALMI VIVÓDÁSAI

— Az államalapítás óta fogantatott reformjavaslatok sem változtattak a szegények osztályhelyzetén — A keretből kikökönt negyedik kaszt — Kik az igazi haszonélvezői a jóléti államnak? — Az izraeli demokrácia súlyos erőpróbája —

Irta: FRIED MIKSA

Ma, tíz nappal a kirobbant Jicchák Ben Áháron-féle konfliktus elcsönvesedése után, megállapíthatjuk, hogy a szubjektív vonatkozásokon túl, magának az izgalmas keltő ügynek komoly gazdasági és társadalmi háttere van. Nem az a célunk tehát, hogy ismétlésekbe bocsátkozzunk, a szóbanforgó afér személyi jellegének újbóli felgöngyölítésével. Ezt alaposan kihasználta a napisajtó. Hiszen minden további kommentálása a nagy port felvert viadalnak egyéni nézőszögéből, nem válna a köz hasznára. De nem is mondana újat az olvasónak.

A HÁROM KASZT ÉS A NEGYEDIK

Ezzel szemben próbáljunk elmélyedni azokban a súlyosvetű problémákban, amelyek a zsidó állam létrejöttével, de annak előtte is, keletkeztek és kísérnek bennünket életünk minden megnyilatkozásában.

Miről van szó? A nemzet kalácsáról, amelyből minden egyén és minden társadalmi réteg szeretné kivenni a részét. Az osztokodás körül kirobbant harcban, nyilván, vannak, akik feljutnak a hegy csúcsára, mások viszont a meredek vonalban való kapaszkodásban nem érik ugyan el a hegy gerincét, de végül is sikerül beásniok magukat a hegy napos oldalára.

Azonban számolnunk kell egy harmadik kategóriával is. Azzal, amely önhibájából, avagy a közösség elnyomása, akár pedig segítő-készségének hiánya miatt ott rekedt az alján és a felfelé menetelés latorjának legalsóbb fokáig sem tudott felkapaszkodni. Ezek a nemzet hajótöröttjei, akik a jóléti társadalomban mindenütt a világon, és így Izraelben is, az elégedetlenség állandó erjedésének bacilusait tenyésztik, amíg aztán robbanásra kerül a sor.

A három említett társadalmi csoportosuláson kívül nyilvántartunk negyediket is. Ennek helye nem határozható pontosan körül. A közösség utvesztőjében elkallódott. Nem tudja feltalálni magát.

NEM SIKERÜLT A

SZEGÉNYSÉG FELSZÁMOLÁSA

Ilyenformán Izraelben is az elégedetlenség táborában két jellegzetes kategóriával állunk szemben. Az egyik: a szegénység maga, a szónak fizikai értelmében. Nem rendelkezik azokkal a minimális előfeltételekkel, amelyek megítélése szerint az életet elviselethetővé tenné a számára. A másik: a társadalmi differenciálódás, az elkülönülés folytan kialakult szakadék mélyéről prédikál gyűlöletet. Ez az utóbbi talán a legelszántabb réteg, amely vélt sértettségének és megbántott hitűségének lobogója alá szólíthatja fegyvertársaként, a könnyen reagáló szegénység kategóriáját is.

Ha most a szegények kategóriáját taglaljuk, kiderül a Bituah Leumi, a Nemzeti Biztosító adataiból, hogy az 1954-es középáranyost alapul véve, 1970-ben sem csökkent a rászorultak száma, hanem lépést tartott, emelkedett az ország lakosságának növekedésével. Történt pedig mindez annak ellenére, hogy az állam jóléti gondozása, tagadhatatlanul, sokat tett a sokgyermekes családok lakásingóságának a feljavitására és ebből a rétegből kikerülő óvodások és egyéb tanuló ifjúság közzoktatásának az emelésére. Mint ahogy bővítette a szociális juttatásokat és változtatlanul szubvencionálta a főbb fontosságú élelmészeti cikkeket: a kenyeret, a tejet, a tojást, a cukrot és a többi. De ime: a kívánt felszámolása a szegénységnek nem következett be az 1954-1970 közötti 16 éves időszak alatt sem.

A JÓLÉTI ÁLLAM HASZONÉLVEZŐI

A szociológusokat, érthető módon, meglepte ez a felismerés ugy nálunk Izraelben, mint a szabad világ többi országában, ahol hasonló jelenségekkel találják magukat szemben. Feltehető, hogy az évek óta fennálló jóléti állapot nem kisebbítette a társadalmi rétegek közötti tátonzó fűrt és egyáltalán nem számolta fel a szegénység méreteit? Hanem egy helyben topogunk. A szociológusok rájöttek, hogy az állami jóléti állapot legfőbb haszonélvezői azok, akiknek sikerült a hegy csúcsára, de legalább a hegy napos oldalára feljutniok. A többieknek, a társadalom alacsonyabb osztágainak a helyzete ezzel szemben — a bevezetett szociális juttatások ellenére, amikről a második világháború előtt nem is álmodtak, — semmit sem, vagy alig változott.

Vegyük eklatáns példának a nyolcgyermekes családot, amely a szülőkkel népes, tíztagú együttett képez. Voltaképpen az ő és a hasonló számára szubvencionálja a központi kormányhatóság a főbb élelmiszereket, köztük a tejet és a tojást. Mármost, fel-

tehető-e, hogy ennek a családnak valamennyi tagja naponta evésre és főzésre két tojást engedjen meg magának. Illetleg havonta 600-at, aminek ellenértéke legalább 75 font. Az 500 fontos havi fizetésnek 15 százaléka. Ezek után hol van a tej és a belőle előállított termékek? Hogy csak a szubvencionált cikkekről tegyünk említést. Persze, nem beszélve a méregdrága zöldségről és húsfeléről.

A SZEGÉNYEK IS FIZETNEK ADÓT

Ebből az a nyilvánvaló tanulság, hogy a szubvencionált élelmiszereknek a főfogasztói voltaképpen a tehető, társadalmi osztályok. Mint ahogy bizarr következtetésre jutunk az adófizetés terén is. Első pillantásra kiderül, hogy a szegények rendje, az alacsony bevételre való tekintettel, nem adóalany, nem kell részesednie az állami terhek viselésében. Ezzel szemben a tehető polgárok fizetnek adót, de ugyanakkor részesednek adóengedményekben: a nem-dolgozó élettársért, a gyerekekért és a többi. A magasabb státusbeli köz- és magánhivatalnokok ezenkívül kölcsönöket kapnak gépkocsi-vásárlásra és a kilométerek fejében térített pénzbeli visszafizetik a kölcsönöket és jut autótartásra.

Szóval: a szegények közössége nem kap adóengedményt annál az egyszerű oknál fogva, mert nem fizet állami adót. Nos, ez a megállapítás nem állja meg a helyét. A szegények is fizetnek adót, csak hogy nem kapnak adóengedmény-térítést. Tudott dolog, hogy a közvetlen, bevételi adókon kívül komoly tételek jelent minden polgár számára a közvetett adó, ami sújtja az összes termékeket. Ebben osztozkodnak a szegények éppen úgy, mint a gazdagok és a tehető polgárok. Miért fizessen az 500 font havi fizetésű tisztáru család, a keservesen összekuporgatott garasából olyan árat a cipőért, ruháért és egyéb cikkért, portékáért, mint amennyit fizet a 2000-3000-4000 font keresetű polgár?

A HISZTADRUTI VONAL SEM KIFOGASTALAN

Itt nem piasterekre megy a játék. Hiszen az állami költségvetésből plauzibilissé válik mindenki számára, hogy ez idő szerint a közvetett adók majdnem felérnek a közvetlen állami adók összegével. Ide tartozik annak megállapítása is, hogy az 500 fontos fizetésű családfőnek eszébe sem jut biztosítást csinálni. Pedig, ha csinálna, adókedvezményben részesülne. Miért nem csinál? Egyszerű a válasz — nem tudja fedezni a biztosítási primumot. Ezért elesik attól az adókedvezménytől. Noha ő is megelégedettebb volna, ha tudná, hogy családi tragédia esetére hozzátartozóit biztonságba helyezte.

Hisztadruti vonalon sem lehet azt mondani, hogy minden rendjén volna. Az a szűkkesetű polgár, aki Dimonára, avagy Kfar Jeruchembe kerül és ott éli le életét, elveszti azokat az előnyöket, amelyek felett Tel Aviv északi negyedében lakó polgár, hisztadruti tag élvez. Miért? Azért, mert tudvalevő, hogy Tel Aviv északi negyedében jobbnévű és képzettebb szakorvosok foglalkoznak a gyógykezelésre rászoruló tagokkal, mint mondjuk, Dimonán. Érthető, mert a jövedvű szakorvos nem megy Dimonára.

Ujabbban a hisztadruti és az állami kórházak körül is nehézségekbe ütközik a kisember. Az, aki a szóbanforgó kórházak által megszabott, magas napidíjakat meg tudja fizetni, kevés akadályok árán, szinte egyik napról a másikra juthat kórházi ágyhoz és részülhet a legkiválóbb orvostudorok kezelésében. Ezzel szemben, az egyszerű hisztadruti tag hetekig, hónapokig várhat, míg rá kerülhet a sor és akkor is — nem válogathat kórházban és orvosban. Jól lehet az évek hosszú során nagymennyiségű tagdíjat fizetett, ami felér és talán több is, mint a jómódú polgár, nem-hisztadruti tag magas napidíja.

AZ AZONOS JOGOKAT BIZTOSÍTÓ KÖZOKTATÁS (?)

A sikun, a lakásproblémák terén sincs minden rendben. A kormány több mint kétmilliárd fontot deponált a különböző bankokban jelzálog-hitelek folyósítására. De hitelt itt is az kap, akinek pénze van. Mert, hogy valaki kaphasson az állam által biztosított kölcsönből, be kell bizonyítania, hogy a lakásvételre elsősorban ő rendelkezik a megfelelő tőkével. Ilyenformán a vékonypénzű, sokgyermekes családfő, aki a leginkább van rászorulva megfelelő lakáscserére, várhat míg valaha rá is kerülhet a sor.

A közoktatásra az állam milliárdokat költ. Az is igaz, hogy ingyenes óvodákra, elemi- és középiskolai oktatásra, a költségvetés hatalmas összegeket irányoz elő. De, nyilván, előirányoz nagy összegeket a főiskolák fenn-

tartására. A helyzet ezen a téren nagyon is javult. Csak hogy, ha összegezzük az eddig elért eredményeket, rájövünk, hogy itt is a rendezettebb anyagi polgári elemek többet kapnak, mint amennyit kivérkedhetnek maguknak az alacsonyabb társadalmi osztályok. Elsősorban áll, hogy a jómódú elemek is részesülnek az ingyenes oktatásban. Ezenkívül, ha főiskolákra kerül a sor, amelyeket nagyjából állami és közpénzen tartanak fenn, akkor a kispénzű családok lányai-fiai alul maradnak a versenyben. Így szeríten nem győzik azokat a kiadásokat, amelyeket az állami szubvenció mellett pótolni kell.

A KISZOLGÁLTATOTT AGGASTYANOK

Tagadhatatlan, hogy a mi jóléti államunkban sok minden történt, amire korábban nem igen gondolhattak és amiből más, sokszáz éve fennálló ország példákat vehetne. De emellett történnek dolgok, amire józan észsel nem lehet érthető magyarázatot kapni. Mert hogy van az, hogy 1955-ben a Nemzeti Biztosító az agkori segélyt a középáranyú fizetés 22 százalékában állapította meg, míg most 16-17 évvel később, ez 12 százalékra zsugorodott. Miért? Talán azért, mert az első sorokból kidőlt aggyastyanok nem tudnak a barikádokra felkapaszkodni és nem képeznek rohamosztagokat, amelyeket számba kell venni.

De ezenkívül milyen elrugaszkodott nép vagyunk. Kutyaszanatoriumokra telik, és telik sok más hobbyra. De nem telik eleendő aggmenháza, hogy megadassék a

munkában megöregedett embernek, hogy becsületben és végrehajtott tetteihez méltóan fejezhesse be földi pályafutását.

AMI NEM MELTÓ A DEMOKRÁCIÁHOZ

Hogy aztán az itt felgöngyölített problémákat a mai viharos időkbe megfelelően beilleszthessük, valahogy megközelíthessük a most napirenden szereplő munkás és munkaadó-vitákat a konzervipar frontján, fel kell tennünk a kérdést: miért dukál a fehérgallérú irodai alkalmazottnak: havi fizetés, évről-évre egyhónapig emelkedő szabadság és sok más juttatás, amihez felváltóan automatikusan hozzákapszódik a véglegesítés. Ezzel szemben, miért kell a kékingű gyáripari alkalmazottnak az előbb vázolt jogokat lecsökkenteni: napidíjra, évenként kététi szabadságra és az ideiglenes munkástátusát — véglegesíteni?

A demokráciának vannak furcsaságai, amelyek össze vannak kötve szervezett erővel, ugynevezett: rohamosztagokkal, melyek kétség menő harcot vívnak, hogy jogaikat, a legtöbbször el is tulzolt jogaikat, kiharcolhassák. Ezzel szemben vannak anomáliák, amelyek hatalmas társadalmi rétegeket alárendelnek olyan életkörülményekbe, amelyek nem méltóak a demokráciához. Bizunk benne, hogy eljön az ideje annak is, hogy a demokrácia tudja majd kiküszöbölni ezeket a rendellenességeket és kiegyenlíti, de legálább tompítja a szélsőségeket.

A TEKINTÉLY HAJHÁSZÁSA ÉS A HATALMI AMBICIO

A mi jóléti államunkban a negyedik társadalmi réteggel is számot kell vetnünk. Ez az a keret, amely ott formálódott ki az egyes osztályok szakadékaiban, nem illeszkedett be egyike sem, nem is találja fel magát és forradalmi ambícióktól fűtve, többet akar birtokolni, mint amennyit önére jellel el tud éri. Az idetartozó bajvivők nem panaszkodhatják, hogy gazdaságilag hátrébe szorultak. Talán az a baj, hogy egyszerre olyan gazdasági javakra tettek szert, — ezek a konjunktúra lovagok! —, hogy a korábbi társadalmi keretből kipenderültek ugyan, de egyelőre nem hódíthaták meg azokat a pozíciókat, amelyekre foguk vánsíks és utközben számos akadályal kell megküzdeniök.

Két posztulátummal, követelménnyel ál-

lanak elő. Az egyik: a tekintély-hajhász és a társadalmi rangfokozat biztosítása. Ez különösen a törzsek közötti versengésben jut kifejezésre. De különösen abban, hogy a gyengébb hátvédű törzsek az erősebbek, a féltettebb soraiba szeretnének beférkőzni és egyenrangú félként érvényesülni. A másik: a hatalmi érvényesítésre törekvés. Politikai babérokra, gazdasági erőre, magas állami pozíciókra és általában olyan rangfokozatra pályázik, hogy felülemelkedhessen másokon, valamint kívánsága és akarata a parancs erejével hasson a környezetre.

Ha viszont előmenetelében nem tud olyan eredményeket felmutatni, amilyenekkel önmaga és mások előtt is hivatkozni szeretne, mindenre képes, Ezekből az elemekből rekrutálódnak, többek között, a fekete párducok, továbbá azok a csoportok, amelyek hadat üzennek az oléknak és a maguk számára követelik jogaikat. Végül a mai inflációs konjunktúra párvenüi is, akik felkapaszkodtak az uborkafára és szegyéntelesül habszóják az ölübe hullott gazdasági előnyöket.

A 20 EZER ISKOLA-ÉS MUNKAKERULO

A legnagyobb baj, hogy ezek, úgy mint a fekete párducok is, a szegények szószólójává léptek elő, az ő nevében beszélnek, miközben magukra gondolnak. Még ennél is nagyobb baj, hogy közben, a mai társadalmi anomáliák mellett, az is lehetséges, hogy több mint 20 ezer 15-18 év körüli ifju, az utcákat rója, tanulás és munka nélkül. Noha tudvalevő, hogy az ország gazdasági élete munkakezek hiányában szenved és felezéppantásuk a termelő gépezetbe áldást jelentene a társadalomra és magára, erre a hatalmas ifjúsági tömegre.

Az izraeli demokráciának nagy feladatokkal kell megbirkóznia. Az ország határain végighúzódó frontokon kívül, vannak szép számban belső küzdőterek, amelyekben csak akkor állhatjuk meg helyünket, ha az összes produktív erő összefognak, hogy az elhajások által alaposan kiképzett társadalmunkat kellő időben, míg nem késő, tisztultabb atmoszférába átmenthessék.

Ben Áháron lemondásával és lemondásának visszavonásával kapcsolatban, a felmerülő hisztadruti problémák alkalmul szolgál-tak, hogy jóléti államunk társadalmi vivódásáról dióhéjba foglalt áttekintést adjunk.

«SIKUN OVDIM» NEKTEK GYERMEKEIM!

A „Sikun Ovdim”-nál nemcsak jó lakásokat építenek a „Sikun Ovdim” új-modern lakónegyedeket, terjedelmes jóltervezett schunákat épít. Megfelelő távolság van ház és ház között, gyeses területek, kertek és gyermekjátszóterek vannak. A „Sikun Ovdim”-nál jó lakást kap, modern környezet tervezéssel.

Részletek és feliratkozás a Sikun Ovdim B. M. minden fiókjánál:
Tel-Aviv, Leonardo de Vinci-ú. 21, tel. 250211
Jeruzsálem, Hillel-ú. 8, tel. 233395
Haifa, Hechaluc-ú. 43, tel. 660915
Beer-Séva, Mácada-ú., Binján
„Merkáz Hanegev”, tel. 3542
Asdod, Rogozin 12, tel. 31890

KOLIBRIPÖRKÖLT

Írta: BENEDEK PÁL

A vezérigazgató urat alig érdekelte más a pénzen és a szépasszonyokon kívül. Ezt a tulajdonságát zürichi és tel-avivi baráti körre egyaránt ismerte, ugyanis valóságos ingajaratot bonyolított le Sávje és Izrael között, hogy szemmel tartsa érdekeltiséit, hiszen „a gúza szeme hizálja a jószágot” — elv a földművelésben és az iparosításban is érvényesült.

Rendszerint hat hetenként érkezett a négy-öt napot töltött Tel Avivban, de itt is megvolt a maga ingajarat a nagyváros és egy kis negevi település között, ahol éveken keresztül felépítette a gyárat — élve a gazdasági kormányzat előnyös adózási és költséglehetségeivel. Volt aztán Cholon ipari negyedében is egy üzeme, ahová tavaly társult ötven százalékos alapon, csak azért, hogy a műanyagipar újabb sikjén is biztosítsa magának egy tényérnyi helyet.

Régen 8-tól délután 5-ig, puritán gazdasági elvek szerint dolgozó üzletember volt, de az esti órákban átalakult, s olyan bőhem módon viselte magát, mint akit nem vár otthon. Zürich egyik takaros villanegyedében, az asszony és három szexibb-ebb gyerekekkel.

Mintha egy örökbecsű operett szövegkönyvéből kopirozták volna át napjaink valóságába a vezérigazgató urat, az életeleme volt a hódítás. Valóságilag vizsgálódott a könnyű fajsúlyú, náthához hasonló, mindenki által megkapott nőktől, ő az erőnyes asszonyokat szerette, akik miatt, de tényleg csak miatt, hajlandék átmenetileg szexre akasztani a házasság szentségébe vetett hitüket.

Ennek érdekében valósággal hadműveletet dolgozott ki egy-egy vállalkozás előtt, mint Napóleon, mikor újabb ország meghódítására indult. Csak azt sajnálta, hogy manapság az ég felé törnek a házak, s nem lehet szerencsédot adni, mert az ötidik emeleten lakik szíve legújabb választottja.

Féjli zene helyett a szavak muzsikájával operált és valami különleges tehetséggel azt a benyomást keltette, hogy a most folyó népszámlálás során nyilvántartásba kerülő mintegy nyolcszáz ezer felnőtt izraeli asszony közül, őt kizárólag Schwarz Jenőné érdeklí.

Ez a módszer az esetek többségében némi eredménnyel jár és legalább bizonyos mértékig elhalványítja az asszony érdeklődését hí férje, Schwarz Jenő iránt.

Mondanom sem kell, hogy ezt a becsület magyar-zsidó nevet csak példaként irom, a valóságban egész más nevekről volt szó, csak nem szeretném, ha az érdekelt erkölcsi közszembáborítás címén eljárás indítanának ellene.

A vezérigazgató urnak csak egy hibája volt. Őt jobban érdekelte az udvarlás folyamata, mint eredményének tartásítása. Képtelen volt megérteni azokat a férfiakat, akik annyira elégedettek a hódítás gyümölcsével, hogy legszívesebben nem is nyersen, hanem kompót formájában fogyasztanák, hogy tovább tartson.

Ő a győzelmi lobogó kitűzésével egyidőben, de legfeljebb fél órával később, már újabb haditerveit latolgatta.

Mig aztán az ő esetében is bebizonyosodott a közmondás igazsága, amely szerint addig jár a korsó a kutra, amíg végül gömbölyödni kezd a szakácsné. Magyarul — szerelemre lobbant a vezérigazgató ur, még pedig olyan intenzitással, amely páriát ritkítja a műanyagiparban.

Intellektuális környezetben ismerkedett meg az asszonnyal, egy kiállításán. A hölgy egy kép előtt álldögált szomias tekintettel, ő előbb vette észre, mint a festményt, de aztán arra is pillantást vetett, mert az ismerkedéshez szüksége volt egy kis kulturálandására.

Nagyszerűen ment minden, az asszonyka azonnal felismerte, hogy világiárta, a nagy nemzetközi gyűjtemények anyagát jól ismerő férfit vetett mellé a véletlen, s nem is próbálta leplezni az érdeklődését. Együtt hagyták el a kiállítást, de beülték a vezérigazgató ur meseautójába, amely ilyenkor, alkonyattól, szinte magától fordult Jaffa felé. Volt ott, a művésznegyedben, egy romantikus hangulatu eszpresszó, a vezérigazgató ur főzőcske-ügyben ide hozta rendszerint az asszonyokat, s itt kapcsolt át az elsőről a második sebességre.

Annóra tetszett neki ez az asszony, hogy valósággal zavarba jött önmagától és megszokott szöveg-lemezei helyett, új műsort adott elő. Nem is maradt el a hatása, a nő „fözve volt” — ahogy nyelve pestiességgel mondták, s sajátkozással jelentette ki, hogy már indúlnia kell haza, mert 9 óra után a férje is megjön, s ragaszkodik az asszonyi fogadtatáshoz.

— Tehát nem vacsorázhatunk együtt? — kérdezte a vezérigazgató ur. — Erről, sajnos, szó se lehet. A férjem ilyenmiben nem ismer tréfát. — Mikor láthatok? Nem tudna vacsora után leugrani? — De uram, miket kérdez? Bezzeg, ha a férjemet ismerné... — Szeretnék nagyon öszinte lenni: a férje

nem érdekel, nem is akarom ismerni. Csak magat, de sokkal alaposabban. Holnap ráér?

— Igen, de csak délelőtt. Volna kedve kijönni velem a strandra?

A vezérigazgató ur igent mondott, mégpedig gondolkodás nélkül. Csak később juttott eszébe, hogy másnap délelőtt ki akart menni a cholon gyárba, de aztán megnyugtatta magát, hogy forognak ott a kerekék nélküle is, majd legfeljebb telefonál az igazgató-társának, hogy valami fontos dolgot történt, nagyon sajnálja.

Hogy milyen fontos dolog történt, azt még ő is csak sejtette. Két óráig maradtak a strandon, annak szerény büféjében ebédelt, végül egy gyors kávézás is volt egy belvárosi eszpresszóban, s a vezérigazgató ur most már megtapogatta a nyakát, mert azt érezte, hogy ott van vége mindennek. A fejét ugyanis elvesztette.

Az asszony részéről megfelelő visszhangra talált. Két-három nap mulva tul voltak a kölesönös vallomáson is, sőt az egymás iránt támadt lángoló érdeklődés konzervenciáját is levonták, ahogy gútlásoktól nem korlátozott, haladó világfelfogásu emberekhez illik.

A vezérigazgató ur elhatározta, hogy egyelőre nem megy vissza Svájcba, de már naponta háromszor hívta az otthoni főmérnök, meg a pénzügyi embere is, előbb-utóbb indulnia kellett.

Megbeszélték az asszonnyal, hogy legkésőbb egy hét mulva újra itt lesz. Már öt nap mulva megérkezett, s közölte az asszonnyal, hogy dűlőre akarja vinni a kettőjük dolgát, lakást vesz, együtt laknak ezentul.

Először fordult elő, hogy az asszony nem-et mondott. A férjét nem szerette, de annál jobban a két kicsi gyermekét, s miattuk nem akarta feldulni a családi otthont. Olyan értelmesen adta elő a mondomáját, hogy a vezérigazgató ur nem is vitakozott vele.

— Csak azt lásd be, hogy én nem elégedhetek meg napi másfél órával, több időt akarok veled tölteni. Mit tegyünk?

— Nem tudom.

Napokig törte a fejét, a végén elkészült a terv. Az alábbi formában közölte az asszonnyal: — Egyszer említetted, hogy a férjed nem áll valami fényesen anyagilag. Mi lenne, ha megtenném őt a negevi gyártelep igazgatójának? Egyrészt legalább kétszer egy héten lent töltené az éjszakát, másrészt gyakran utazna külföldre, üzleti utra. En majd szorgalmaznám...

— Ez nem hangzik rosszul. Próbáljuk meg...

Volt az asszonnyak egy barátjáné, azt beavatta a dologba. Péntek este nagy társaságot hívott meg hozzájuk ott volt a vezérigazgató ur is. Összeismerkedett a férjével és azonnal nagy gazdasági vita alakult ki közöttük. Hagyta érvényesülni a férjét, úgy hallgatta érveléseit, mint ha csupa bölcs dolgot mondana, majd végül ajánlatot tett neki:

— Uram, én évek óta járok Izraelbe, de ilyen világos fejű közgazdasági szakemberrel még nem találkoztam. Nekem szükségem lenne önre. Tudja mit? Szegődjön el hozzám. Eppen igazgatót keresek a J-i gyáram élére. Érdeklí a dolog?

— Érdekel, de csak egy feltétellel.

— A feltétélét elfogadom. Mikor lép be? — Hallgassa meg a feltételemet. En soha életemben nem voltam még alkalmazott. Mindig a magam uraként éltem. Ezután is tartani akarom magam ehhez — legalább is bizonyos mértékig. Csak akkor leszek az ön gyáranak igazgatója, ha betársulhatok.

— Mennyi pénze van? — Tudnék mozgósítani százezert forintot. — A feltétélét elfogadom.

A gyár többmillió objektum volt, tehát a százezer forint, mint betársulás olyannak tűnt, mint a kolibrípörkölt, amelynek a belső aránya: egy marha — egy kolibri.

Ebben az esetben a férj pénze volt a kolibri és a vezérigazgató ur volt a marha. A férj ugyanis gyanút fogott egy néhány hónap mulva, mert bizonyos jelek szemet szurtak neki és leleplezte a felesége és a vezérigazgató ur szarba szökkené szerelmét. Szétszaporított köztüket és ráadásul polgári pert indított a vezér ellen. Csalárd félrevezetés címén. Kimutatta, hogy amikor az ajánlatot kapta tőle, hirtelen likvidálta kis vállalkozását, mert azonnal kellett a százezer forint, holott a vezérigazgatót nem a pénz, hanem a felesége érdekelte.

Most tételes kártérítést követel, a veszteségeit nem bocsátja meg. Az asszonnyal viszont közben már megbocsátott, mert köztudomásu, hogy jobb a békesség. Arról nem is szólva, hogy milyen drága a valóper.

KILENCKOR INDUL A NEW YORKI GÉP

REGÉNY

Írta:

Theodor Wilden

62.

— Semmi olyasmit nem találtunk, amibe belekötethetnék — mondta röviden. — A legényeim igyekeztek, hogy ne csináljanak túlságos nagy felfordulást, de attól tartok, mégis újra kell csomagolni. Csak azt fureszállották, miért van a holmija közt hat zacskó... hm... cukor... pontosabban porcukor. Azt feleltem nekik, hogy ez valószínűleg valami francia babona... Nincs igazam?

Henri képtelen volt válaszolni. Hálásan gondolt Ellenwordra. Nelly nem várja hiába. De Lanvier sem várja hiába! Talán mégsem veszett kárba az itt eltöltött idő.

— Igen — mondta gyorsan, látva, hogy a kapitány mosolyogva várja a választ. — Ez egy francia babona. Bárhová repülök, mindig magammal viszem.

— Súlyos babona hat cukros zacskó, de hát ez a maga dolga — mosolygott a kapitány. — Az a fontos, hogy itt ne felejtse.

— Dehogy is felejtsem. Párizsban... — Henri a kapitány tudomására akarta juttatni, hogy nem bocsátják szabadon hasztlalan, hogy ennek megvan a jelentősége, de nem mondhatott semmit sem. Még egy ember szemében megmarad csempésznek, akinek az a szerencséje, hogy egy nagy hatalmú hírszerző szolgálat érdeklődik személye iránt. De Henri tudta, hogy ez az utolsó eset.

Felkelt, bár a térde kissé rogyadozott.

A két rendőr elment, a kapitány is készülődött.

— Kilenckor repül a Cubanával, ugye? Ez rendben volna — mondta búcsúzóul.

— Kellemes karácsonyt — mondta Henri.

— Köszönöm. Magának pedig szerencsés utat.

Pár pillanat múlva Henri hallotta, hogy az autó elrobogott.

A portás értetlenül bámolt rá.

Majd dűhösen megszólalt:

— Két óráig kellett volna elhagynia a szobát. Egy dollárt kapok a kiszabott idő átlépéséért.

A ténfergő utasokat figyelte. Némelyikük még elment egy pohár italra a bárba, mások az esti lapot böngészték. Henri ámulatára meglepően sokan utaztak. Nyilván sokan elhagyják Havannát.

Hét felé járt az idő.

Fél hatkor érkezett. Nem volt mit csinálnia a szállodában. Megváltotta a jegyét és megkereste a Stewardest, hogy a másik jegyet tartsa fél nyolcig. Remélte, hogy Nelly pontos lesz.

Elképzelte, csupán egy hajszálon múlt, hogy Nelly hiába várjon itt... Mit tett volna akkor? Kábítószert nem maradt volna, és füstbe menne a gyógykezelése is. Nem sokáig húzná. Elhessegette ezeket a gondolatokat. Arra öszpontosított, ami minden perccel kézzelfoghatóbb lett: Lanvier-ra.

Tizenegykor Párizsban lesz. Szombaton tizenegykor. Lanvier kiküldhet valakit a repülőtérré, aki várja Henrit.

Henrinak mindennel számolnia kellett. Ha gyanút fognának... Azt mindenképpen mondhatja, hogy Marthe-nak akar telefonálni. Persze lenyomozhaták, hogy Marthe elutazott. A sok huzavona bizonyosan csak még fokozottabb éberségre ösztönözte Lanvier-t. Ki tudja, nem kapott-e híreket Christophertől. Henri biztosra vette, hogy Christopher az az amerikai, akit a svéd Elquist ismert, de akinek nevét Long nem ismerte. Szegény Long, pechje volt. De nem biztos, hogy olyan százsázalékosan.

Henri rádöbönt, hogy már félnyolc.

Felállt, nyugtalanul sétált fel-alá.

Arra gondolt, kimegy az épület elé, megnézi, nem jött-e közben autóbusz. De alig tett néhány lépést, valaki megérintette a karját. Megfordult.

Xenophont nyújtotta feléje a kezét.

— Nelly üdvözlí magát.

— Hol van Nelly? Eladják a repülőjegyet és már el kell utaznom. Nem várhatok tovább.

Xenophont enyhén elmosolyodott.

— A repülőjegyet hagyja. Nelly nem jön.

— Hogyan? — dadogta Henri. — Történt valami?

— Nem, Nelly rendben van... Illetve... Nem adta oda neki a drogot, ugye, nem? — Xenophont arca elkomolyodott.

Szinte keresztülzurta Henrit a pillantásával.

— Persze hogy nem, itt van velem, csak...

Xenophont megkönnyebbülten felsóhajtott. Már ismét mosolygott.

— Egy fél órája járt nálam. Szívülvü üdvözlí magát és sok szerencsét kíván.

Henri értetlenül bámolt. Egy kukkot sem értett az egészről.

— Ez az egyetlen esélye — magyarázta Xenophont. — Mit csinálna Párizsban? Olykor valóban a legbrutálisabb eszköz a leghatasosabb. Itt áll pénz nélkül, heroit nem szerz és itt már nincs is értelme, hogy keressen. Nelly tudja ezt. Önként ítélte magát erre a sorsra. Nem is hittem volna, hogy még képes rá. Egy ideig örjögenni fog. De az ember regenerálódó képessége őrias. Magtanul majd ismét a nélkül a szer nélkül élni. Ha elutazna magával, ki tudja, hová fajulna a dolog.

Rövid időre leülték a bárban.

Hallgatagon iszogattak. Henri egyszeriben rádöbönt, hogy magára maradt és hogy az elmúlt éjszaka és a mai nap folyamán szüntelenül Nellyért aggdódott, nem a maga sorsáért.

Tudat alatt kicsit megsértődött: Nelly megfosztotta őt attól, hogy a megmottó játssa... Fűtyülök a szamaritánuskodásodra, vágta egyszer a szemébe. Meg is mondta Xenophontnak.

Dióhéjban felvázolta a tegnapi meg a mai nap esemé-

nyeit. A görög hallgatta.

— Majd szurkolok magának. Ez nem sok, de... Talán sikerülni fog. Legalább egy gonddal kevesebb lesz a nyakán. Hogy el ne felejtsem: Nelly ajándékot küld magának.

Mellényesebből kicsi, ám meglehetősen súlyos csomagot vett elő.

Henri kezdte kibontani, de csak az asztal alatt bontotta ki egészen. Perez browngia volt benne.

A mellékelt papírszeleten csak ennyi állt: Nem jövök. Nelly. S alatta rossz franciasággal odakaparva: Nem szabad rám haragudnod, másképp nem megy.

Felpillantva meglátta Xenophont mosolygós ábrázatát. — Ismeri a csomag tartalmát?

Xenophont bólintott.

— Igen. Elöttem csomagolta. Meg van töltve, de egy golyó hiányzik belőle.

— Mit akar ezzel...

— Léteznek dolgok, amelyek örökre homályban maradnak, s vannak, amelyekre csak később derül fény. Minek nyomozni? — mondta Xenophont. Felhajtotta az italát. — De maga mondta, hogy White-nak semmilyen oka nem volt rá, hogy Perez eltegye láb alól. Sőt, meg sem tehetné volna, hiszen nem mondta meg neki, hol találkoznak. Magán kívül ki ismerte még a találkozás időpontját és helyét?... Igya meg, késő van már.

Kimentek a bárból. Henri háromnegyed kilenckor már túl volt a vámvizsgálaton és elhagyta a várótermet. Xenophont követte.

Az ellenőrzés gyorsan ment, ez az utolsó járat.

— Hol lesz ma este? — kérdezte Henri.

— Hol lennék? A Toxicanában. Mindössze annyi a különbség, hogy valamivel később nyitunk. Itt vídaman ünneplik a karácsonyt. Nekem meg mindegy. Mi, görögök, akkor ajándékozzuk meg egymást, amikor már Pascha van. Husvét. Athénban a husvét a legszebb.

Az oldallampák tompa fényvel világítottak. Kezdték kissé hűvös lenni. A stewardess már vezette a báránykait a géphez.

Xenophont kezét nyújtott Henrinak:

— Szívesen találkozok még magával — mondta Henri, viszonzóva a kézzorítást. — Üdvözölettem doktor Diatz.

— Átadom.

— És... ha... majd ha találkozik vele... Henri idegesen beszélt.

A lépcsőt már hozzátámasztották a géphez, s az utasok kezdtek beszállni.

— Azt hiszem, egy ideig kerülni fog... Túlásagos észbe juttatnám a múltat. Hanem ne féljen, megmondom neki, hogy a legjobbakat kívánja. Hát isten vele, jó repülést.

Henri nem válaszolt. Már nem tudott mit mondani.

Amikor odafutott a géphez, a stewardess egy természetes hölgyet segített fel kizáráskijával együtt a lépcsőn. A hölgyön bunda volt és siránkozott a hőség miatt.

— Maga az utolsó! — A stewardess rápillantott Henrira, és hangjában enyhe szemrehányás érződött.

Henri felfutott a lépcsőn és elhelyezkedett. A repülőgép teste rezgett, a motorok dübörgése egyre erősödött. Henri kibámolt az ablakon, de csak a kivilágított épületet és az oldalfények sorát látta. Valahol mögöttük állt Xenophont, de ebben a sötétségben már nem lehetett látni.

HUSZONHATODIK FEJEZET

Minden összejött. A személyek és az események. A lánc, a pillanatok súlyos lánc, amit Henri maga után vonszolt, és amelynek utolsó láncszemét ugyanugy hívták, mint az elsőt: Lanvier-nak.

(Folytatjuk)

TELEVISION **ATTENTION! ATTENTION!** **RADIO ETC.**

UJ OLÉ — használja ki a lehetőségeit!

3 EVIG BEHOZHAI VAMMENTES ARON (katonáknak, diákoknak 3 év után is). Ujonnban érkeznek a hónapig nagyobb kedvezmények • Világmárkás TELEVIZIOI, rádió-patefon mixer, MOSOGÉPEKEI, DIOLEN FÜGGONYI eredeti perzsaszőnyegek, ezkályhák. • GYORS SZALLITÁS. • R. M. Aser • Tel. 62-49-45

SHARON T. ALLENBY 03

GROSZ ELIEZER KIADÁSÁBAN MEGJELENTEK A

magyar-héber szótár

49-52-ik füzetek

Az eddig megjelent füzetek már 52.000 szót tartalmaznak • Kapható (az előbbi 48 füzet is) az UJ KELET megbízottainál és GROSZ ELIEZERNEK — P. O. B. 412/ — TEL-AVIV.

ARA: 1,50 H.

KONTAKTUS — (Peer mozi, Tel-Aviv)

Ingmar Bergman, a svéd filmrendező, a „Kontaktus”-t tartja első szerelmi történetének. Ez alkalmasint szubjektív vélemény: Bergman filmjében nyoma sincs annak a melabus romantikának, amely a „Love Story”-t, vagy az „Egy férfi és egy nő”-t oly népszerűvé tették.

A gyönyörű ház, a remek férj, a jólnevelt gyerekek, a biztonság, egy kellemes élet rutinja, amit Bibi Andersson eldobja Elliot Gouldért, az amerikai régészért, magát a rendet szimbolizálja. Tény, az érzéki kontaktusban nincs józika, de ez a história, hogy kihangsúlyozza az érzelmei kifürkészhetlenségét, abszurdumba fajul: a torztorz, kolerikus Gould, kívül éppoly zilált, mint belül, lakása egy szemétdomb, pszichéje robbanásig feszülő idegesomó. Veri és

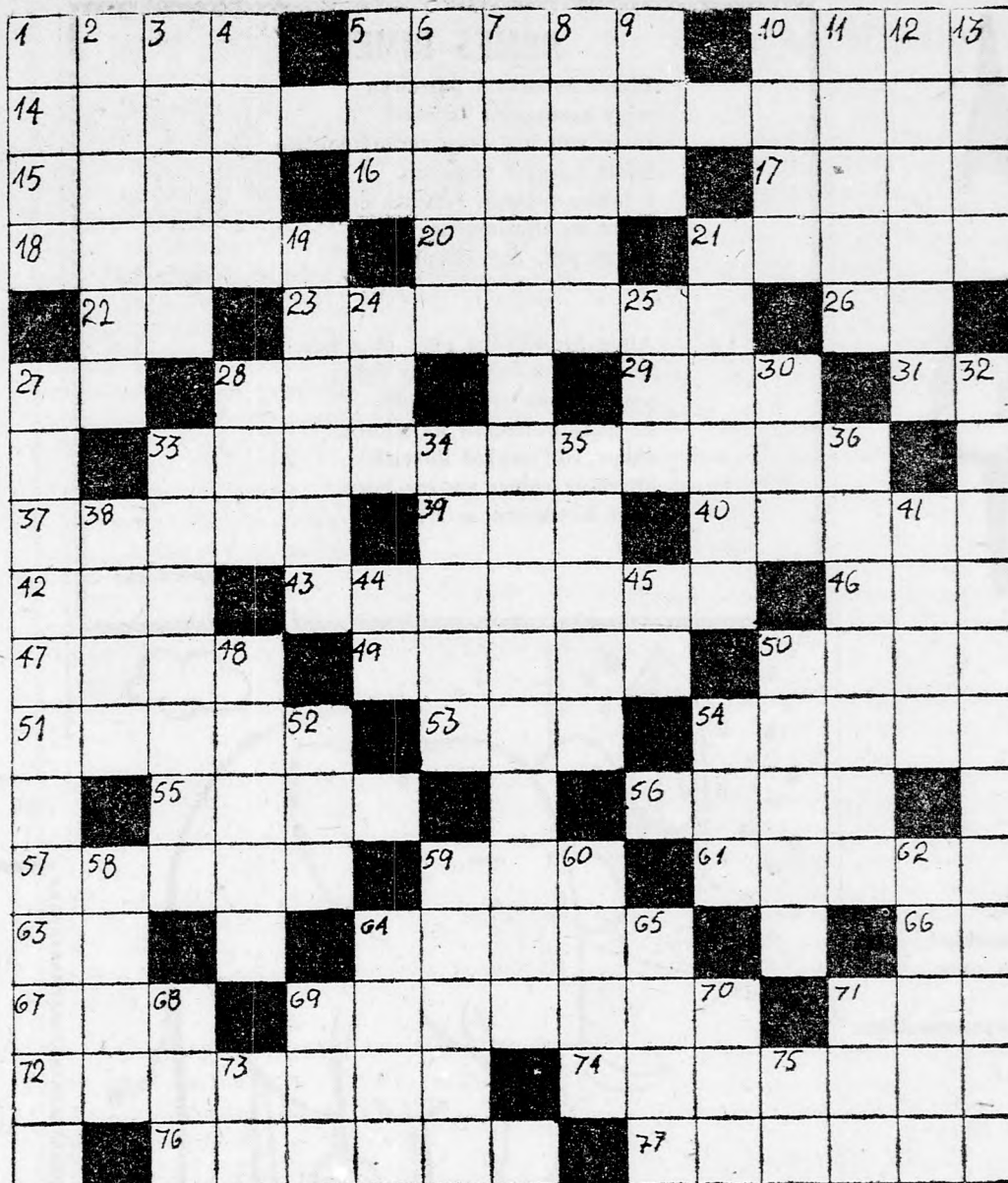
GOULD, ANDERSSON: — Továbbtűnő boldogság —

megalázza a nőt, akit szeret. Önző ember, kellemetlen társaság és mint szerető sem az, akiről dicsőhimnuszokat lehetne zengeni. Hogyan lehetséges, hogy Bibi Andersson, ez a tünemény, tönkregye érte az életét?

Mint oly gyakran, Bergman ezúttal is beéri azzal, hogy dramatizálja a kérdést, anélkül, hogy választ adna rá. Mindamellett elejt egy-egy nyomra vezető jelet, amely segíteni enged a nő motivációját: egy gyönyörű pillanat a tükör előtt, ahol Andersson, mielőtt elindulna az első randevura, a környezetét kutatja arcán és boldogan mosolyog, mert a kép megnyugtató, mintha gyözedelmeskedett volna az idő felett az első látogatás Gould lakásán a vidám kisérő-zenevel, amely kalandot és végtelen lehetőségeket ígér a gyötörő bizonytalanság, ahogyan először adja oda magát szeretőjének, mintha méltatlan lenne a kegyre.

Egyébként Bergman kísérletet sem tesz, hogy megmagyarázza, mi az a sürgős kényszer, ami a nőt a rémültnél tűnő idegrosos karjaiba taszítja. Mintha azt akarná demonstrálni, hogy bizonyos emberi impulzusok, parancsoló szükségletek, tulesnek az érthetőség határán. A jelenetek Gould, Andersson és Max von Sydow, az üdítően normális férj között, angol nyelven folynak — ez Bergman első idegen nyelvű kísérlete —, de különös módon Gould teszi azt a benyomást, mintha nem anyanyelvén beszélné. — Egyébként az angolnyelvi jelenetek szövege kinosan rossz, nyilvánvaló, hogy itt a rendező idegen területen mozog. S hogy ennek ellenére a darab nem esik szét, az Bergman művészetének és remek fényképészetének köszönhető.

És a ragyogó tehetségű Bibi Anderssonnak, aki sohasem volt szebb, vonzóbb és szebbet is. A filmet ő viszi és az, amit Bergman kihoz belőle — az érzések zűrzavara, az állati fájdalom, a szánalmas, tovatűnő boldogság, a reménytelen magány. Tönkretesz az életet, elszakítja magát mind a férjétől, mind a szeretőtől s amint ott ül a bérelt lakás fűrészbölgében, másállapotban és elhagyottan, fáj érte a szívünk és szeretnénk megmenteni.

Vízszintes. 1. Oxigénmódosulat. 5. Ekezetel a Mátra és Magyarország legmagasabb csúcsa (1015 méter). 10. Vissza: eszme, gondolat. 14. Virtuóz áriák előadására alkalmas, igen magas terjedelmű női hang, tizedik kockában duplahangzó. 15. Arab kalifa, uralkodott 634—644, Mohamed első híveinek egyike, a Mohamedán állam megalapítója. 16. Megszabadul terhetől. 17. Ribanc. 18. Vissza: ékezetel eladás. 20. Szélesre nyílt. 21. Ejjeli mulató. 22. Tekint mássalhangzói. 23. Az USA egyik Dél-nyugati állama. Fővárosa: Phoenix. 26. Ekezetel hegyszerszám. 27. A. C. 28. Mezőgazdasági eszköz. 29. Hal betűi keverve. 31. Csacsihang. 33. A törlesztésnek az a faja, amikor az adós az adóösszeget előre megállapított módon, többnyire egyenlő időközben esedékes részletekben fizeti. 37. Királyság a Himalájában. 39. Női név. 40. Cimer betűi keverve. 42. ... gium, dicsőtős, magasztalás. 43. Védelem. 46. Idegen férfinev. 47. A mesebeli ravasz koma. 49. Tunguz varázspap. 50. Gőz. 51. Ures hely a papírlap szélén. 53. Francia tagadás. 54. A szentírás-hoz tartozóknak tartott könyvek jegyzéke. — 55. USA állam a Mississippi—Missouri közén. Fővárosa: Des Moines. 56. Költő és énekes a régi keltáknál. 57. Szeszgyártásnál a gabonából és burgonyából, pálinkafőzésnél a gyümölcsből készített cukortartalmú lé, amelyből a cukrot kiejesztik. 59. Arab fiúnév. 61. Éghajlat jellemzője lehet. 63. Egyforma betűk. — 64. Ékezetel küzdőtér. 66. Nagy hajóhad eleje. 67. Héber én. 69. Harmatfű, a róla elnevezett családba tartozó növénynevezés. Husevő növények. 71. Vissza: kontra ellentéte. 72. Valakinek a jobbkeze, segítőtje, rendszerint egy tudós kedvelt tanítványa, segédje. 74. Olasz város az Adria lagunájának 118 szigetén. 76. Betakarítás. 77. Francia költő 1859—1900. Versekötete: Le Jardin de l'infante (Albert).

verik, hogy szilárdabb és rugalmasabb legyen. 35. Futását Vörösmarty énekelte meg. — 36. Világhírű magyar-zsidó karmester (Jenő), 38. Vissza: Dél-Afrikában honos, fa nagysága lilomfajta. 41. Ilyen a sav, de gony is lehet ilyen. 44. Titokban figyel pártánlan betűi. 45. Puha fém. 48. Izraeli váltópénz. 50. Agynevelő. 52. O. W. E. 54. K. A. E. — 58. Női név. 59. Közésg és klimatikus gyógy- és üdülőhely Svájcban, Graubünden kantonban. 60. Vissza: ... vidi, vici. 62. Ilyen kocsis például a tank. 64. Vissza: kirándulás. — 65. Zeus és Herafia, a harc istene 68. Fohász. 69. Betűvel a végén forma. 71. Héber szesz. 73. Megszőlítés. 75. Mássalhangzó kijtyve.

A 416. SZÁMÚ KERESZTREJTVENY MEGFEJTÉSE

Vízszintes: 1. Lakmusz — 6. Edme Mariotte — 22. Tóth Árpád — 26. Tutenkamon — 44. Gounod — 49. Neruda — 56. Kulnár — 65. Raman — 79. Sterilitás — 84. Tő 90. Enescu. Függőleges: 1. Latifundium — 9. Eluard — 11. Rinológia — 15. 1) Eunuch; 2) Zsibáru. — 42. Neruo. — 43. Adakozó — 47. Alázat — 50. Apologeta — 60. Kamarás — 64. Lóhere. Nyereménykönyv: TÖRÖK GYULA: IKREK

Hogyan értelmezzük a válaszokat? (117)

- 1. Nyitó Partner 1 pikk 2 káro 2 pikk 3 treff (Mansig kell mennünk) 2. Nyitó Partner 1 kör 1 pikk Szanzadu 2 treff (Gyenge válasz) 3. Nyitó Partner 1 kör 1 szanzadu 2 pikk? (Erős lapot jelent) 4. Nyitó Partner 1 szanzadu 2 treff (Gyenge válasz) 5. Nyitó Partner 1 kör 2 káro 3 treff? (Erős lap) 6. Nyitó Partner 1 pikk 2 szanzadu 3 pikk (Passzolni kell)

(Folytatjuk) *

Nők az olimpián

Az alábbi partit a francia női válogatott játszotta az ir női válogatott ellen a Deauville-i bridzs olimpián:

Bridge hand diagram showing cards in North and South hands. North: ♠ B 7 6, ♥ A 9 8 6 2, ♦ A 7 2, ♣ D B. South: ♠ K 10 8 4, ♥ 10 7 5 3, ♦ 10 3, ♣ 10 6 5. Deal: ♠ E, ♥ Ny, ♦ K, ♣ D. Score: A D 5 2, K D, 5, A K 9 7 4 2.

A licit: Dél nyitott 1 treffel. Nyugat 1 kárót mondott. Észak: 1 kör. Dél: 1 pikkkel folytatta a licitot. Nyugat 2 káró. Észak 3 kárót Dél 4 treff. Észak 5 treff. Dél 5 kör, amire Észak bemondotta a 6 treffet... A játék: Nyugat a káró királlyal indult, amelyet Dél ütött a káró ásszal. Hogyan kellett Délnek folytatnia a játékot, hogy minden védelemmel szemben teljesítsen? Érdekes megjegyezni, hogy a másik asztalnál 6 kórt játszottak. (kim)

HOROSZKOP

VIZONTÓ — (Január 21-től február 19-ig)

Ne tévesse meg a biztató kezdet, még nincs vége az ügynek. Ön legyen mindvégig nagyon óvatos és körültekintő. Továbbra is vigyázzon a családi tűzhely melegére, igyekezzen elkerülni a hőmérsékleti ingadozásokat ezen a téren.

HALAK — (Február 20-tól március 20-ig)

Sok hűhő semmiért — majd ön is rádöbben, hogy erőll van szó. Ha mások örömeiket lelik a nagy feloldulás következtében, ön ne rontsa el a mulatságukat, de ne is vegye komolyan a dolgot. Az ön egyéni érdekeit más síkon keresse.

KOS — (Március 21-től április 20-ig)

Számíthat egy komoly fordulatra, amely végre kedvező mederbe tereli az ügyeit. Csinaljon úgy, mint aki érdek-telen anyagi kérdéseket iránt, mások ne tudják milyen nagy szüksége van most egy komolyabb összegre.

BÍKA — (Április 21-től május 20-ig)

Teljes kikapcsolódás — ez legyen most a legfontosabb az ön számára. Ha nem tudja megoldani könnyűszerrel, csinaljon hármít, de legalább 10 napra el kell mennie, különben baj lesz az egészségével.

IKREK — (Május 21-től június 21-ig)

Sokkal több időt kell szentelnie a főkérdésekre, most nagyon elaprózza magát. Hiba, mert az idő amúgy is kevés, ha a megoldandó problémákhoz viszonyítjuk. Próbáljon bizonyos tervszerűséget érvényesíteni.

RÁK — (június 22-től július 22-ig)

Ha nagyon érdekes és szédítő ajánlatot kap, akkor is várjon, ne fogadjon el kapkodva, csak alapos megfontolás után. Egy-két heti gondolkodási időre okvetlen szüksége van, még taktikai okokból is.

OROSZLÁN — (Július 23-tól augusztus 23-ig)

Szánjon rá egy kis időt, amíg megoldja este nagy, fájó problémáját. Most hiába húzza-halagatja az időt, előbb-utóbb szembe kell majd néznie a kérdéssel, s ha lépesőzetesen, vagis három-négy részletben oldja meg, az igen ajánlatos.

SZÜZ — (Augusztus 24-től szeptember 22-ig)

Tipikus strucc-módszert alkalmazott eddig, de a jövőben nem dughatja homokba a fejét, mert bizonyos események színvallásra kényszeríthetik. — Közben egy lelki ügyet is meg kell beszélnie valakivel, vagy legalább is — önmagával.

MÉRLEG — (Szeptember 23-tól október 22-ig)

Nem kötelező az elutazás, itthon is pihenhet, csak az a fő, hogy szakadjon el egy időre a mindennapi gondoktól és találjon a maga számára egy megfelelő — egészséges és egyben szórakoztató — időtöltést.

SKORPIO — (Október 23-tól november 21-ig)

Száz szónak is egy a vége, önnnek szakítania kell a múltja és a jelene néhány szereplőjével, s új utat felé induljon. Ha majd az első sikert érzékeli, a bátorsága is megjön. Most elég, ha egy kicsit jobban hisz önmagában.

NYIL — (November 22-től december 21-ig)

Vissza kell térnie valahová, ahol nem zárt le valamit, s a restancia egyre aggasztóbb formában jelentkezik. Az nem baj, hogy a lelkiismeretét is foglalkoztatja a dolog, de fő, hogy mielőbb zárja le az ügyet. Erre van lehetőség.

BÁK — (December 22-től január 20-ig)

Járjon minél többet színházba, moziba, keresse a társaságot, s ilyen módon tartsa egyensúlyban az idegrendszerét. Orvoshoz nem kell mennie, mert lényegében egészséges, a kedélybetegséghez pedig nem patikaszerre van szüksége.

Vízszintes. 1. Oxigénmódosulat. 5. Ekezetel a Mátra és Magyarország legmagasabb csúcsa (1015 méter). 10. Vissza: eszme, gondolat. 14. Virtuóz áriák előadására alkalmas, igen magas terjedelmű női hang, tizedik kockában duplahangzó. 15. Arab kalifa, uralkodott 634—644, Mohamed első híveinek egyike, a Mohamedán állam megalapítója. 16. Megszabadul terhetől. 17. Ribanc. 18. Vissza: ékezetel eladás. 20. Szélesre nyílt. 21. Ejjeli mulató. 22. Tekint mássalhangzói. 23. Az USA egyik Dél-nyugati állama. Fővárosa: Phoenix. 26. Ekezetel hegyszerszám. 27. A. C. 28. Mezőgazdasági eszköz. 29. Hal betűi keverve. 31. Csacsihang. 33. A törlesztésnek az a faja, amikor az adós az adóösszeget előre megállapított módon, többnyire egyenlő időközben esedékes részletekben fizeti. 37. Királyság a Himalájában. 39. Női név. 40. Cimer betűi keverve. 42. ... gium, dicsőtős, magasztalás. 43. Védelem. 46. Idegen férfinev. 47. A mesebeli ravasz koma. 49. Tunguz varázspap. 50. Gőz. 51. Ures hely a papírlap szélén. 53. Francia tagadás. 54. A szentírás-hoz tartozóknak tartott könyvek jegyzéke. — 55. USA állam a Mississippi—Missouri közén. Fővárosa: Des Moines. 56. Költő és énekes a régi keltáknál. 57. Szeszgyártásnál a gabonából és burgonyából, pálinkafőzésnél a gyümölcsből készített cukortartalmú lé, amelyből a cukrot kiejesztik. 59. Arab fiúnév. 61. Éghajlat jellemzője lehet. 63. Egyforma betűk. — 64. Ékezetel küzdőtér. 66. Nagy hajóhad eleje. 67. Héber én. 69. Harmatfű, a róla elnevezett családba tartozó növénynevezés. Husevő növények. 71. Vissza: kontra ellentéte. 72. Valakinek a jobbkeze, segítőtje, rendszerint egy tudós kedvelt tanítványa, segédje. 74. Olasz város az Adria lagunájának 118 szigetén. 76. Betakarítás. 77. Francia költő 1859—1900. Versekötete: Le Jardin de l'infante (Albert).

Függőleges. 1. Az emberiség történetének az a része, amely az első írásos emlékektől a Nyugat-római birodalom felbomlásáig (időszámítás után 476) tart. 2. Alacsony olvadáspontú, színes vagy fehér üvegféleség, amelyet fémfelületre olvasztanak rá. 3. Európai nép. 4. Ibsen dráma hősnője. 5. Vissza: nyári lakás. 6. Ellátja az állatot. 7. Két szó: 1. Bátor, merész; 2. Dionysos szrakusai tyannos fémberbe. Az uralkodó asztalához ültette, de löszörön függő éles kardot tett föléje. 8. A lírai költészet műzása, a kilenc műzsa egyike. 9. S. Sz. K. 10. Kicsiny 11. Női név és növény. 12. Izraeli dalénekesnő. 13. Nyakába szedi a lábát. 19. Építő munkás. — 21. Vissza: ékezetel héber női név. Saul király lánya. 24. A tűzhely sütő része. 25. N. Á. A. 27. A fővárosban megrendezett nemzetközi ifjúsági Biblia-ismereti verseny győztese, teljes név. 28. ... il. zománc. 30. ... encia, hatósági engedély. 32. A napokban elhunyt neves izraeli héber költő, teljes név. 33. A tételes vallások által hivatalosan el nem ismert (ősi vallási iratok, könyvek). 34. Vegyi elem, kemény, rideg fém, az acélhoz ke-

KORA REGGEL házhoz kapja az UJ KELET -et ha előfizet megbízottunknál, PETÁCH-TIKVA SZIFRIJA ALIJA Mobilverő. 11. Tel. 912755

UJ KELET SZELVÉNY 419 REJTVENYPÁLYAZATI

Férjhez adnám a feleségemet, derek, megbízható 50-55 éves férfihez. Nekem elég volt jelgére a főkiadóba.

BÜROKRÁCIA

Egy tenyészbika istállóján a következő felirat díszeleg: „Tenyésztési úgben délután 2-től 4-ig fogadok. Szerdán szünnap.”

JOÉTVAGYU VENDEG

A pincér így szól a vendéghez: — Mit hozhatok ebéd után? — A vacsorát...

MŰVESZ-VICC

Színház után két néző beszélget egy eszpresszóban. — Látja kérem, hogy miért szeretem én jobban a mozi? — Miért? — Mert a moziban a századik előadás után is ugyanolyan elmélyülten játszik a színész...

TISZTELD ATYÁDAT ÉS...

Két fiatalok bűnöző beszélget. Az egyik így szól: — Engem úgy neveltek, hogy az ember tisztelje a szüleit. En tisztelen is öket és gyakran megyek is hozzájuk. Amikor csak látogatási nap van a rámlé bőr tőnben...

MÉG HARMINC ÉV

Az alábbi történethez kicsit előre kell ugranunk az időben. 2000-ben vagyunk. Öreg emberek beszélgetnek. Az egyik így szól: — A mai fiatalok nem is tudja elképzelni, milyen andalító muzsikát játszott egy beat-zenekar ezeltől harminc évvel...

EGY

MŰVESZI ERDEKLODÉSÜ

ÜZLETEMBER NAPLOJÁBOL: — Sajnos, az utóbbi időben rosszul megy az üzlet. Nagyon sok cégnek tartozom. És azt szeretném, ha Ingmar Bergman rendezné az adósságaimat...

ALVILÁGI TÖRTÉNET

Egy alvilági kocsmában két férfi megismerkedik az asztalnál. Az egyik így szól elmerengve: — Péntszerezni könnyű, de kiadni nehéz. — Maga meglolodult? — Kérdi tőle a másik. — Nem kérem. Hivatásos pénzhamisító vagyok...

SZIGORU SZÜLÖK

A papa és a mama előbb elmentek, a végén azonban belátták, hogy a lányuk már lassan felnő, ezért hozzájárultak a kereséshez. A hirt a mama közölte vele: — Hát rendben lányom, elmehetsz arra a mulatságra, de aztán nagyon vigyazz magadra és legkésőbb a jövő hét közepére itthon légy...

— Téved, és vegye tudomásul, hogy ékszer-ajándékkal nem lehet a bizalmamba ferközni. De azért csak próbálja meg...

SPORTTÖRTENET

— Hát maga mit csinál? Miért emelgeti ezeket a nagy súlyokat? — Nézze, ahhoz nemigen lesz pénzem, hogy turistaként elutazzak a müncheni olimpiára. Meg próbálom talán, mint sportoló kijutni...

FÉRFIAK

— Tegnap lett volna az esküvőm, de későn érkeztem és elmaradt. — És most mit csinál? — Irok egy köszönőlevelet. — Kinek? — Az Eggednek...

BIROSAGON

A bíró megkérdi az előtte álló hölgyet: — Férjzett? A hölgy mélyet sóhajt. A bíró így szól a jegyzőkönyv vezetőhöz: — Irja be kérem, hogy hajadon.

II.

A bíró megkérdi az előtte álló férfit: — Nős? A férfi mélyet sóhajt. A bíró így szól a jegyzőkönyv vezetőhöz: — Irja be kérem, hogy nős...

PARIZSI IMPORT-VICC

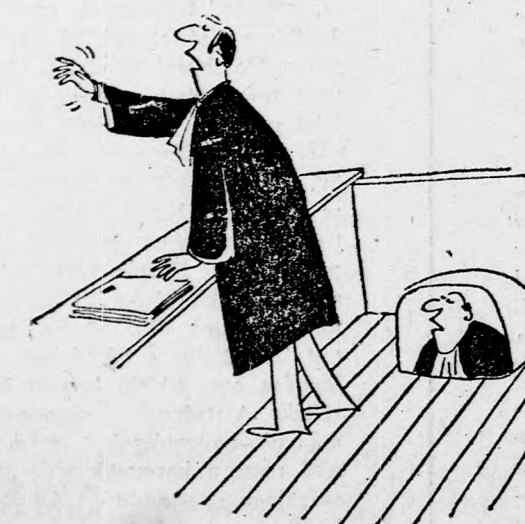
Egy kis szállodában kér szobát a turista. A szép portásné vezeti fel, hogy megmutassa a szobát. Nagyon tetszik a vendégnek, s megkérdi: — Mibe kerül? — Harminc frank, uram. — Nem is drága. Annyit örömmel adok érte. — Pardon uram. Örömmel együtt valamivel többbe kerül. Száz frank...

ORVOSNÁL

A vizsgálat után az orvos dikálja észrevételeit az asszisztensnőjének: — Súlyos gyomorbántalmak, magas vérnyomás, kezdődő idegkomplikációk. Közben észbe jut egy további kérdés és fel is teszi nyomban az előtte ülő hölgynek: — Hány éves, asszonyom? — 29 multam. Az orvos ismét az asszisztensnőre tekint és folytatja a dik-tálást: — Ezen kívül súlyos memória zavarok...

BUDAPESTI IMPORT-VICC

Egy férfi alig áll a lábán a kocsmában. Az egyik vendég az asztalhoz támogatja, majd így szól hozzá: — Barátom, maga már eleget ivott, menjen szépen haza. — Hiszen mennék én, de nem lehet. — Miért? — Mert én vagyok itt a csapos...

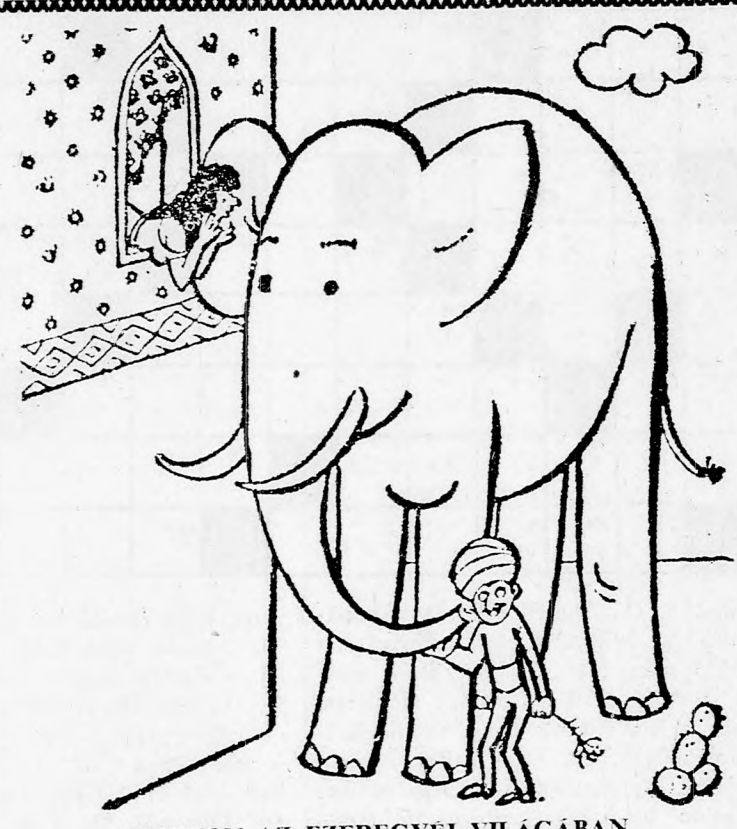
KEZDŐ ÜGYVED

RÉMÉS RIMEK

Pime moszkvai pártárka nagy szenzációt képezett része volt egy szép záradokutban, mivel keveset vétkezett, s mikor utjának végehez érkezett, ismét az Iljusin-gépre ült, ahogy jött, úgy elrepült.

Amíg Moszkvába vitte őt a gép, rendkívül közel volt az éghez, pontosabban az istenéhez, de amikor leszállt az Iljusin, akkor volt sokkal közelebb, mivel az égben van az Isten, de a Kremlben az istenek.

(meredek)

TELEFON AZ EZEREJEI VILÁGÁBAN

— Halló? — Igen, én vagyok...

SZÓTÁRLAPOK

KOR: A bor értékét növeli. Ez a legfőbb különbség a bor és az asszony között. LELKISMERT: Ha valami fontosat elárulsz a feleségednek, mielőtt más beárulna. UDARIASSAG: Amikor a nudista fiu ezt mondja a nudista lánynak: „Engedd meg, hogy felöltöztesselek!” VILLANYRENDŐR: Olyan, mint nagyon sok jóakaród. Mutatja a helyes utat, de egyedül kell azon elindulnod. MEZTELEN LÁNY: Olyan mint a meghámozott hagyma, csak az a különbség, hogy nem könnyezünk a láttán. JÓ FERJ: Mindig nyitva van a zsebe és csukva a szája.

NŐI ÜGY

— Gyönyörű ez a ruha. Persze a férjed ajándéka. — Részben. — Hogy értem ezt? — Az ölet az enyém volt...

ROSSZ SZOMSZÉDSÁG

— Borzalmas szomszédaim vannak. Tegnap éjjel is 2 óráig kopogtak szüntelen át a falon hozzám. — És nem tudtál aludni? — Nem is akartam aludni. Szép csendben szaxofonoztam...

KEZDŐ FELESÉG

Fiatal házások. A férj hazajön az irodából, s az asszony feltárlja az ebédet. Még csak a levesnél tartanak, de a férj már is kritikái megjegyzéseket hallat. — Az asszony okos hangon érvel: — Olvastam, hogy egy egészséges ember szervezete évente 3 kiló sót igényel. — Ez igaz, szívem — mondja méltatlankodva a férj —, de nem egyszerre...

KÖZLEKEDÉSI TÖRTÉNET

— Valaki azt mesélte, hogy tanulsz kocsit vezetni. Igaz? — Igaz. — I-em hiszem. — Nem hiszed? Pár hét múlva tanum is lesz rá, addigra kijön a kórházból...

EGY FILOZÓFUS NAPLOJÁBOL:

— Minél többet tudunk, annál többet felejtünk. Minél többet felejtünk, annál kevesebbet tudunk. Minél kevesebbet tudunk, annál kevesebbet felejtünk. Minél kevesebbet felejtünk, annál többet tudunk. Miért kell tehát annyit tanulni?

NATURALISTA MŰVESZ

— Hogy képezed szívem? En nem tudok szívét vézni a fába, csak eredeti modell alapján...

FILOZÓFIA A MELLÉNYZSEBBEN

Az a boldog férfi, akinek a felesége megmondja, mit kell tennie, s van egy titkárnője is, aki meg is teszi. — * — A nők azért szeretik a hallgatag férfiakat, mert azt hiszik, hogy őket hallgatják. — * — Miért volt Salamon királynak ezer felesége? Mert így akarta biztosítani, hogy mikor hazajön, legalább egy legyen közülük, akinek nem fáj a feje. — * — A pénz nagy szerencse az egyéneknek, de szerencsétlenség az emberiségnek. — * — Vannak dolgok a közéletben, amelyek csak azért történnek, mert van sajtó, de vannak olyasmik is, amelyek csak azért nem történhetnek meg, mert — van sajtó.

OSZINTE TEREMTES

A fiu ábrándos tekintettel me-regeti a lányt és megkérdezi tőle: — En vagyok az első az életben? — A lány kicsit gondolkozik, azután így felel: — Könnyen lehet. Az arcod nagyon ismerős...

FIUK

— Már elég régen jársz Tircával. Látom, komoly a dolog. — Tévedsz, Tircia nem született a házasságra. — Hogy te milyen mázlista vagy...

HÁZASSÁG UTÁN

I. — Igly szól az asszony: — Mielőtt elvettél, azt mondtad, hogy az életedet is hajlandó vagy feláldozni értem. — No és? Ez élet? II. — Igly szól a férj: — Azt álmodtam az éjjel, hogy megszöktél a legjobb barátommal. Láttam, ahogy megszöktet és aztán szaladtatok... — És mit szóltál? — Utánatok kiabáltam. — Mit? — Hogy felesleges szaladni, menjetek esk szépen lassan...

MITOL BOLDOG EGY APA?

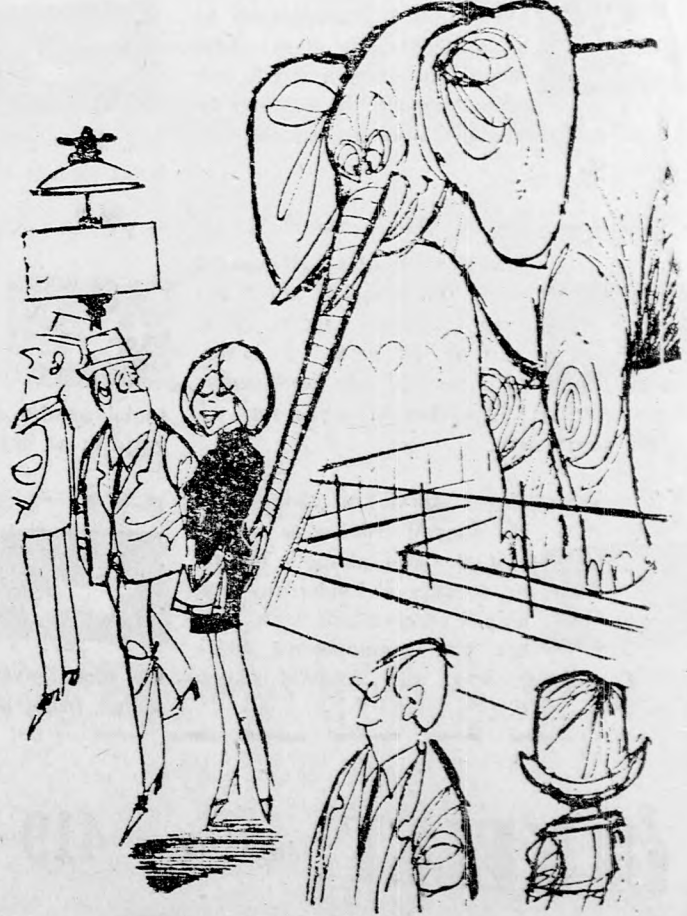
— Képzeld — mondja a lány a fiúnak —, megmutattam a papámnak azokat a versiket, amelyekkel hoztam írtál. — És mit mondott a papád? — Nagyon boldog volt. — Miért? — Azt mondta, nem tudná elviselni, ha a lányának egy költő udvarolna...

LÁNYOK

— Hallottátok lányok? Ruti egy bővívszel jár. — Csak járt! — szól közbe a mindig jól informált Málka. — Szakitottak? — Már három napja. — Miért? — Ruti nem tudta megszokni, hogy olyan gyors a bővívsz keze...

KONFEKCIÓNÁLT BÖLCSESSÉGEK

Ha egy barátodnak kölcsön adsz pénzt, előbb dönts el, hogy mire van nagyobb szükséged, a pénzre, vagy a barátodra. — * — Az intelligencia nem ártalmas, feltéve, ha tanulni is hajlandók vagyunk melleleg. — * — Ahhoz, hogy felszállj egy zsufolt autóbuszra, — légy férfi. Ahhoz, hogy ülőhelyet kapj, légy állapotos asszony. — * — Az asszonyok nagy célokra ambicionálják a férfiakat, de megakadályozzák azok elérését.

ALLATKERTBEN

— De szívem, megörültél? Itt, mindenki szemelattára?

IZRÁELI *Bamley Hód* HETKÖZNAPOK

Válság a tel-avivi egyetemen

Közéletünkben ember füle nehezen szokja meg az olyan híreket, hogy egy főiskola a bezárás veszélye fenyeget, mert nincs elegendő bevétel költségvetésének kiegyensúlyozásához. Általában az európai kontinens pedagógiai intézményeinek szokott és azokban nevelkedett ember, azt tartja természetesnek, hogy az egyetemeket az állam tartja fenn, nem pedig egyesületi alapon működő intézmények, amelyek különböző alapok és gyűjtőszervek „kegyelemkenyerén” élnek.

Ezt a rendszert, amely most a tel-avivi egyetem anyagi válságán bosszúlja meg magát, az angol mandátum korából örököltük. Igén tiszteletre méltó dolog, hogy a régi jivuv az ősi angol főiskolai hagyományok szemében tervezte meg főiskolát, mindössze kettőt: a jeruzsálemi Héber Egyetemet és a haifai Techniont. Ugyiszólva magánintézetek módjára szervezték meg azokat, amint az Angliában és jórészt Amerikában is van, ahol az egyetemi költségvetést a tandíjakból és gazdag emberek adományai-
ból és nagyon kis részben, állami hozzájárulásból tartják fenn, ha az állam egyáltalán hajlandó bármilyen módon is hozzájárulni. Az angol fősorú jegyű egyetem a demokratikus szabadságjogok szemében ragaszkodnak az anyagi önállósághoz, mert szeretik csak így biztosítani számukra az akadémiai szabadságot.

Igen szép elvek ezek, amelyeket ugyálszik 1972-ig Izraelre is érvényesíteni lehetett. Ennek megvan a maga történelmi okai is. A jeruzsálemi egyetem alapították már 1919-ben. Lord Balfour volt angol külügyminiszter, Albert Einstein professzor és más szellemi nagyságok jelenlétében nyílt meg az Olajfák Hegyén. A megnyitással egyidőben megalakult a jeruzsálemi egyetem tanácsadó egyesülete is, amely azóta gyűjti a dollárokat, vagy fontokat millióit a főiskola számára. A Technion, amely meg a mandátumot megelőző időkben német zsidók kezdeményezésére volt, és kezdeti éveiben Ezra névre hallgatott, ugyancsak a huszas esztendő elején vált komoly jivuv intézménnyé, egy Izraelben, de főleg Amerikában működő gyűjtőegyesület és az az országban tartotta fenn ezt a főiskolát. Az egykori Vád Lemi, a Hisztradut és a cionista alakok képletes hozzájárulásai csak arra szolgáltak, hogy kihangsúlyozzák ezeknek az intézeteknek a hozzátartozását a cionista országosításához.

A Weizmann intézet, amely az egykori Sieff mezőgazdasági kutató intézetből nőtt ki, Chájim Weizmannnak és hű munkatársának, Meir Weissgalnak köszönheti létét és költségvetését. A Weizmann Intézet baráti köre Londonban, New Yorkban és más zsidó lakta metropolisokban, Európából megrendezte bankettjét, amelyen csak kiváltságosok jelenhettek meg száz dollárokkal kifizetett menümentő díjjal, és a vacsora után következett csekkbeszolgáltatás ellenében. A Weizmann Intézet valóban kitűnően prosperál, egyike a világ legismertebb és legkíválóbb kutatóintézetének és hála az angol-szász szókészletnek, kevés pénzbe kerül Izrael államának.

A Bál-lán egyetem sajátos jellegű intézmény, vallásos zsidó egyetem, amelynek i-gazgatósági tanácsa izraeli és főként amerikai zsidó személyiségekben áll, élnoke pedig hagyományosan a Vallásos Nemzeti Párt egyik vezető személyisége, haláláig Mose Chájim Sapira belügyminiszter töltötte be ezt a méltóságot.

A tel-avivi egyetem sorsa. Kezdetben nem volt csak egy jogi és gazdasági akadémia, amely adott uvan jogvédelemet, de ahhoz, hogy valaki ügyvédi praxisa is lehetőségét szerezen, a jeruzsálemi egyetemnek kellett tovább egy étet lehiggatni. Ezzel szemben, a jeruzsálemi egyetem nyitott Tel-Avivban egy részleget, főleg szellemi tudományi fakultásokkal, hogy megkönnyítse a Tel-Aviv környéki diákok helyzetét, akik nem engedhették meg maguknak, hogy a szülői háztól távol, Jeruzsálemben folytassák tanulmányukat. Néhány igen lelkes kezdeményező, akik azonnal megnyerték Mordecháj Námir, volt tel-avivi polgármester támogatását, sokat fáradozott azon, hogy a gazdasági és jogi akadémia és a jeruzsálemi egyetem részlegével egyesítse, önálló egyetemet létesítsenek Tel-Avivban, ami meg is történt éspedig rendkívüli sikerrel. Minden tel-avivi lokálpatriótát büszkeséggel tölt el az egyetemi kampusz a maga pompás épületeivel és a benne nyüzsgő 14 ezer diákkal, valamint a több mint 1500 főnyi pedagógiai karral. Az is kiderült, hogy Tel-Avivban kitűnő főiskola létesült, amelynek fakultásai nemes versenyre keltek a már ősinek minősített Héber Egyetemmel, az izraeli kultura jeruzsálemi fellegvárával.

A kezdeményezőknél azonban valami nem sikerült: ugyanolyan eredményes és tevékeny társadalmi szervezetet is létrehozni, amely a többi izraeli főiskola fenntartásában a vezető szerepet játsza. Lehetséges és valószínű is, hogy nehéz volt meggyőzni a jó amerikai adakozókat, hogy most már nem négy, hanem öt izraeli egyetem deficitjét fedezék.
A dolgok azonban nem mentek simán az ugynevezett társadalmilag fenntartott többi egyetemenél sem. Izrael fennállása óta egyre nagyobb mértékben szorultak a főiskolák az állam támogatására. A most folyó költségvetési évben a közoktatásiügyi minisztérium fedezi az egyetemek költségvetésének 60 százalékát, 350 millió fontot irányoztak elő erre a célra. Ebből az összegből úgy látszik, valamennyire ki lehet egészíteni a tandíjakból és adományokból befolyó összeget a régi főiskolák számára, ez azonban nem elég a tel-avivi egyetemnek, amely a legújabb, a leggyorsabban fejlődött és ezzel párhuzamosan nem tudta megteremteni a baráti kört, amely kiadásairól kellőképpen gondoskodik. Így következett be a jelenlegi helyzet, amelyben a 115 millió fontos költségvetéssel dolgozó egyetem deficitje 35 millió fontra nőtt és ha nem teremtik elő az összeg, az egyetem vezetőinek állítása szerint, hogy összesel megnyissák az egyetem kapuit a 18 ezer jelentkező diák előtt.

Nyilvánvaló, hogy ez a lehető legabszurd. A tel-avivi egyetemen nem lehet beszűkíteni, a 35 millió fontos elő kell teremteni. Bizonyos körök vadaikat emelnek a tel-avivi egyetem vezetői ellen, azt állítva, hogy túlságosan szorgalmazták a főiskola fejlesztését és kész tények elé állították a közoktatásiügyi minisztériumot. Furcsa ez a szemrehányás, hiszen Izraelben a fejlesztés szinte mágius szó és nincs a szellemi, vagy gazdasági életnek olyan ágazata, amely ne kapna meg a legfelsőbb körök áldását a gyorsított fejlesztés miatt. A tel-avivi egyetem vezetőit elismerés illeti meg azért, mert viszonylag rövid idő alatt nemzetközileg is elismert kiváló főiskolát építettek ki, amelynek szükségességére és népszerűségére az a tény mutat rá ékes szóval, hogy évről-évre egyre nagyobb számú diák döngött ki a kapu. A vad azért is indokolatlan és érthetetlen, mert voltak olyan fakultásai is a tel-avivi egyetemenek, amelyek az illetékes kormányhivatalok buzdítására létesültek, mint például az orvosi fakultás, vagy a technikai főiskola, amelyet kezdetben Cholomban alapítottak és ugyiszólva rákényszerítettek a tel-avivi egyetemre, hogy bekebelezze.

Sajnálatos halottuk Pinchász Szápir pénzügyminiszter kijelentését, amely szerint a kormányának nem áll módjában a jelenlegi költségvetési évben a tel-avivi egyetem rendelkezésére bocsátani a hiányzó 35 millió fontot. Mindenki tisztában van az államháztartás nehézségeivel, de azt nehezen érti meg az izraeli polsár, hogy a 16 milliárd fontos költségvetésből, miért nem jut tovább 35 millió font egy főiskolának, amelynek léte nem kevésbé fontos az állam szempontjából, mint bármely, esetleg kockázatos ipari vállalat, amely valamely formában, de mindig megkapja a fejlesztéséhez szükséges összeget, még akkor is, ha az jóval több mint 35 millió font.

Akárhogy is csúfjuk-csavarjuk ezt a kérdést, arra a következtetésre kell jutnunk, hogy nem Izraelre szabták az angolszász egyetemi szisztémákat. Az angol-amerikai életnemi mellett alighanem könnyebb a diákoknak a magas tandíjat kifizetni, amellát a Rockefeller, Ford és Carnegie, vagy más hasonló alapok millió dollár-okkal támogatták a főiskolákat, az amerikai tagállamok pedig ingyen egyetemeket is fenn tudnak tartani a szegény néprétegek gyermekei számára. Olyan kis államban, mint Izrael, amelynek jövője a szellemi és technikai fejlődésre épül, az állam kötelessége, hogy a értelmiségi rétegek kiképzésével törődjen.

Féltik az akadémiai szabadságot? Ha egy ország közszelleme demokratikus és liberális, az állam által fenntartott egyetemeken is meg lehet védeni az akadémikus szabadságot, ha a közvélemény ezt megköveteli.
Meg tudjuk érteni, hogy pénzügyi politikánk iránvitól attól félnek, hogy az egyetemek államosítása esetén el-esünk a főiskolák baráti köreinek gyűjtőesétől. Ahogy azonban a mi jivuv politikusa-inkat ismerjük, megtalálják a módot annak, hogy a Weizmann Intézet rendszer évi bankettjéit akkor is megrendezzék, ha az Intézet maga az állami költségvetésből él, ugyanez áll valamennyi főiskolának baráti köreinek adományaira is.

Mi mindenesetre egy percig sem aggódunk amiatt, hogy a tel-avivi egyetem az ősi tanévben nem nyitja meg kapuit. A jelenlegi válság azonban feltétlenül jó arra, hogy megkezdjék a konzekvenciák levonását. Nálunk ez sem megy elég hamar, ha újabb kiadásokról van szó. A végső konzekvencia azonban mégis az lesz, hogy Izrael, ha fenn akarja tartani kultúrászinoválát, amelyre méltán lehet büszke, úgy állami kezelésbe kell vennie az egyetemeket, a teljes akadémiai szabadság biztosítása mellett. Ha 24 évvel ezelőtől buscut tudtunk mondani az angol mandátumnak, az angolszász rendszerű egyetemektől is elváhatunk, legalábbis a költségvetés szempontjából.

JANCSI ÉS JULISKA BELGA VÁLTOZATBAN

Irta: EFRAJIM KISHON

A nap a szokásos keretek között kezdődött a gonosz boszorka konyhájában. Jancsi a kettőben csücsült és várta, hogy a boszorka megegye, ugyanakkor a szegény kis Juliska kénytelen volt az erdőt járni és rözset gyűjteni, hogy a gallyakból a gaj boszorkány befűtse a kemencét és megsüsse a testvérkét. Juliska keservesen zokogott, miközben a háztartási munkálatokat véggezte. Mint emlékeztet, amióta mostohaanyjuk az erdőben hagyta őket, megszakadt a kapcsolat Jancsi és Juliska, valamint a szülők között és a gonosz boszorkány mézeskalács konyhájába zárva várták a további fejleményeket.

„Mozgi, te marha — rikácsolta a gonosz boszorkány —, ma felfalom a testvéredet, azután te jössz sorral!”

„Jenis öreganyám — felelte Juliska —, azonnal kész vagyok.” Am ebben a kritikus pillanatban egy jólöltözött, kifejezetten humanitárius megjelenésű férfiú lépett a konyhába és bemutatkozott:

„Dr. Fromage vagyok, a Nemzetközi Vöröskereszt megbízottja. Ajánlom magamat.” A szerencsétlen emberek lelkeiben fellángolt a remény szivórtéke. „Segítség! — kiáltotta Jancsi —, mentsem meg, édes jó uram, mert ez a gonosz boszorka a lehető leggyorsabban megzabál. Már találunk!”

Dr. Fromage azonban sietve a tények elé állította a kisfiút:

„Sajnálom, de nem áll szándékomban beavatkozni a helyi viszolykba — mondotta —, megbízatomom szemében nemcsak az összes gyerekeket, hanem az összes boszorkányokat is istápolom.” A nyomtaték kedvéért barátságosan kezét fogott a rézoru háziasszonnyal és annak ebédjével, sőt udvariasan bocsánatot kért a boszorkánytól Jancsi eléggé el nem ítélhető kitöréséért. Ezáltal sikerült biztosítani a boszorkány feltétlen bizalmát a Nemzetközi Vöröskereszt iránt.

„Hüha — gondolta magában a boszorkány — ez az illető valóban szokatlanul semleges.”

A rövidlátó gonoszág azonban rárarancsolt Jancsira, hogy dugja ki az útját a ketrec rácsai között felülvizsgálat céljából. Ez az okos fiúcska azonban esmeg egy száraz csontot dugott ki, ezzel bizonyítva, hogy még nem elég kővér a pecsenyére. „Ohó — méltatlankodott dühösen a boszorkány —, milyen vézna újjad van neked, te hülye!”

kabátja alól előhuzott egy fehér zászlót, majd azt magasra tartva kilépett a konyhából és hűségesen beszámolt a boszorkánynak a történetéről:

„A gyerekek azt állítják, hogy jaj nekik, most aztán igazán jól néznek ki, kecsicsókolom!”

„Fincsi — válaszolta a boszorka az ize-sztító füvek szorgos gyűjtése közepette —, a kis balgák husa jó sós lesz a könnyektől!”

Dr. Fromage visszatért a fehér zászlóval a gyerekekhez és folytatta a tárgyalásokat:

„A boszorkány megkért, hogy közöljem veletek: Fincsi, a kis balgák husa jó sós lesz a könnyektől!”

A derék doktor ideiglenesen távozott és összekötésbe lépett a genfi központtal további utasítások tárgyában. Kiderült azonban, hogy a genfi egyezmény egyetlen paragrafusában sincs utalás arra vonatkozólag, hogy mi a közvetítési perrendtartás a megsűtésre, és felfalásra szánt gyerekek esetében. Ez okból nem volt helye a további kezdeményezések, időközben azonban bizonyos dolgok történtek a mézeskalács konyhában.

A gonosz boszorkány demonstrálta Juliskának, miként lehet könnyedén Jancsit betenni a kemencébe, ám magyarázat közben előrehajolt a kemence ajtaja felé és a szemfüles kislány nyomban betuszkolta és rázárta a vasajtót. A két gyerek sikongatva ünnepelte a csodálatos megmenekülését, ám ebben a pillanatban beperdült a szobába a humanitárius kiküldött, villámgyorsan felszakította a kemence ajtaját és rögtön kihúzza a még alig piruló boszorkányt. Azután udvariasan bocsánatot kért tőle a mennyelért:

„Ez igen meggyőzően hangzik — jegyezte meg Jancsi a kettőben —, ha azonban a Vöröskereszt beszünteti tevékenységét, akkor azt, úgy vélem, a boszorkányok is megszenvedik!”

„Már hogy a francba — magyarázta dr. Fromage —, a boszorkányok gyerekeket esznek, viszont a gyerekek soha sem főznek boszorkányokat. Ezért nemzetközi szervezetünk kötelessége megteremteni a jóviszonyt mindenkéltűt és elsősorban a boszorkány-sággal és nem a gyerekekkel, akiket amugy-is nyárson sütnék.

Látták a gyerekek, hogy sorsuk megpecsételődött és keserves sírásra fakadtak:

„Jaj nekünk — zokogták — most aztán igazán jól nézünk ki!” „Ugy vélem, elérkezett a közvetítés ideje” — mondotta magában dr. Fromage és

NOTESZLAPOK Héber emlékfűzet a győri zsidókról

Az izraeli iskolákban most emlékeznek a diaszporabeli zsidó hitközségekre. Ennek a kiadásnak a keretében emlékfűzet jelent meg a győri zsidóságáról. A fűzet útjása, hogy térkép-vázlatot is közöl, amelyből kitűnik Győr fekvése a megállapítható, hogy a zsidó élet néhány nevesebb központjától milyen távolságban van. Így a szemléző számára érthetően helyezkedik el Győr országos viszonylatban, Bécs és Budapest, másrészt a magyar zsidó történelmi fejlődés szempontjából jelentős Pozsony és Sopron között.

Cháná Spiegel írja a fűzet bevezetőjét a szerkesztőség nevében. Eljáhu Fleischer cikke a győri zsidóság távolabbi múltjáról szól. A nemrég elhunyt Grosz Ezra emlékiratának egy része, a „Cionizmus előfutára Győrben” címmel került a fűzetbe. Jó lenne tudni, mi van az emlékirat többi részével. Vajon van-e remény, hogy azok is közlésre kerüljenek?

Az 1925-1942 évek közötti győri cionista tevékenységről Kaudersz Tova számol be. Dr. Ilana Steiner győri gyermekkori emlékei zsidó kultúrtörténeti adatokat tartalmaznak. A vézorkorszak idejébe vezet Lea Maur cikke. Magát a pusztulás korát, Cháná Spiegel írja meg, míg a munkaszolgálatra Sternfeld Jicchák emlékezik. A háború utáni korszak rövid ismertetése Sternfeld Jicchák munkája.

Ennyit a héber nyelvű fűzetről. Persze csak dicséretet érdemelnek azok, akik buzgósággal ezt a kis művet létrehozták. Közvésség példájukat mások is. Igyekezzenek minél többen magyarországi zsidó községek-ről anyagot adni a héberül olvasó érdeklődő kezébe. Helyes volna azonban, ha a buzgóság több utánjárással párosulna. Nemrég megalakult dr. Gonda László kezdeményezésére a Magyar Zsidó Történelmi Társulat. Így hát megvan a lehetőség arra, hogy a községekre emlékezők szaktanácsért illetékes helyre forduljanak. A munkák teljesbe-
bek lesznek és a legújabb irodalmat is figyelembe vehetik.

A győri fűzettel kapcsolatosan hadd álljon itt néhány kiegészítés. A középkorról túl röviden szól a régi történet feldolgozója. Kévs magyar-zsidó közö-
snek van középkori múltja. Ha már van, érdemes a róla szóló hiteles adatokat közölni. Győr esetében ezt könnyűszerrel meg lehet
enni. Az izraeli közönyvtárakban is elérhe-
tő Scheiber Sándor egyik műve (Héber kódexmaradványok magyarországi kötéstarlában, Budapest, 1969), amely hitelesen foglalja össze, — külön fejezetben — Győr városi zsidó múltját. Tőle és az ugyancsak általa kiadott Magyar Zsidó Oklevéltár egyik kötetéből értesülünk Michael győri zsidó, aki 1373-ban a városban élt. Feltárták a Scheiber-féle kutatások, egy Heschkel nevű XIV. századbeli győri zsidóról szóló adatokat is. A XV. században — e kutatások nyomán — egész kis történet kereshetető Simon győri zsidóról, feleségéről, Sendléről és gyermekeiről. Még héber és jiddis nyelvű szerződés-záradék is fennmaradt ennek a Simonnak az aláírásával.

PETACH-TIKVÁTÓL — GYŐRIG Végül noteszlapjainról idézek még egy győri vonatkozást, amiről azt hiszem írásbeli nyom nincs. 1946-ban Tel Avivban megismerkedtem Raab-Ben Ezer-rel, a Petach Tikva alapító Raab fiával. Szó esett nevé eredetéről, hiszen ismert dolog volt, hogy Győr német neve Raab. Az impozáns megjelenésű, hatalmas karimájú fekete kalapot viselő Raab elmondta ennek a beszélgetésnek során személyi élményét Győrrel kapcsolatban. Raab a Citrus-termelő Szövetkezet vezetője volt. Ebben a minőségében időnként Európába utazott. Eljutott egész Romániáig, ahol a két világháború között szívesen vettek szentföldi narancsot. Bécsből gyorsvonaton tartott Budapestre, hogy onnan folytassa útját Bukarestbe.

Esti órán tudta be a vonat Győrbe. Raab persze futta a család kapcsolatát a várossal. Pillanatnyi érzelműl vezetve, elhatározta, hogy megszakítja útját, s kiszáll a családnak nevet adó Raab-ban. Győrtől. Pár órát töltött a városban. Egyedül barangozott. Az apjától hallott elbeszélések hangulatát kereste. Kapcsolatot azt hiszem nem tett fel senkivel. A következő vonattal tovább utazott. Így fordult vissza egy ember életében a történelem, Petach Tikváról Győr felé.

Dr. MARTON LAJOS

— Ja dehog! Az a férjem, aki középen áll...

KÁNTORKONGRESSZUS NEW YORKBAN

— Hagymánytisztelt és az „uj idők új dalai” a liturgiában —

ROSENBER EFRÁJIM,
volt tel-avivi főkantór

Az Amerikai Kántorok Egyesülete 25 éves évfordulójának alkalmából a gyönyörű fekvési híres Grossinger szállóban rendezte ünnepi kongresszusát. Ebből az alkalomból több mint kétszáz kántor, — valamint mintegy ötszáz feleség, gyermek és cházánbarát — gyűlt össze, hogy énekeljenek, kicserélgjen egymás szerzeményeit, nosztalgiaiákkal emlegessék a legrégibb liturgiái művészet dícsőt multját és megtárgyalják annak jövőjét.

Samuel Rosenbaum kántor, az egyesület főtitkára, megnyitójában bejelentette, az egyesületnek jelenleg több mint 400 tagja van és bizony hosszú utat tettek meg a kántorok mai helyzetéig azóta, amikor a cházánokat bohócoknak tartották és a zsidó humor legkedveltebb tárgyai voltak.

Mert amikor 25 évvel ezelőtt a kántorok szervezkedni kezdtek, bizony elég szomorú helyzetben voltak itt Amerikában is, mert teljesen ki voltak téve a hitközség vezetői önkényének. Ma viszont a cházánok megbecsült, elismert tagjai a zsidó társadalomnak.

BEAT-ZENE A ZSINAGÓGÁBAN

Mint az élet más terén, a kántorok anyagi helyzetének megszilárdulása és az ebből következő önbizalma, arra vezetett, hogy lassan, de biztosan eltávolodjanak a vallástól, illetve a zsidó és keleteurópai liturgiái hagyományoktól.

A liberális templomokban a Németországban alapított reform-mozgalom óta, már Európában is meghonosították az orgona-

használatát. Viszont jelenleg új és régi chaszidikus dallamokká a liturgiába való felvétele mellett, számos templomban felhasználnak elektronikus zenét, sőt sok helyen a beat-zene, vagy rock and roll hangjai mellett „szolgálják az Urat”.

Az ortodox, konzervatív és reformhitközségek több, mint 2000 kántort foglalkoztatnak Amerikában. Ezek mellett, hogy zengik az imát, illetve képviselik a gyülekezetet Isten előtt, illetve tanítják és vezénylik az énekkarokat (amennyiben van), gyülekezeti énekekre tanítják a gyerekeket és fellépnek hitközségi rendezvényeken.

E kántorok egy részének világi hivatása fizik a kántori mesterséget. Többszáz templom foglalkoztat azonban teljes munkaidőjű kántort. Ezeket úgy az adóhivatal, mint a sorozó-bizottság, mint egyházi személyeket ismeri el. A kántorok hétéveset éneket, illetve zenét tanítanak zsidó iskolákban, előkészítik a fiúkat a bár-mivára, végül segítikre vannak a rabbinok olyan lelkesítő funkcióknál, mint kórházi beteglátogatások, vagy ünnepi istentisztelet tartása a katonaságnál.

A cházáni hivatás szinte egyidős magával a zsinagógával és egészen a babiloniai száműzetésig, időszakosunk előtt a hatodik századig, vezethető vissza. De a cházánokat a mai ismert formájában a 18. és 19. század keleteurópai templomainak terméke.

KÁNTOROK ARANYKORA

A sivar Európán góttokban a kántorok a liturgiái vezető szerep mellett, mint hivatásos szórakoztató is működtek. A lakodalmi tréfacsinálók, vagy „báchánok” így rendszerint a kántorok közül kerültek ki. Bár annakidején szám módjuk, sem lehetőségük nem volt, hogy konzervatívioromban nyerjenek zene, illetve hangképzést, így annakidején a kántorok tulajdonképpen őstehetségek voltak, akik repertoárjukhoz sokat „kölönözttek” német, vagy olasz operákból és a kor zenéiből.

Amerikában a kántorok aranykora tulajdonképpen a huszas években. Joszela Rosenblatt megérkezésével kezdődött. Joszela és Smuel Rosenbaum főtitkár beszámolt az egyesület vívmányairól, mint munkanélküli segély, betegbiztosítás és nyugdíjalap, majd beszélt a jövő terveiről, amelyek során az egyesület pályázatokat fog hirdetni új liturgiái szerzeményekre, valamint kezdeményez-

ni fogja, hogy az ország neves — világi — zeneiskolában alapítsanak kántor, illetve liturgiái tanszakot, amelyekben a zsidóság mindhárom ágából kikérülő kántorjelöltek kiképzést nyerhetnek.

HANGSZALAG A MELLÉNYZSEBEN

Az öt napig tartó kongresszus nagy részét a kántorok azzal töltötték, hogy új szerzeményeket adták elő egymásnak. A haidani szájhagyomány elektronikus változatokként, majdnem minden kántor állandóan magával cipelte hozdozható magnetofon készülékét, hogy mások is hallhassák számaikat és természetesen, hogy ő is új ötleteket és darabokat vigyen haza magával, nem mint egykor emlékeztetésben, hanem magnetofon kassetájában.

TÁVODÁS A HAGYOMÁNYOKTÓL

Az új szerzemények hebizonyították, hogy számos hitközségél a zsidó liturgia éppenolyan radikális változásokon megy keresztül, mint keresztény változata. A hangsúly ezeknél a hitközségeknél azon van, hogy minél nagyobb mértékben sikerüljön a közönséget és elsősorban az ifjúságot az egyházi szertartás aktív részvételébe bevonnálni. Ezért kísérleteznek egyre gyakrabban a népi és rock-zene különböző változataival.

Hogy a kicsapongó, buja ritmusú rockzenének mi köze van a zsidó liturgiához, arra ezek az utjók nem voltak képesek felelni. Az csak természetes, hogy ezeknél a hitközségeknél gyakran hivatásos jazzzenekarok és divatos beat-énekesek hivatalsok a szombati istentiszteletre, amelynek során a híányos öltözött ifjúság táncra is perdül, meggyalva a templom- és szombat szentiségét. E gyülekezetek elsőrendű célja ugyanis együtt haladni a kor szellemével és nem lemaradni más vallások kezdeményezéseiről, viszont az eszköz mellékes számukra.

Más irányzatoknak már sokkal több közik van a zsidósághoz. Így egyes szerzők a szovjet zsidóság kálváriáját, illetve a ná-

A debreceni GROSZ ERNO

ci-korszak borzalmaival igyekeznek zenei témákban feldolgozni és a liturgiába beépíteni.

MAGYAR KÁNTOROK AZ ÉLEN

Egyre jobban növekszik az érdeklődés az izraeli zene iránt, különösen a szefárd, illetve témáit táncdallamokat igyekeznek felhasználni. De ezeknek a liturgiába való befolvása eddig még jelentéktelen volt.

Néhány évvel ezelőtt az egyesület rendszeresen kezdett megrendelni egyházi zeneszámokat izraeli szerzőktől, több-kevesebb sikerrel. „Bizony ironikus, hogy az amerikai kántor-egyesületre van szükség, hogy serkentsék az izraeli szerzőket, hogy templomi zenét írjanak”, mondja Rosenbaum főtitkár.

Mint minden szakmában, az amerikai kántorok között is élen járnak a magyar származású cházánok. A már fentemlített Mandel főkantoron kívül, a bányászvádi Rosenber Efrajim (a tel-avivi főtemplom volt főkantora), a budapesti Stern Mose (volt jeruzsálemi kántor), az aradi Szabó-Szobel Andor, a budapesti Mose Preis, a debreceni Silber Fischl és Grosz Ernő és a tornaljai Grünfeld Chájim, mind sikeresen működnek vezető — elsősorban ortodox — hitközségeknél. Ezek a magyar származású kántorok, nem sokat kísérleteznek új liturgiái formákkal és oroszlanrészük van abban, hogy az amerikai kántorok zöme mindmáig híj maradt a keleteurópai iskolához, illetve az ősi hagyományokhoz.

ASKENÁZI ERVIN

A Vöröskereszt és a zsidók

A Vöröskereszt nem emelte fel a szavát a deportálások és a tömeggyilkosság ellen

Négy éve még nem érvényesítette a genfi egyezményt a Fatach terroristáira

és felhívása nyomán négy évvel később Genfben, összeült még négy másik emberbarát, akikkel megalakította „A sebesült katonákat segítő bizottság”, amelyből később a Nemzetközi Vöröskereszt lett.

Egy évvel később már foganata volt Dunant munkásságának, mert felszólítására összeült 16 ország képviselője és aláírta a háborus sebesülteknél nyújtott segélyről szóló nemzetközi okmányt. Ebben az alapokmányban leszögezték, hogy a „Nemzetközi Vöröskereszt nem valamilyen személy, hanem az egész emberiség nevében működik.”

A MÁGEN DÁVID ADOM NEM TAG

Az évek folyamán különböző egyezményekkel kiegészítették az alapokmányt, amelyek között, kiterjedt a hadifoglyok védelmére is.

A második világháború tapasztalatai nyomán 1949-ben négy kiegészítő egyezményt írtak alá, amelyek egyike a megszállt területeken élő polgári lakosság védelmére vonatkozik. Izrael aláírta a Vöröskereszt valamennyi alapokmányát, bár a nemzetközi szervezet nem ismerte el hivatalosan a Mágén Dávid Adomot, ellentétben a mohamedán „Vörös Félhóddal” és a perzsa „Vörös Oroszlán és Vörös Nappal”. Ennek ellenére a Mágén Dávid Adom (A Vörös Mágén Dávid) tagja a Vöröskereszt mellett működő Nemzetközi Ligának, amely a gyakorlatban az összekötő feladatát látja el a genfi központ és a helyi nemzeti intézmények és szervezetek között.

A Vöröskereszt anyagi forrása a tüzéllomok felajánlásából és a különböző nemzetközi emberbaráti szervezetek adományából származik. Az alapokmány egyik paragrafusa kimondja, hogy szankcióit alkalmaznak az egyezmény megszegői ellen, ami nem vonatkozik a Nemzetközi Vöröskereszt privilégiumait meghatározó cikkeikre.

A Vöröskereszt megbízottainak tevékenysége jelenleg a fegyveres összecsapásokból származó sebesülteknél nyújtott segélyből, foglyocseréből, hadifoglyok látogatásából, a foglyok postájának továbbításából áll. Ezenkívül élelmiszert és gyógyszerrel küldenek a há-

boruk, vagy a természeti szerencsétlenségek polgári áldozatainak és azoknak a személyeknek, akik a háborus tevékenység miatt kénytelenek voltak elhagyni otthonaikat. A Vöröskereszt hatékony munkájának egyik előfeltétele, az alapokmányokban is megszabott semlegesség, azonban az évek folyamán a világ különböző gyújtópontjain olyan panaszok hallatszottak, hogy a szervezet képviselői megszegték a semlegességet.

SEMLEGESSÉG A NÁCI TÁBOROK ÜGYÉBEN

A zsidó nép külön megszenvedte a Nemzetközi Vöröskereszt rugalmas semlegességét, mert ennek a szervezetnek a képviselői sok más országnál előbb tudtak a zsidó nép kiirtására irányuló náci tevékenységről, azonban a genfi központ a szigorú semlegességre hivatkozva, elmulasztotta a kötelességét és nem figyelmeztette a nemzetközi közvéleményt, hogy az nyomást gyakoroljon a nációkra a zsidók megmentése érdekében.

„Der Beobachter” című svájci folyóirat, amelynek munkatársai megvizsgálták a Vöröskereszt történetét és tevékenységét, közölte egy ember vallomását, akinek az édesapja a második világháborúban a Nemzetközi Vöröskereszt megbízottja volt. Az illető részletes jelentést küldött a német deportálós táborokról és az ott uralkodó borzalmas helyzetről a Vöröskereszt genfi vezetésének és javasolta, hogy megrendítse jelentésének részleteit hozzák nyilvánosságra.

A genfi Vöröskereszt Központ azonban nem volt hajlandó egyetlen szóval is megbélyegezni a náci fenevadakat. Olyan vádak is elhangzottak, miszerint a Vöröskereszt csak a náci hadifoglyok-táborokban sanyilódó angol, francia, amerikai és más nyugati országokhoz tartozó katonák érdekében volt hajlandó fellépni, viszont szemthunyt a szovjet hadifoglyok borzalmas viszonyai felett, csakis azért, hogy fenntartsa kapcsolatait, összehúttatásait és jóviszonyát Hitlerrel

KIEGÉSZITIK A GENFI EGYEZMÉNYT

A második világháború után a nemzetközi

szervezet különféle emberbaráti akciókat kezdeményezett a világ minden táján, ahol fegyveres összecsapásra került sor. A nigériai polgárháború idején, például, bázisa volt a Vöröskeresztnek Lagosban, majd Bifrában. A kubai kormányval kötött egyezmény nyomán a Vöröskereszt 30 megbízottja ellenőrizte 1962-ben azokat a hajókat, amelyek a válság idején Kubába tartottak. Az afrikai népek Uniójának kérésére a kongói válság idején a Vöröskereszt képviselői közreműködtek a fehérbőrű zsoldosoktatónak elváltatására irányuló akcióban.

HADIFOGOLYCSERE IZRAEL ÉS AZ ARAB ORSZÁGOK KÖZÖTT

Izrael és az arab országok határain is az országok között látható a vöröskeresztes zászló, a Szezi-csatorna partján, a Jordán-hidaknál, Ros Hánikrán és a Golán-fennsíkron lévő határálmásokon. Általában akkor tűzik ki a Vöröskeresztes zászlót, ha hadifogolycserét hajtanak végre. A hatnapos há-

boru után, a Vöröskereszt segítségével, több mint egymillió postaküldeményt közvetítettek az Izrael által felszabadított területeken élő arabok és a szomszéd országokban élő családtagjaik között. A nemzetközi szervezet gondoskodik az izraeli és arab hadifoglyok postáiáról és figyelemmel kíséri a letartóztatottak és az elítéltek helyzetét. A Vöröskereszt tel-avivi központjában 15 képviselője van a nemzetközi szervezetnek, továbbá 10 megbízottja Kairóban, Damaszkuszban, Ammanban, Beirutban, Jemenben és Adenben működik.

Az Izraelben és a megszállt területeken működő terrorista tevékenység — beleértve a repülőgéprablást — új problémát képezett és többiben felmerült a kérdés, vajon a genfi egyezmény ezeknek a terroristáknak és szabotőröknek a védelmére is vonatkozik, miután nem tartoznak egy létező ország reguláris hadseregéhez.

Michel Mertens, aki a Vöröskereszt izraeli kirendeltségének vezetője volt, 1968 februárjában így nyilatkozott a kérdésről: „Nem hiszem, hogy a genfi egyezmény azokra a harcsoáokra is vonatkozik, akik földalatti mozgalom keretében működnek.” Ez a kérdés az izraeli fogságba esett terroristák, elsősorban a Fatach tagjainak jogi helyzetére vonatkozik. Mertens még a következőket mondotta:

„A Vöröskereszt minden olyan helyen tevékenykedik, ahol fegyveres összecsapások következtében foglyok vannak, azonban a „fogoly” fogalom, mint a Fatach esetében is, nem jelenti azt, hogy a Vöröskereszt kétségbe vonja az illető ország bíráskodási jogát. A mi feladatunk csak az, hogy utánaérjünk az elítéltek fogvatartási körülményeinek, tekintet nélkül arra, hogy miért kerültek börtönbe.”

KÜLFÖLDI ELŐFIZETŐINK FIGYELMÉBE!

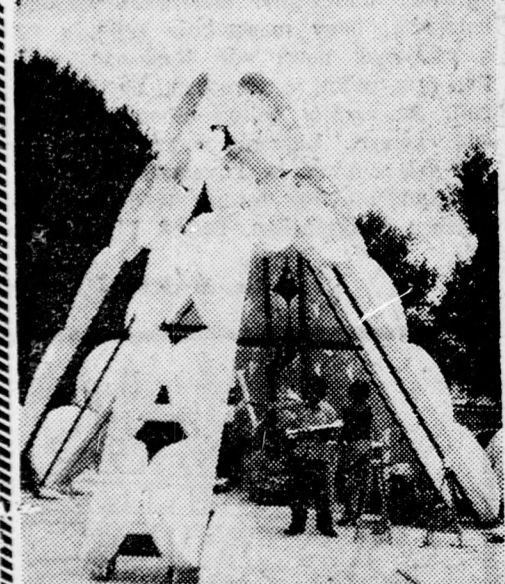
AZ ÚJ KELET ELŐFIZETÉSI ÁRAI:

LÉGIPOSTÁN

naponta	hónap	ár	péntek és ünnepnap	ár
Európa	3 hónap	\$ 17.50	6 hónap	\$ 13.—
USA, Kanada	3 hónap	\$ 23.—	6 hónap	\$ 17.50
Mexico	3 hónap	\$ 28.—	6 hónap	\$ 20.50
Délamerika	3 hónap	\$ 35.—	6 hónap	\$ 26.—
Ausztrália	3 hónap	\$ 36.50	6 hónap	\$ 28.50

ÚJ KELET

küldőhivatala

A tel-avivi Kiállítási Parkban most fejezik be az „Ember és otthona” nemzetközi kiállítás épületeit. A kiállítás május 23-án nyílik. Képünkön piramis alakú épület látható, amely fagyürüből készült. A gyűrűket egyik oldalon zárólémezel fedik be. Az épületet a Bát-Séva grafikai intézet tervezte és építé.

(Jigál Jiszchárov felvétel)

Teddy Kollek :

HOSSZADALMAS FOLYAMAT Jeruzsálem két részének teljes egyesülése

Figyelembe kell venni az arabok tartózkodását a zsidókkal szemben — Nincs szükség zsidó pártok tevékenységére Jeruzsálem keleti részében — Óvakodni kell a megkülönböztetéstől

Jeruzsálem a keleti városrész felszabadításának, illetve a főváros két része egyesítésének ötödik évfordulóját ünnepli. A főváros polgármesteri székében Teddy Kollek ül, akinek személye rányomta bélyegét a város és a városvezetés arculatára.

A dinamikus természetű, impulzív polgármester egyéni meglátásu nyilatkozataival és néha merésznek tűnő terveiével, de kétségtelenül őszinte szókimondásaival, gyakran fejtörést okozó és okozott pártjának, a Munkapártjának. Természetes tehát, hogy a jeruzsálemi párttagozat között számos olyan segítőtársat és barátot talált, akik hajlandók a végsőig követni, de olyanokat is talált, akik haragszanak rá és szívesen vennék, ha a következő választások után más személyiség kerülne Teddy Kollek székébe.

A polgármester elsősorban a főváros fejlesztési problémáival igyekezett megbirkózni és ha csak tehetné, felvetette a keleti városrészben lakó arabok municipális és társadalmi helyzetét (óvatosan kerülve a ki-mondottan politikai jellegű problémákat), sőt, a lehetőség szerint javaslatokat nyújtott be a jeruzsálemi „arab-kérdés” megoldására.

ÖNRENDELKEZÉSI JOG—NEM A KÖZELJÖVŐBEN

A Jeruzsálem Hét alkalmából mondott beszéde során például kijelentette, hogy hosszulejárata, több évre szóló munkaterv alapján, bizonyosfokú municipális önrendelkezési jogot kell biztosítani a kizárólag a

rablakta városrészeknek, de nyomban hozzátette, hogy nem azonnali megoldásra gondol.

A Huszejn-féle föderációs tervnek a Jeruzsálemre vonatkozó szakaszáról pedig keréken kijelentette, hogy ez nem terv. Ha a király Jeruzsálemről akar tárgyalni, akkor elsősorban az izraeli kormánnyal kell egy asztalhoz ülnie és amíg ezen a fórumon nincs döntés, nem létezik a Huszejn-terv.

Teddy Kollek tisztában van azzal, hogy nemcsak a főváros zsidó polgárainak, hanem a mohamedán és a keresztény felekezetekhez tartozó lakosság érdekeit is képviseli. Ebben a kérdésben türelmesre int, mondván, hogy „a nemzsidó lakosság még nem szokott hozzá az izraeli kormányzat-hoz és így érthető, hogy alkalomadtán berzenkedik. Ez a probléma is elsimul az évek alatti békés együttélés során, mert a tapasztalat azt bizonyítja, hogy lehetséges a zsidók, arabok és a másfajta vallásúak, vagy fajuk együttélése és együttműködése a fővárosban.”

CSAK A HISZTADRUTRA VAN SZÜKSÉG

Kollek pártja helyi csoportjának vezetőségétől hangos vita közepette legutóbb kijelentette, hogy ellenez minden politikai párttevékenységet Jeruzsálem keleti részében. Különbséget kell tenni a pártok és a Hisztadrut munkássága között. Az utóbbira szükség van, mert megszervezi a dolgozókat, közzömböztetik a köztisztviselők munkáját, a tanítókat és a dolgozókat más csoportjait, mert

ezzel mindenképp a város polgárainak érdekeit szolgálja. Kollek hangsúlyozta, nem lehet megvárni a kelet-jeruzsálemi arab lakosoktól, hogy cionista párt tagja legyen, amikor ma is hallja Szádát és Huszejnt nyilatkozatait, tehát kélelyei vannak a jövő kimenetelét illetően.

Mi több: a nyitott hidak politikája révén teljesen zavartalan a kapcsolat a kelet-jeruzsálemi arabok és az Ammanban, Beirutban és Kuveitben élő rokonai között. Ha egy ilyen arabtól azt követeljük — magyarázta Kollek — hogy aktiv legyen egy izraeli pártban, ez annyit, mintha kényszeríteni akarnánk arra, hogy megszakítsa társadalmi és rokoni kapcsolatait.

AZ ARAB INTELLEKTUELEK PASSZIVAK MARADTAK

További érvei is vannak a polgármesternek: A jelenlegi adottságok között a helyi arab előkelőségek távol tartják magukat minden politikai tevékenységtől és így a pártok csak harmad, vagy negyrendű személyeket vonhatnak be munkájukba. Ezzel pedig hosszú évekre tönkre teszik a párt tevékenységét az arabok szemében. Azok az előkelőségek és intellektuelek, akik meg akarják őrizni a jelenlegi kiváltságos helyzetüket, kerülik a pártpolitika minden formáját. Teddy Kollek azt akarja, hogy a választások idején minél több arab polgár járuljon az urnákhoz, anélkül, hogy párttevékenységgel foglalkozna, vagy valamelyik izraeli párt jelöltlistáján szerepelne. A pártoknak nincs szükségük olyan tagokra, akiket a környezetük nem tisztel.

A polgármester nemcsak a saját pártja, hanem más pártok tevékenységét is feleslegesnek, sőt a pártokra nézve károsnak tartja a kelet-jeruzsálemi lakosság körében. Példaként említi a Vallásos Nemzeti Pártot, az egyetlen politikai mozgalmat, amely aktivitást fejt ki a kelet-jeruzsálemi arab lakosság körében. Kollek szerint jelenleg csak municipális szinten van mód és szükség

az arab és a zsidó lakosság együttműködésére.

NEHEZ MEGOLDANI AZ ARABOK LAKÁSPROBLÉMÁIT

A város háza azonos szolgáltatásokat nyújt a zsidó és az arab lakosságának, azonban tudomásul kell venni, hogy még évekig eltart, amíg az arabok hozzá szoknak Izrael államához. A szolgáltatások azonosak, viszont a szükségletek között van különbség. Például Jeruzsálem zsidó lakossága háromszoros lett és a mai napig sem építettek minden új polgár számára lakást. Az araboknál bevándorlás nincs, tehát a lakosságszaporulat sokkal lassabb és ugyanakkor a keleti városrészben fizikailag lehetetlen a zsidó-negyedekhez hasonló mennyiségű lakást építeni. Az arab polgárok — már aki akart — szobánként 10 ezer font kölcsönt kaphat ki „Ifachot” pénztár útján és a saját erejükből építtették fel, vagy bővítették ki otthonukat. Ez az intézkedés jelentősen enyhítette a súlyos lakánsírgást. Ugyanis sok-sok ilyen kölcsönt folyósítottunk. Felesleges megismételni azokat a hibákat, amelyeket az ázsiai és az észak-afrikai, valamint a romániai és a lengyelországi olék beilleszkedése terén elkövettünk.

Ha nem sikerül elkerülni azt az állapotot, amelyben a főváros arab lakossága másodrendű polgár marad — folytatja Teddy Kollek — akkor néhány év múlva nálunk is ugyanaz lesz a helyzet. Mint Belfastban. Mindenképp tudatosítani kell saját magunkkal, hogy foglalkoznunk kell az arab lakossággal. Valahányszor bármilyen intézkedést teszünk ez irányban, mindig akad valaki, akinek ellenvetései vannak. A jószándék nem mindig elég, mert még ma is vannak olyan okok, amelyek a kibőbítéshez vezethetnek, mint például a megkülönböztetés különböző formái.

Itt van például az Óváros zsidó-negyede. Egyszerű, de mégis izléses házakat és lakásokat és rendezett utcákat létesítünk

Nem luxusházak ezek, mert az átlagos két szobás lakás területe kevesebb az 50 négyzetméternél. Ugyanakkor a mohamedán-negyedben az a helyzet, hogy gyakran tíz család használ egy illemhelyet. A zsidó-negyednek mindössze 4000 lakosa lesz, míg a 300 dunámon elterülő mohamedán városrészeknek 20 ezer arab lakosa van.

MIÉRT NEM KELL ARAB VÁROSI TANÁCSOS

Évi több mint 20 millió fontot fordítunk az Óváros zsidó negyedének kiépítésére, tudva azt, hogy az arabok rombolták le és ugyanakkor óvatossági szempontok figyelembevételével, egyetlen fontot sem fordítunk építésre a mohamedán negyedben. Azt ajánlom, hogy évente legalább 5 millió fontot utaljunk ki a mohamedán negyed renoválási munkálatára.

Kollek nézete szerint, a városháza nem épített elegendő számú iskolát a keleti városrészben. Ugyancsak fontosságot tulajdonít a társadalmi rétegek közötti különbség megszüntetésének, mert ha nem látnak neki azonnali munkának, akkor ezt a mulasztást 10-20 év múlva megszenvedik.

Teddy Kollek nem ért egyet Jigál Alon helyettes miniszterelnök javaslatával, miszerint elérkezett az idő, hogy kelet-jeruzsálemi arab polgárt is beválasszanak a városi tanácsba. A polgármester nem hiszi, hogy van olyan előkelőség, vagy intellektuel, aki egy ilyen lépéssel hajlandó volna elszakítani magát az arab világtól. De ha mégis akadna ilyen vállalkozó szellemű arab, akkor külső nyomásra bizonyára kénytelen lenne nap mint nap Izrael-ellenes uszító beszédet, vagy nyilatkozatot tenni. Márpedig kinek van erre szüksége?

TELJHATALOM, VAGY SEMMI

Teddy Kollek már több ízben bejelentette, hogy nem jelölteti magát a következő municipális választásokon. A pártja, a részt a municipális választásokon, mint a párt jelöltje a polgármesteri tisztségre, akkor Teddy Kolleknek az a kikötése, hogy egymaga állíthassa össze a városi választások jelöltlistáját és a párt adion neki szabad kezét a municipális ügyek átszervezésére, azaz a megválasztottak és a fizetési városi alkalmazottak közötti újbóli felosztásban.

Most, hogy a két városrész egyesítése után, ha visszatérnek az elmúlt öt év alatt történétekre, Teddy Kollek meg van elégedve a végzett munkával.

„Jeruzsálem szép város és még szebb lesz, ha már a közeli hónapokban kiépülnek az új parkok fái és pázsitjai. Természetes, hibákat is elkövettünk, azonban olyan fantasztikus eredményt értünk el, amiről öt évvel ezelőtt még álmodni sem mertünk.” L. G.

SVÁJCI FURCSASÁGOK

BÁZEL TÖBB MINT VÁROS: FÉLKANTON

Írta: RINGWALD ERVIN

Ez annyit jelent, hogy önálló kormánya van, saját törvényeivel és önálló adóztatási rendszerrel. De a svájci nemzetgyűlésbe csak egy honatyát küld — a „teljes” kantonok kettőt küldenek.

Egykor Bazel-kantonnak volt a fővárosa, de környéke már több mint száz éve önálló lett, független kormánnyal, saját törvényeivel és független adóztatási rendszerrel — s, természetesen, külön fővárossal. Ez azonban nem változtat azon a tényen, hogy „Bazel-Land”-félkanton legtöbb községe nem egyéb, mint Bazel városának egy része — a város és a környező községek már régen összenőttek.

De az Svájcban nem szokatlan, hiszen az ember idővel amugyis hozzászokik ahhoz, hogy X-utcának a vége már nem Bazel, vagy Genf, nem Zürich, vagy Bern, hanem Binningen, vagy Lancy, Kirschberg, vagy Muri, azon egyszerű oknál fogva, hogy ezek száz évvel ezelőtt önálló községek voltak és így, a hagyomány alapján, azok maradtak mindmáig.

De Bazel városához és félkantonjához hozzátartozik Riehen is, amely közelebb van a város szívéhez, mint a tulajdonképpeni város sok más negyede, s mégiscsak külön polgármestere van, másképpen számítják ki a jövedelmi adókat és egyszerűen Riehen. Jömagam is itt lakom, tehát Bazel város félkantonjában, amelyhez csak Bazel és Riehen tartoznak, de nem lakom Bazelben, noha autóm száma BS, azaz Basel Stadt, Bazel városa, hanem Riehenben. A Markplatzon, a város közepében, nyolc perc alatt bent vagyok, míg a bázeli Hünningen-Straséból már jó negyed óra kell.

Igaz, vannak ismerőseim, akik már Bazel-Landban laknak, a másik kantonban: Aischwilben. Ezek már öt perc alatt ott vannak a Markplatzon, noha ők egyáltalán nem laknak Bazelben...

Természetesen csak abban az esetben, ha villamoson utaznak — autóval ugyanis egyáltalán nem jut be senki a Markplatzra, ha csak nincs félnap szabad ideje. Ez például azoknak az előnye, akik ugyan ötpercnélre laknak a város szívéből, de Bazel-Landban. Ha ugyanis valami hivatalos dolguk van, mondjuk a félkanton belügyminisztériumában, akkor hamarabb vannak Bazel-Land fővárosában. Liesentalban, tizenkét kilométernyire, mint bent a bázeli minisztériumban — ha autóval akarnak utazni. Ha villamosmal, mint mondtam, mindez csak öt perc is lehet, de a villamosra várni kell, a villamos késik, a villamos kiesik — mert alig sikerülhet előrenyomulnia a sok autó között: a keresztülutazó naiv németek és franciák autói között, akik azt hiszik, hogy a város szíve autóval elérhető. S mivel Bazelnek csak hat kilométernyi határa van Svájccal, de öt Franciaországgal és nyolc Németországgal, természetes, hogy az autók

többsége külföldi.

Főleg, ha arra is gondolunk, hogy Franciaországba négy, Németországba hat határpont vezet át. Az ember másfél óra alatt háromszor lehet Franciaországban, ötször Németországban és hétszer Svájcban, ha éppen akar és közben elintézi bevásárlásait is — jóval rövidebb idő alatt, mint a Markplatzon, a város szívében. Ugyanakkor még spórolt is, mert az alkohol Franciaországban, a hus Németországban, a cigaretta Svájcban stb. olcsóbb, ha az autójának pedig BS száma van, amugysem nézi meg senki az utlevélét, mert kár feltartóztatni a forgalmat — legfeljebb néhány vámőr okvetetlenkedhetik. De ők is csak arra kíváncsiak, nem vásárolt-e az illető több mint száz frankért külföldön. Ennyit szabad naponta minden bázelinek Németországban, vagy Franciaországban vásárolnia. De kinek is van napi kiadható száz frankja?

Bocsnát, sok ilyen akad — de ezek olyan gazdagok, hogy rongy száz frankért (30 dollárért) nem vacakolnak. Ezek vezérigazgatók, vezérigazgató helyettesek, mert Bazel Svájc legiparosítottabb városa.

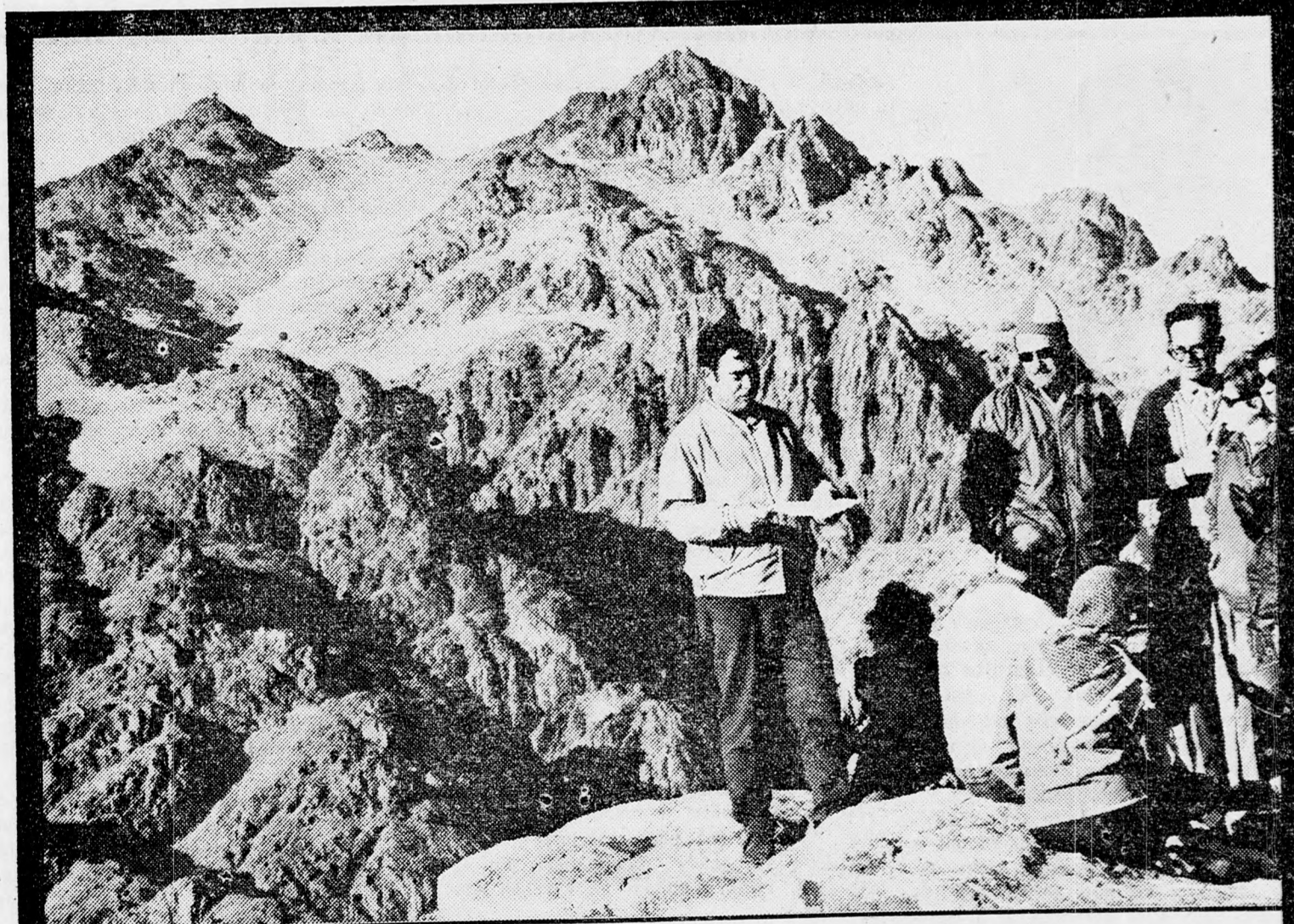
A városnak 250, az egész aglomerációnak 400 ezer lakosa van és ebből Európa három legnagyobb gyógyszeripari vállalatánál dolgoznak több mint 30 ezren (a Hoffmann-LaRoche-nál, a Sandoznál, a Ciba-Geigy-nál) — a város munkaképes lakosságának húszonöt százaléka. Azonkívül itt van Európa legnagyobb mustárgyára és harmadik legnagyobb húsfeldolgozó ipara is.

Meg számos „mű”-cég is, ami svájci szabadalom — vagy majdnem az. Tudniillik Svájcban az adók kisebbek, mint más európai országokban és ezért számos külföldi cég Bazel választja törvényes székhelyének — teljesen törvénytelenül, ha úgy vesszük, mert egy irodán kívül semmije sincs itt. De ilyen cég a belső-svájci Zugban, ahol az adók alacsonyabbak, még több van és Liechtensteinben, a független hercegségben, amelyben egyáltalán nincs adó, még több. Ezzel szemben, a svájci frank Liechtenstein hivatalos pénzezsége is.

De Bazelben van a Kaszinó is, ahol az első cionista világkongresszust tartották és a régi bázeli nagy többsége büszke városának „cionista” múltjára. Itt van Európa egyik legérdekesebb múzeuma is, a modern művészet számos alkotásával — ezt a múzeumot Chagall veje vezette valamikor.

De a város nem szép, mert nem lehet az — ipari város és rengeteg benne a külváros. Mármint a városban. Köröskörül, a városhoz tartozó és mégsem a városhoz tartozó negyedekben — bocsnát, önálló községekben — sok a szép villa, kulturára szomjas ember, aki esténként mégiscsak otthon marad.

Mert a város közepe, a színház, koncertterem, a mozik annyira messze vannak.

A SZINÁJ HEGY CSUCSÁN

Az Egged Tours-szal
mindenhova el lehet jutni.
Sznirtól Ofírig. Az „Egged”-
del minden kirándulás a tájak
megismerésének, a helyek és azok
történetének tudatosításának mély élmé-
nyét jelenti. Az „Egged” gyakorlott idegen-
vezetői kísérik a kirándulókat a Cheron havas
tájaitól a Szináj-hegy csúcsáig

EZ AZ EGGED

Gáza títáin, estefelé, az Izraelből hazatérő munkások hóna alatt héber feliratu csomagok láthatók, amelyeket valamelyik tel-avivi supermarketben vásároltak. Ramalában, Chevronban, Nablusban mostanában a prosperitás légköre uralkodik, érezni a dinamikus izraeli tempót, amely annyira eltér a hagyományos arab, „dolce far niente” életmódtól.

Vajon azt jelent-e ez, — mint azt számos izraeli hiszi —, hogy a szívek és a lelkek is a gazdasági prosperitás hatása alá kerültek? Nem hinném. A fiatal arabok szemében még mindig ég a gyűlölet tüze, habár az a gyűlölet manapság inkább az arab államok, mint Izrael ellen jut kifejezésre.

A gázai táborokban, ahol 1969-ben Izrael nevéért még kiejteni sem volt ajánlatos, ma Szádát és Huszseint nevének átöröközték. „Egyiptomot folyton beszél, de sohasem csinál semmit”, mondja megvetően egy fiatal palesztinai, „Huszsein pedig elárult és lemezárosolt bennünket.”

És Izrael? Váltak von: „Izrael ellenség. Minél hamarabb megy el, annál jobb. De hogyan?”

— Ez a nagy problémánk — mondja Dzsamid Chámád, hét-nehem tanító, egyike a ritka „fiatal törököknek”. — Öt év alatt egy dolgot tanultam meg: azt, hogy senki sem fog bennünket felszabadítani. Senki sem fog bennünket szigeti. És egyedül kéntelenek vagyunk kilábalni a kátyúból. Legyünk realisták: ez itt nem Vietnam. Marad a sírás, az áldozás. De nekem elegendő van az arab éllamból, a nagy arab szavakból. Ha nem csinálnak semmit, husz év múlva megsíratjuk az Elveszett Ámmánt, éppen úgy, ahogy ma megsíratjuk az elveszett Jeruzsálemet. Ki emlékszik közülünk arra, hogy husz évvel ezelőt az elveszett Háifát és Jaffát sirattuk meg. Elsősorban arra kell törekednünk, hogy elérjük az izraeliek távozását.

— Kitalálják ezt elérni? — Természetesen maguktól az izraeliek-től. Nem Szádáttól, se nem Árafáttól, aki elmulasztotta a sánszát... Utódom Huszseint, de azt hiszem, fontolóra kell venni javaslatát, mert ez az egyetlen mód arra, hogy Izrael véget vessen a katonai megszállásnak. Huszsein valószínűleg elfogadta

IZRAEL A NAGYVILÁG SZEMÉBEN

A LIBERÁLIS MEGSZÁLLÁSI POLITIKA GYÜMÖLCSEI

— Kivonat Josette Alia, a párizsi Nouvel Observateur kiküldött tudósítója cikkéből —

titokban az izraeliek katonai jelenlétét a Jordán mentén, mert tudja, hogy onnan úgy sem mozdulnának. Maradjon az övéké az egyesített Jeruzsálem is, fő, hogy béke legyen és elérjük a politikai egyenlőséget.

— Izrael egyébként gazdasági fejlődésünk egyetlen esélye és ezt meg kell ragadnunk. Itt az ideje, hogy realisták legyünk, ha életben akarunk maradni. Amikor a nagyhangú fiatalok azzal jönnek, hogy hajlandók meghalni Palesztina felszabadításáért, azt kérdezzük tőlük: „Elsőször is hajlandók vagyok-e otthagyni tel-avivi munkáikat?” Nem. Azt nem. Egyébként egyre kevesebbet beszélnek a meghalásról. Két évvel ezelőt még reménykedtek a Fatachban. Ma már nincs semmi remény. Csak a realitás van, amelyet el kell fogadnunk, s amelynek keretében kell kivívunk felszabadításunkat, ha lehetséges.

LÁTHATATLAN ERŐK

— Ez a hangulatváltozás, — mondja Gázit táborok, — 1970-től datálódik: 1970 júniusában kezdődött meg a közös küzdelem a kolera ellen. Ezt követte a tüszünet augusztusban a jordániai polgárháború szeptemberben és Nasszer halála októberben. A sors sorozatos csapásai alatt, az elfoglalt területeken élő palesztinaiak kezdtek belátni, hogy a jövő reménytelen.

— Az izraeliek pedig hozzáálltak, hogy le- arassák a megszállási politika gyümölcszeit,

amelyet oly türelmesen folytattak 1967 óta. Ez a politika kettős célt tűzött ki: gondoskodni a biztonságról és normalizálni az életet a területeken. A biztonságról nem tiltalokkal, járőrökkel, házkutatásokkal gondoskodnak. Ez a terrorizát üldözésén és elszigetelésén alapul. Ha tüntetéseket, zavargások fordulnak elő, a hadsereg csak passzív formában avatkozik be — szigorú kijárási tilalmat rendel el. De kerül a maszszív szembesítéseket, a globális elnyomást, mindazt, ami hozzájárulhat a lakosság egyesítéséhez a közös ellenség ellen. Nehezebb harcolni az ugyszólván láthatatlan erő ellen...

Az izraeli megszálló politika másik, fontosabb aspektusa, a minden áron való normalizálás. A hangszly a gazdasági prosperitás megteremtésén van, amely a politikai nyugalom előfeltétele. Az életszínvonal emelkedése egyenes arányban van a terrorista tevékenységek csökkenésével.

Az izraeliek tudják, hogy a terrorizát inkább azok rejtetik, akiknek nincs veszíteni valójuk. „A gazdagok sohasem aktív bűnpártoló”, — mondják, Azonkívül, a nyugati partvidék gazdasági prosperitása előnyösen hat az izraeli gazdasági életre is.

Es, ami a legfontosabb, a technikai segítség, a szabad közlekedés, természetszerűen maguk után vonják a szorosabb társadalmi és személyes kapcsolatokat az izraeliek és az arabok között.

LÁTHATATLAN AKADÁLYOK

Es ez a végül: Megtörni a láthatatlan arab bojkott körét. Áttörni a láthatatlan akadályon, szétvágni a gyűlöletet és a tudatlanság függönyét, amelyel az arabok huszonnév óta körülvették Izraelt.

— A konfliktus az arabok és közöttünk — mondják az izraeliek — két síkon folyik. Először is konkrét síkon — határok, területek, bojkott, menekült — amelynek rendezése a szerződések, vagy megegyezések feladata. A másik, az irracionális sík, amely a személyes kapcsolatok megtagadásában nyilvánul meg. Amíg ez a szakadék fennáll, nem lehetséges semmiféle kompromisszum közöttünk. At kell tehát hidalunk ezt a szakadékot. Az arab mentalitás fokozatos megváltoztatása a legjobb garancia arra, hogy a béke megegyezések, ha valaha sor kerül rájuk, tartósak legyenek.

Öt év óta erre a célra irányul az izraeliek fáradságtalan erőfeszítése. Az eredmények beszélő számokkal igazolhatóak. Ami a belső biztonsági helyzetet illeti, jellemző, hogy 1971 szeptember óta Izrael 600 politikai foglyot helyezett szabadságra 3600 közülük. Még látványosabb a gazdasági statisztika. A nyugati partvidék bruttó össztermelése, amely 1968-ban 376 millió izraeli fontot tett ki, 1970-ben 512 millió fontra emelkedett. A területnek aktív lakosságának 97,3 százaléka dolgozik, több mint kétszer annyit, mint 1967-ben.

Gázából naponként 22.000 munkás (a felnőtt férfilakosság fele) jár át dolgozni Izraelbe, több mint négyszer annyit, mint 1969-ben. Konkrétan ez azt jelenti, hogy ugyszólván minden építkezéssel ember dolgozik. Es olyan munkafeltételek és fizetések mellett, amelyekről azelett még álmolni sem mertek.

Mindezt nem csupán az életszínvonal feljavításával jár, de egy csendes szociális forradalmat is von maga után: a munkabérek, amelyeket a kétkézi arab munkások Izraelben keresnek, felborítják a hagyományos arab társadalmi hierarchiát.

AZ „AMERIKAI PALESZTINAIK”

VISSZAVANDOROLNAK

Mire fog ez vezetni? Ez idő szerint nem tudni. Minden mozgásban van, minden szédületes iramban változik. E változások egyik érdekese mellékhatása a „hazalátogató” palesztinai tömegekben nyilvánul meg. 1968-ban, amikor az arab látogatók előtt megnyitották az Allenby-hidat, 14.000 turista érkezett. A mult évben 110.000 és az idén mindkét irányban, az inter-arab forgalom meghaladta a 400.000 főt.

Izrael, mint arab turisztikai központ? „A legfőbb vonzerő — magyarázza egy palesztinai —, a kíváncsiság. A nyáron találkozom Jeruzsálemben egy tanítólal, akivel két évvel ezelőt ismerkedtem meg Kuwaitben. Feleségével jött, hogy „lássa Izraelt.” El volt ragadtatva. Nem tudtam lecsillapítani. Vissza akar térni. Elmondotta, hogy szened az újgazdag kuwaiti beudunok középkelet mentalitásától, akik rosszul fizetik munkájukat és ráadásul még le is nézik. Ugy beszélt ősei földjéről, mint egy cionista!”

Ami még meglepőbb: Ramalla az Amerikából visszavándorló volt palesztinaiak fontos központja lett. Az „arab amerikaiak” floridai és kaliforniai rendszámú kocsiikkal fogalmi dugokat okoznak a kisváros utcáin és felverik a lakásárakat. A 4.000 lakosu városba a mult évben 400 „palesztinai arab” tért vissza és az idén további ezerre számítanak. Így tér haza a gazdag arab „diaszpóra.”

ÚJ KÖNYVEK:

Botrány Brooklynban

— Weinstock Mose Dávid könyvét dr. Tábori Pál fordította angolra, megjelent a „Horizon Publishing kiadásában, New Yorkban —

A szerző személyes ismerősünk. Jónéhány esztendővel ezelőt Jeruzsálemben élte, de gyakran jött át Tel Avivba és soha nem került el az újságírók kávéházi tórszatsalát. A kicsiérő mindig megbámulta a fehér harisnyás, chászid-bocskoros vendéget, aki a jó kávé és a jó adomákat is szerette, de ha komolyra fordult a szó, körömszakadtáig vitakozott. A szélsőségesen hagyománytisztelő zsidóság álláspontját védte, s volt egy kis magyar nyelvű lapja is, annak a hasábjain szintén ilyen értelemben nyilatkozott meg.

Az asztaltársaság tagjai és a sorok írója is — barátunknak tekintettük. Még véletlenül se hívta senki Mose Dávidnak, a Weinstockot is hivatalosabbnak éreztük a kelleténél és a kávéházi keresztségben — pardon, a brit milában — a „Stoki” becenevet kapta.

Nem becézhattuk sokáig, mert Stoki egy szép napon elhagyta a kerkhelyiséget és Amerikába tette át működésének szinterét. Ott is lapot szerkesztett s magánéletében is olyan mélyreható változások történtek, mint amikor egy adott országban belül a Keresztényszocialista Párt helyett, a kommunizást veszi: át az uralmat.

Hire jött ugyanakkor annak is, hogy Stoki nem engedett a 28-ból, megmaradt szigoruan vallásos zsidónak, s akár eskü, akár fuj, a napi „dáf gemöré”-jät, vagyis egy lapot a Talmudból — megtanulja.

Amerikában is lapszerkesztő — Horizont című havijújságját magyar nyelven is terjesztve a vallásos rétegek körében —, s annak hasábjain olvastuk először a „Botrány Brooklynban” című regényt, amelynek angol nyelvre való áttüzetésére dr. Tábori Pál vállalkozott — s a kötet ime, most megjelenés előtt van. A regény főhőse visszatérként ifjúkorára, egy magyarországi kisvárosban vauyunk, ahol a vészorszaki közeledés, abbahagyja világi tanulmányait és szűkebb környezetének nagy meglepetésére — szívában tanul tovább.

Ez a jesiva-tanulás nem lesz rövid intermezzo az életében, de meghatározza annak egész további folyamatát. Amikor összetörve, megtaposa hazáján — huga, Ágika kivételével, az egész családja odaveszett — felkeresi a szintén hazatért mesterét, a rebet, akitől ő jesivában a zsidóság szeretetét és mélységeit tanulta, s a régi csapáson megy tovább. Magyarországot elhagyja, Izraelbe jön, ahol a világhíreknék és életformájának megfelelően, Jeruzsálemben, a „Meá Seárim”-negyedben lel otthonra.

A begyökerezés mégsem tökéletes, mert ezt a zárt világót kicsit fojtogatónak találja. Nem a hitével van baj, ónmaga kifejezési lehetőségeit találja szűkösknek. Magyar nyelvű újságot alapít, ő szerkeszti, írja, szervezi az előfizetőket, a hirdetőket, s nagyon nehezen küzd a mindennapi megszerzéséért.

Később Amerikába kerül, olyan elképzelése van, hogy az újságja hidat képez majd az itt és az ott élő hagyományvñhú olvasók között. A legszélsőségesebb vallásos

WEINSTOCK MOSE DAVID

negyedben üti fel sátját, éli a maga nehéz, de zsidó optimizmussal áthatott életét, szervezi az életrét kis lapja számára. Es ekkor jön a konfliktus, amelyre ritkán kerül sor chászid körökben. A főhős megismerkedik egy férjes, ötgyeremes asszonnal, s egymás iránt sorsszerű, szinte lebirhatatlan érdeklődés támad bennük. Megpróbálják a lehetetlent, ami azt jelenti, hogy egymáshoz láncolják az életüket, de megmaradnak a szigoruan vallásos életformák között.

A botrány méretei persze lehetetlenné teszik hőszunket az eddigi környezetében, kénytelen tovább állni. De nem megy messzire. Nem megy messzebb, mint egy-két saroknyit. Azt igyekszik bizonygatni, hogy a magánéletében történt dráma ellenére, változatlannul szentnek tartja a zsidó családji élet kereteit, s új életét a megszentelt elvek szellemében épi fel.

Talán mondanunk sem kell, hogy velejáró magyar-zsidó regényt ír Weinstock Mose Dávid, mert hiszen az a szélsőséges ortodox kör, amelynek érdeklétes képét adja — a brooklynai botrány színhelye — magyarországi származásu zsidók kis világa. A riportregény színessége és a dokumentumregény hitelessége jellemzi az írást, se ne foglalkozunk azzal, vajon mennyi benne az önéletrajzi elem, hiszen az író végső fokán mindig önmagáról ír. Akkor is önmagáról ír, ha másnak az ábrázatát igyekszik megrajzolni.

Amerikában nagy keletje van mostanában a zsidó témájú regényeknek. Nos, egy tehetséges magyar-zsidó ír-újságíró is szót kér, s ezért tette le angol nyelven, dr. Tábori Pál igényes fordításában, könyvét a közvélemény asztalára.

Bűszkek vagyunk az írora, s talán eljön az idő, amikor azok is büszkének lesznek rá, akik ma még a kudarcért szurkolnak. Róssz teszik, mert talán egy szép írói karrier kibontakozásánál van jelen a „Botrány Brooklynban” olvasója. (benekek)

Amin tábornok vendége

— Az alábbi cikket MARTIN MEREDITH, a londoni Observer középafrikai tudósítója írta, akinek egy meg nem jelent cikk miatt meggyült a baja Uganda diktátorával —

IDI AMIN

Prince Charles Drive no. 10, egy nagy villa, amely diszkréten húzódik meg, távol az úttesttől, Kampala, egyik csendes, árnyas kertvárosában. Általában csak két katona áll őrt a kapunál, gépfegyverük ott hűsül a faköpnység árnyékában. Ez az ugynevezett Parancsnoki Poszt és ebből a házból irányítja Idi Amin tábornok Ugandát.

Itt találkoztam először Amin tábornokkal, csaknem másfél évvel ezelőt, közvetlenül a katonai puccs után. És a mult hetén ugyancsak ebben a villában ebédeltem és beszélgettem több mint két óránt át a generállal, amely beszélgetés 50 óras letartoztatásomra vezetett és óriási izgalmat váltott ki egy újságcikk miatt, amely meg sem jelt.

A találkózást a tábornok kezdeményezte, személyesen kívánta ugyanis látni az Observer egyik tudósítóját, miután a lap az utóbbi időben több, bíráló hangú cikket közölt Ugandáról. A beszélgetés kedvező hangulatban kezdődött. Néhány perccel ebed előtt ugyanis a tábornok egyik felesége — mint titári mulomlánnak, négy felesége van — tiügyermekét szült s így érthetőnek, jó hangulatban volt. Találás előtt Amin megjegyezte, hogy barátsága jeléül hívott meg ebédre.

Beszélgetésünk érintette Uganda fontos problémáinak javarészét. Szó esett a vizsgálobizottság munkájáról, amely a mult évben Ugandában nyomavesztett két amerikai újságíró eltűnésének körülményeit nyomozza, az izraeli tanácsadók kiutasításáról, a hadseregben észlelt fegyelmi vétségek soro-

zatáról, a törzsek közötti véres harcokról és a súlyos katonai kiadásokról.

GYANU

Amint tábornok cáfolta legtöbb feltevését és a beszélgetés során ugrylázik, rájött, hogy a találkozás célja részemről korántsem az, hogy kedélyesen elszókjandjunk rezsijének bellemetlenebb oldalai felett.

Mindamelllett, jó viszonyban váltunk el és beszélgetésünk tartalmát még az éjjel közölt a rádió és a televízió, másnap pedig hozta Uganda mindkét napilapja. De kétségelül felkelhettem Amin gyanuját, mely ettől kezdve, mint később megtudtam, követte a titkosrendőrség emberei, akik jelentették Aminnak, hogy kikkel találkoztam.

Másnap telefonétesítést kaptam, hogy a tábornok ismét látni kíván ebéd után, ezután az elnök városi irodájában. Kampala központjában. Azt gondoltam, hogy Amin ki akarja egészíteni előző napi nyilatkozatát.

PÁL PÁPA PORTRÉJA

Hosszas várakozás után bevezettek a tágas elnöki irodába, ahol azonnal éreztem, hogy nem egyszerű interjú következik. A generális egy karosszékben ült, körülötte az egész kabinet, plusz a rendőrőrnök és egy bíró. A szint Pál pápa hatalmas portréja egészítette ki, amely jóindulatan mosolygott le a falról. Leültem az egyetlen üres karosszékbe.

A generális mindjárt a tárgyra tért és tudni akarta, hogy mit tudok Tanzániáról. Azt válaszoltam, hogy hónapok óta nem voltam Tanzániában és nem vagyok tájékozva az ottani eseményekről. Majd azt kérdezte, mit tudok a Tanzániában tartózkodó ugandai menekült tevékenységeiről. (Dr. Milton Obote, Uganda volt elnöke és követői ott élnek.) Azt válaszoltam, hogy erről ő bizonyára többet tud, mint én.

Ez az ötletszerű beszélgetés hamarosan hosszú monológgá alakult át. Amin artikuláltn angságával azt fejtette, hogy sohasem akart elnök lenni, a körülmények kényszerítették rá. Jó háromnegyed órán át beszélt, senki nem szót közbe egyetlen szót sem. Aztán hirtelen abbaagyta és közölte, hogy elmehetek. Felálltam, köszöntem a hallgatag minisztereknek és tavoztam.

BIRÁLÓ HANGU TUDÓSÍTÁS

Péntek este (május 5) átsétáltam a kampalaji postahivataltba, hogy táviratilag leadjam tudósításomat az Observernek. Ekkor még mindig nem sejtettem, hogy megfigyelés alatt állok. A táviratot feltartóztatták és lemasólták a titkos szolgálat emberei és

csak szombatn továbbították. Mire megérkezett az Observer irodájába, a lapot már lezárták. (Az Observer hetilap, vasárnap reggel jelenik meg.)

Egyes külföldi tudósítók főleg ha bíráló hangú cikkeket írnak, „nehéz” országokról, rendszerint csak akkor küldik el tudósításukat, ha már elhagyták a szóbanforgó állam területét én azonban mindig úgy véltem, hogy hacsak eng okvetlenül nem szűkséges, korrektebb eljárás a helyszínről elküldeni a jelentést. Egyébként egyfajta téves biztonsági érzésbe ragattam magam, miután Amin tábornok ígéretet tett az Observernek, hogy ugandai tartózkodásom alatt teljes biztonságban leszek.

Nem is történt semmi különös egészen vasárnap reggel, amikor kiérkeztem az Entebbe-i nemzetközi repülőtérre, hogy tovább utazzam Nairobiba. Az utlevél-ellenőrzésnél az egyik tisztviselő feltartóztatott és közölte, hogy az elnök óhajt velem beszélni telefonon. Bementem az irodájába, ahol várnom kellett. Néhány perc múlva négy civilruhás ember érkezett és közölték, hogy az elnök Kampalában vár. Ismerve Amin szeszélyeit, a dolog nem tűnt valószínűtlennek, bár a váratlan fejlemény határozottan nyugtalantított. Esembe jutott Nicholas Stroha, a meggyilkolt amerikai újságíró, akinek esetét a fent említett vizsgálóbizottság nyomozza. Nem volt választásom, mint visszamenni velük Kampalába, de előzőleg sikerült egy üzenetet átadnom a Nairobiba induló repülőgépg egyik utasának.

IDEGFESZÍTŐ ÉLMÉNY

Visszaelér Kampalába, idegfeszítő élményben volt részem, amikor az autó hirtelen leállt az út szélén és vezetője, valamint egyik civilruhás kísérőm, kiszálltak. Nem történt semmi különös, csupán dolgukat végezték el. Néhány mérfölddel tovább, Kampala bejáratánál, megídefektet kapott a kocsi, s miközben megajították, kétségbeesett hangulatban várakoztam az autó mellett. Szerencsémre megpillantott az angol követség egyik tisztviselőnéje, leállítottam a kocsiját és megkérdezte, hogy sietek-e? Közöltem vele, hogy az elnök vár rám és kértem, értesítsen a követséget, hogy „visszajöttem a városba”. Így szerzett tudomást jelemlétemről a külvilág.

Az elnök irodájában várnom kellett, miközben a titkos rendőrség egyik magasrangú tisztje bement az elnökhöz. Morózus arcu tért vissza és közölte, hogy „más utasításokat” kapott. Átvittek a titkosrendőrség főhadiszállására, levetkőztettek, megmotosztak és hét órán keresztül faggattak. Okiratimat, pénzemet, útlevelemet és értéktárgyjaimat (Folytatás a 15-ik oldalon)

A szovjet rezsim nem marad el antiszemitizmus-formáitól, a cionizmustól. Így tehát a hírhedt „Cion bölcsenek jegyzékében” természetes folytatásának kell tekinteni a Moszkva által hivatalosan kiadott Izrael és zsidó-ellenes fordítmányokat, amelyek a napokban „A cionista ránkén” című „remekműben” érték el csúcspontjukat. A komizsol, a kommunista ifjúsági munkásmozgalom gondozásában megjelent könyv szerzője, Rozin Szidorov, sőt nemzetközi bünszövetkezeti tisztelettel a cionizmust, amelynek lelkiismeretlen ügynökei megtalálhatók a világ minden országában. Ennek a beteges teóriának bizonyítására Szidorov „küigazította” a történelmet, tényeket fordított és kóklit kévert különféle események, dátumokból, amelyeknek semmi köze egymáshoz. Mindezekelőtt azonban beteges fantáziáját használta.

Ebből a könyvből közlünk részleteket. Minden változtatás nélkül. A többit az olvasóira bízunk.

A GYLKOSOK NEMZETKÖZI SZERVEZETE

Izraelben működik egy sötét bünszövetkezet, amelynek rejtőszervezete az, hogy két ellen gylkoságokat hajson végre a világ országain. Ez a szöveglet szoros kapcsolatot tart fenn a nemzetközi cionizmussal, amelynek vezetői azt a nézetet vallják, hogy politikai céljaira elérésére a legjobb eszköz a kémkedés, a gylkoság, a terror és más büns ügyek. Ennek figyelembevételel természetes, hogy az angol mandátumi kormányzat alatt élő minden 14 éven feletti zsidó származású lakost kényszerítették, hogy tagja legyen a Hágáná nevű földalatti terroristaszervezethez.

WINGATE, AZ ANGOL KÉM

Ezt a rablást, kizsákmányolást és aláadó tevékenységet folytató csoportot egy hívtas angol kém, Charles Edward Wingate százados képezte ki. A csoport főleg békés arab falvak lerombolásával és arab forradalmárok megölésével foglalkozott.

Az európai cionista mozgalmak központi végrehajtó bizottsága 1937-ben „Séruit Jiszráél” néven — röviden „Sáj” — kémiszervezetet létesített, amelynek az volt a feladata, hogy a palesztinai arab lakosság elleni terrorttal egyidőben, a külföldön végrehajtott kémtevékenységgel is foglalkozzon.

A Sáj főnöke elsősorban az angol titkos szöveglet volt. Ez képezte ki a zsidó kémiszervezet vezetőit és szakembereit. Aha Evert és Ister Halperint, aki 1963-ig állt a kémhálózat élén.

EGYÜTTMŰKÖDÉS A NÁCIKKAL — ANGLIA ELLEN...

A Séruit Jiszráél képmutatása 1942-ben ki-

Egy antiszemitá szovjet förmédvény hazugságai

«A cionisták segítettek a náciknak kémeket becsempészni a Közel-Keletre»

A varsói gettóban is együttműködtek a nácikkal — Az egész világon minden zsidó köteles Izrael javára kémkedni

derült, amikor a németek éjjel-nappal bombázták Londont. Abban az időben a Sáj közös terveket szöjt az Abwehrrel, a német kémelhárító szolgálattal, bár a zsidó kémhálózat az angol titkos szöveglet dédelgett kedvence volt.

A nácik és a zsidók közötti kollaborálás 1942 februárjában kezdődött, amikor Canaris tengernagy, az Abwehr főnöke, magához rendelte a német kémelhárító zsidó osztályának vezetőjét, Mindelsteint. Amikor Mindelstein belépett főnöke szobájába, az átnyújtotta neki azt a sürgős táviratot, amelyet az egyik közelkeleti főügynökétől kapott. A táviratban a következő volt: „Stern, a Hágáná vezetőjét letartóztatták Tel Aviban”.

„Stern ismeri a menekült akció minden részleteit” — mondotta Canaris.
„Igen — válaszolta Mindelstein — Stern is ennek az ötletnek a kezdeményezője között volt.”

Canaris felállt, s idegesen járkálni kezdett a szobájában.

„A Struma már kifutott a nyílt tengerre?” — kérdezte Canaris hosszas hallgatás után.

Az igenlő válasz után Canaris kiadta az utasítást: „Táviratban utasítsa azonnal a hajó kapitányát, hogy nyomban térjen vissza... és még valami. Utasítsam gyors végrehajtására, aki — adta ki a parancsot Canaris.”

A német kémfőnök és a Struma közötti kapcsolat ismeretéhez még egy történetet kell elmesélni. Amikor a német vezérkar megkezdte ténykedését a Közelkeleten, súlyos nehézségekbe ütközött egy bizonyos idő múltán. Ügynökeit egymásután elfogták és az Abwehrt a benulás fenyegette. Ekkor jött létre a kapcsolat Stern, a Hágáná parancsnoka és a német kémelhárító zsidó részleke között. A kapcsolatot az Abwehr egy zsidó ügynöke, Perлах hozta létre.

NEMET KÉMEK A STRUMA HAJON
Stern, egyszerű és ravasz tervet javasolt. A németek megengedik néhány magyarországi és romániai zsidónak, hogy Palesztinába utazzon és ezért cserébe lehetővé teszik az Abwehr ügynökeinek, hogy zsidóknak álcázva magukat, elvegyüljenek közöttük. „A menekült-akció” felelőse a zsidók részéről a romániai megbízott, Jákov, a cionista kémhálózat képviselője volt, míg Magyarországon egy Kasziner nevű férfi képviselte a cionista és a német érdekeket.

Februárban került sor a terv első részének végrehajtására, amikor a Struma kifutott a Fekete-tengerre, fedélzetén 500 zsidó menekülttel, közöttük több tucat német kémmel. Amikor Stern letartóztatása nyomán táviratban utasították a visszatérésre a Struma kapitányát, kifutott a tengerre egy német torpedócsaszár, amelynek kapitánya parancsot kapott, hogy a Strumát az utasával együtt süllyesse el.

Igy végződött hullámírban a cionisták és a nácik közötti együttműködés.

UJ VERZIO AVRAHAM STERN HALÁLÁRÓL

Ami pedig Sternt illeti: később kitudódott, hogy a cionista titkos szövegletnek sikerült tetemes összeggel megvesztegetnie egy magasarangú angol rendőrszövegletet, hogy az ője meg Stern, s ezzel együtt eltüntesse a németekkel való együttműködés minden nyomát. Stern a megvesztegetett angol tiszttel ellőtte azzal a kifogással, hogy menekülni akart.

Összegzésként említjük, hogy 1948-ban Izrael államának kikáltásakor, Dávid Ben-Gurion miniszterelnök egy olyan szerteágazó kém- és terrorszervezetet vett át, amely hajlandó volt egyaránt szöveglet az angolokat, a nácikat és mindenkit, aki hajlandó volt a cionizmust támogatni.

Mi a modern cionizmus? — zsidó imperialista-burzsu szöveglet, amelynek sovinszta ideológiája főleg a nemzetközi kommunizmus elleni harcot hirdeti.

MINDEN ZSIDÓ — HIRSZERZŐ

A cionista tan szerint, az egész világon egyetlen különleges zsidó nép van. Ez a nép antiszemiták veszik körül, akik ki akarják irtani. Ahhoz, hogy ettől a pusztulástól megmeneküljenek, a világ zsidóságának össze kell fogni és az egyetlen szülőföldön — Izraelben — letelepedni. Miután a cionista tan szerint minden zsidó bárhol is lakik, elválaszthatatlan része az egyetemes zsidó népek, köteles Izraelért minden feladatot végrehajtani, ha arra felkéri a nemzetközi cionista szervezetek egyike. A gyakorlatban minden zsidónak kötelessége állandó készenlőben állni és aktivitást kifejteni, zsidó hírszerző szöveglet érdekében.

A zsidó kém szöveglet, s a világ zsidósága közötti kapcsolat, mézes-mázos hangon folyik, ahogy az zsidók között szokásos, — vagy ahogy vértestvérek egymásköztt beszélgetnek. Ha pedig a csalogató szavak, a mézes-mázos beszéd nem vezet eredményre, akkor nyomást alkalmaznak, sőt a gylkosággal való fenyegetéstől sem riadnak vissza.

Az izraeli kém szöveglet céljai és feladatai a következők:
● Köteles állandó folyamatos információt gyűjteni, hogy biztosítsa a tel-avivi kormányzat az arabok ellen irányuló agresszív stratégiáját.
● Köteles aktív propagandát kifejteni a szocialista államok ellen.

KI FINANSZIROZZA A NEMZETKÖZI CIONIZMUS ALÁASO TEVÉKENYSÉGÉT?

Az amerikai imperialistákon kívül segítséget nyújtanak ehhez a nyugat-német revan-

szisták. Hiszen Adenauer nyugat-német kancellár volt, aki 1960-ban egy milliárd márkát fizetett Ben Gurionnak, kölcsönként, hogy elcsúszta és minden hírvérés mellőzésével rendezze meg az Eichmann-perket.

Ben Gurion is érdekelt volt Adenauer eme kérdésben, hiszen mindenkélt jobban ismerte a varsói gettóban működő „Láhává” nevű cionista szervezet és a helyi Gestapo parancsnoksága közötti együttműködés részleteit. Ben Gurion jól ismeri az említett szervezet vezetői nevét: Kuntzeich, Kohlf és Heller.

Ezekután, nagy adag cionizmus és szemtelenség van a cionisták követelésében, miszerint nekik jár az a nagymennyiségű arany, amelyet a németek a második világháborúban összeharcoltak.

1945-ben az amerikai hadseregnek sikerült Thüringiában arannyal és más érték tárgyakkal megrakott 24 vagont elkobozni. A 250 millió dollárba becsült kincset, amelyet Eichmann és munkatársai harcoltak össze, szállították az Egyesült Államokba. Sokan követelik maguknak ezt a vagont, közöttük természetesen a tel-avivi cionisták is.

Nem csoda, hogy Tel-Aviv annyira érdeklővel van ezekben a kincseknek a megszerzésében, mert naponta 10-11 millió izraeli fontot költ a békeszerető arab országok elleni agresszív háborúra.

A jelek szerint a cionisták egyáltalában nem válogatósak eszközeikben ahhoz, hogy az arab országok meghódítására irányuló terveik megvalósításához szükséges pénzforsorásokat megteremtsék.

A nyugati imperialisták, elsősorban az amerikaiak, igyekeznek az izraeli agressziót, mint a zsidó szöveglet befogadó ország önvédő háborúját, feltüntetni. Azonban 1967-ben Izraelnek az arab országok elleni áru lö támadásai nyomán kinyílt a világ népeinek a szeme.

Simon Peresz, volt hadügyi alminiszter, maga mondotta, hogy „A hatnapos háborút bevezető 90 percere kerék 10 éven át készült az izraeli hadseregre”. Peresz ezuttal az igazat mondotta, mert a nemzetközi imperializmus segítségével hosszú éveken át készült fel az izraeli militarizáció az arab országok elleni háborúra. Pénzben nem szenvednek hiányt, hiszen a világ minden országában működő 201 cionista szervezet rendszeresen gyűjti és küldi a pénzt Izraelbe, még akkor is, ha ez ellentétben áll a vendéglátó országok törvényeivel.

A világ zsidósága által összegyűjtött pénz nemcsak az izraeli agresszív finanszírozását szolgálja, hanem nagy részét a nyugat-európai és az amerikai sajtó és hírközöl szöveglet megvesztegetésére fordítják, hogy az cionista-barát propagandát folytasson.

All a kultúrharóu Herzlán

A KÉT FŐRABBI ÉS A VALLÁSI VEZETŐK ELLENI ÍTÉLET MEGSEMISÍTÉSÉT KÖVETELIK

Tiltakozó nagygyűlésen kérték az igazságügyminiszter beavatkozását — Ha az ítélet jogerőre emelkedik, nem fizetik ki a bírságot, hanem a két főrabbi börtönbe vonul

Herzlán nem akar lecsillapodni a közéleti vihar, amelyet a néhány héttel ezelőt elhangzott bírósági ítélet okozott. Amint az Új Kelet is megírta, a bíróság pénzbírságra, illetőleg feltételes börtönbüntetésre ítélte egy vallásos tüntetés szervezőit, közöttük a város két főrabbját, a vallási tanács elnökét és előljáróit. A vallási tanács körei nem akarnak megnyugodni ebben az ítéletben, amelyet egyébként meg is fellebbeztek, de a bírósági eljárásról függetlenül is valóságos kulturáharóu jellegét őrli már a lakosság két rétege közötti viszály, éppen abban az időben, amikor egyébként országszerke csillapodik a harci készség a vallásosok és a vallásatlanok szemben állásából.

A vallási élet vezetői arra hívtakoznak, hogy a közigazgatási törvények értelmében Herzlán tilos a nyilvános szömbatszegés. Két évvel ezelőt azétt rendelték tüntetést, mert péntek este nyilvános színházi előadást tartottak Herzlán. Néhány nap mulva falragasztok hirdették, hogy szömbatonként szer vezett autóbuszjárat szállítja a fűrdőzöket a tengerpartra. Ez újabb tüntetést váltott ki, de ez nem riasztotta el a vállalkozókat: az Egged autóbuszai, amelyek erre a célra szömbatra bérelnek, átutazva a városban, a tengerhez szállították a fűrdőzöket, nemcsak Herzlárról, hanem főként a környező városokból. A városi vezetők tiltakozására Ézer Weizman, az akkori közlekedésügyi miniszter, ígéretet tett a rendelkezés megszüntetésére. Az autóbuszok azonban tovább közlekedtek szömbaton.

A szömbatszegések állandósulásának megakadályozására 1500 vallásos férfi gyűlt össze az Egged herzlai központi állomásánál, sűchirt imát mondtak, miközben az autóbuszok áthajtottak a fűrdőzök. A tüntetők feltartóztattak néhány autóbuzst, és ez volt az oka a bírósági eljárásnak.

Az ítélet, amelyről alábbiakban még részletesen beszámolunk, nagy felzúdulást keltett vallásos körökben. A város két főrabbi-ja és a vallási tanács vallásos tagjai, elhárították, hogy amennyiben az ítélet jogerőre emelkedik, úgy nem fizetik ki a bírságot, hanem a börtönbe vonulnak. Természetesen ennek a lehetőségre tulmegy a helyi jelentőségen és országos viszályra fajult, mert nem képzeltető el, hogy a Vallásos Nemzeti Párt, amely a kormánykoalícióban ül, politikai lépések nélkül tőrné rabbik és más vallási vezetők bebörtönzését, azért, mert meg akarták védeni a szömbat szentségét.

Annakidején a rendőrség 12 vallásos vezetőt idézett be a tüntetést követő este, a

nyok érvényesítéséért. Hogyan álljunk ma saját gyermekeink elé, hogyan magyarázzuk meg nekik, hogy a zsidó állam hatóságai a szömbat védelme miatt, a vádlottak padjára ültetett bennünket? Nagy szövegletet tenne a bíróság az államnak, a népek és a szömbatnak, ha vádlottait felmentené. De ha a bíróság büntetést szab ki ránk, emelt fővel fogadjuk majd azt és ha esetleg börtönbe küldenek, azt is büszkén vállaljuk, ezáltal csatlakozva azokhoz, akik nemzedékek óta a nép megszentelt értékeinek védelmében küzdöttek és szenvedtek.

AZ ÍTÉLET

Az ítélet elé érdeklődéssel tekintett nemcsak a herzlai lakosság, de az ország vallásos közvéleménye, sőt a külföld is.

Kirtoni bíró, többek között, a következő szavakkal indokolta elmarasztaló ítéletét: — ... Figyelembe véve a vádlottak tisztá és büntetlen múltját — talán meglepőedtem volna, pénzbírság kiróásával. De a vádlottak szavai, különösen pedig a véde-

lem érvényesének hallatán, rájöttem arra, hogy az országban vannak polgárok, akik feltételezik, hogy vallási kérdésekben ráerőszo-kolhatják akarukat másokra, anélkül, hogy figyelembe vennék az ország törvényeit. Ezért minden rokonszenvem ellenére, amit a vallás előírásainak tiszteletbentartói-val szemben érzek, hiszem, hogy a bíróság kötelessége figyelmeztetni őket tévedésükre és elrettentő büntetést kiszabni rájuk. A vádlottak tiszta múltjára való tekintettel Jiszráél Máichi és Jehuda Ráchámim vádlottakra 200-200 font pénzbüntetést, vagy 40 napi börtönt, valamint kéthónapos feltételes börtönbüntetést szabok ki. A további vádlottak mindegyikére 100-100 font, vagy husz napi elzárást és 1-1 hónapi feltételes börtönt szabok ki.

TILTAKOZÓ NÉPGYÜLÉS

Az ítéletet követően népgyűlést tartottak Herzlán, amelyen többezeren vettek részt. Jelen voltak a vallásos pártok parlamenti képviselői, akik azonosították magukat a „szömbat foglyaival”.

... Ha Herzlía rabbijai és vallási vezetői börtönbe mennek, a vallásos tömegek hajlandók lesznek velük menni és mellettük állunk, amíg csak szabadlábra nem kerülnek.

Márk Imánuel ügyvéd, volt törvényészki bíró, a következőket mondotta: „Bárcsak nem jutott volna a bíróság elé ez az eset, amely nem őregbiti az ország presztizsét...”

Jákov Jozsef, a V. T. elnöke, a következőket mondja:

„Fájlaljuk, hogy a dolgok eddig fajultak Herzlán, Mi nem kívánjuk a publicitást, hanem a békés együttlést és a kölcsönös tiszt-

bonissa

JÖJJÖN VELÜNK

EURÓPÁBA LUXUSKIRÁNDULÁSOKON:

FIRST CLASS felnőtteknek

- Luxus és elsőosztályú szállodák
- Légűtűtes luxusautóbuszok
- Nemzetközi szórakozóhelyek,

mint a „Lido Párizsban, éjszakai lo kálok, színházi előadások és luxus-éttermek a kirándulás árán.

- Pihenő- és üdülőnapok a kirándulás keretében.

Ne engedjen, a legjobbat követelje

Jár Önnek egy **First Class** kirándulás.

Kérje utazási ügynökétől a „bonissa” luxuskirándulásainak prospektusát.

letet a város különböző rétegei között. Mégis lehetőségek, hogy egy város, amelyben 75 templom van, ennyire semmibe végye a vallásos zsidóság érzelmeit, hogy szinte provokatív módon a templomok előtt hajtsanak el szömbaton a strandolókat szállító autóbuszok. Ezt a város jobbfejű, nem-vallásos polgárai is megértik és az ítélet után szóban és írásban azonosították magukat harcunkkal.”

„Jelenleg az a helyzet, hogy az igazságügyminiszter és az állami jogtanácsos közbelépést kérték a bírósági ítélet hatálytalánítására, de nem valószínű, hogy erre mód legyen. Az ítéletet megfellebbezzük és reméljük, hogy a felsőbb bírói fórum másként dönt a legitim szömbat-küzdelmünk ügyében.

„Még csupán azt kívánám hangsúlyozni, hogy tüntetésünk kulturált formák között zajlott le. Nem történt kődobálás, tettlegesség és meggyűződésem, hogy ahol az Új Baloldal, a Mácépán, vagy hasonlók tüntetnek, ott nemzeti becsület kérdése kiállni a törvény által biztosított, de oly sokszor semmibe vett szömbati pihenő megvédésére.”

Amin tábornok vendége

(Folytatás a 14-ik oldalról)

mat elkobozták. Az éjszakát a központi rendőrállomás egyik sötét pinceje cellájának pusztá padlóján töltöttek.

UJABB KIHALLGATÁS

Nem tudom, szándékos volt-e ez a bánásmód. Lehetséges, hogy a titkosrendőrségek, amelyet Amin zaklattok, nem sok ideje volt kényelméről gondoskodni. Másnap reggel, amikor panaszokotam, azonnal hoztak ételt, matracot és takarókat. Aznap 12 órán keresztül tartott a kihallgatásom a titkosrendőrség főhadiszállásán, kapcsolataimról és információis forrásaimról faggattak. Először csak néhány nevet említettem, olyan embereket, akikkel való kapcsolataimról már tudomása volt a kormányzatnak de hamarosan nyilvánvaló volt, hogy a titkosrendőrség egész idő alatt figyelemmel kísért és feljegyeztet mindenkit, akivel csak találkoztam.

Az egyetlen „konkrét” terhelő bizonyíték, amelyet börtöndömbben találtak, egy telefonkönyv volt, amelyet egyik Nairobibi brátom kérésére csentem el a hotelszömbából. Kedd reggel, lopás vádjával bíróság elé állították, amely megdorgált és szabadon bocsátott.

Az Entebbe-i repülőgépen, másnap reggel, nem tartóztattak fel. Nairobiba érve, miközben átvetem egy üzenetet a repülőter információs szövegletünél, hozzámlépett egy afrikai fiatal ember és ezt sugta a fülemben: — Barátja vagyok, Kampalából.

— Köszönöm — válaszoltam — Elegendem van a kampalai barátaimból

A HETI SZIDRA

B'HAALOTCHA

És szőlt az Örökkévaló Mózeshez, mondván: „Szólj Aronhoz és mondj neki: Midőn felteszed a méceseket, a lámpás először felé világítson a hét méces... És így készül a lámpás: vert aranyból a szára, valamint a virága vert munka volt, a minta szerint, melyet mutatott az Örökkévaló Mózesnek, aképpen készítette a lámpást.

(B' Midrás 8, 1-4)

A Midrásban érdekes legendát olvastunk arról, hogy Mose Rábénu sehogysam tudta megtervezni a menorát. Egyszerűen képtelen volt annak alakját elképzelni. Az Örökkévaló megmondta, hogy szinaranyból készüljön, vert munka legyen, mégis, amikor a kivitelésére került a sor, minden ötlete elpárologott. Az Örökkévaló tőzbl való mintát mutatott neki, de mindez nem segített, Mose Rábénu minduntalan azzal tért vissza: „Uram, elfelejtettem...”. Ekkor mondta az Örökkévaló, hogy forduljon Babilónhoz, aki nyomban eleget is tett a megbízatásnak és elkészítette a menorát, Mose Rábénu megindult hangon hálaadott a művésznek. „Lám — mondta — nekem az Örökkévaló sokszor mutatta a mintát, mégsem tudtam megcsinálni, te pedig nem láttad a mintát és mégis megcsináltad. Illeik rád a név, mert valóban az Örökkévaló ármékában. (B'cel El) álltál, amikor az Örökkévaló a menóra készítését neked megmutatta.”

A Midrás ezután így folytatja: „A Templom pusztulása idején a menorát elrejtették és amikor eljön az idő s az Örökkévaló megkönyörül népén, visszakéri majd helyére, hogy megörvendeztesse Jeruzsálemet.”

Nylván ezt a mid-asi legendát is szem előtt tartotta az a Kneszet által kiküldött bizottság, amely a zsidóság lelkijének szimbólumát, a menorát iktatta államunk címérébe.

A fenti Midrás sok fejtörést okozott a magyarzóknak. Mert igaz, hogy Mose Rábénu nem volt művész, de miért nem tudta a menóra alakját elképzelni? A dolog azért is furcsa, mert hiszen az Örökkévaló megmutatta neki a mintát, az ő feladata itt csak arra szorítottok, hogy azt lemásolja. Egy alkotásnak a megkomponálásához illetékes művész kell, de másolni minden értelmes ember tud. Ez a Midrás rossz fényt vet Mose Rábénu intelligenciájára.

A választ a Talmudban találjuk meg, amely úgy véli, hogy a menóra a zsidó nép egységét szimbolizálta. Ezért is készült vert aranyból, hogy ilyenképpen jelképezze az alapzat, a szára és a virága mind szerves egészet képez. A nép valamennyi rétege, az egyszerűbb emberek és a tudósok, a papok, a kiváltságosak mindannyian egyazon nép gyermekei. Ezek szerint Mose Rábénu az volt a feladata, hogy a zsidó nép különböző pártjai között hozza létre az egységet, ez pedig nem tartozik a könnyű feladatok közé. Ezért is mondta megismer, hogy számára talány a menóra, mert nem tudja, hogyan lehet közös nevezőre hozni a különböző pártokat és érdekesoportokat.

A zsidra beszámoló arról az ajánlatról, amelyet Mose Rábénu tett apósnak (egyek szerint, sógorának) kérvé őt, hogy maradjon náluk, mint vezető. „Jöj velünk — mondja az ajánlat — és mi jót teszünkveled, mert az Örökkévaló jogt igért Izraelnek”. Jitro válasza elutasító volt. „Nem megyek, hanem országomba és szülőföldemre megyek” — válaszolta.

Mose Rábénu továbbra is erősködött. „Ne hagyj el, kérlek, bennünket, mivel te tudod, hogyan kell táborozni a pusztában, légy tehát számunkra a szemünk.”

A végleges választ nem közli a szöveg, de a legtöbb magyarzó egyetért abban, hogy Jitro nem fogadta el a csábos ajánlatot, hanem visszatért hazájába.

A Jitro-est kapcsán előtérbe kerül a gijur-probléma, amely nálunk már eddig is meglehetősen sok közéleti vihart okozott. Természetesen, hogy sok minden függ a körülményektől. Volt idő, amikor a zsidóság elsőrendű parancsának tekintette a terület, voltak viszont olyan idők, amikor kereken megtagadták minden segítségét attól a nem-zsidótól, aki átterési szándékkal jelentkezett. A rabbi magatartását nagymértékben befolyásolták a fennálló rendelkezések. Amikor halálbüntetéssel sújtották a zsidó hitre áttért kereszténynt, valamint azt a zsidót, aki neki ebben ségedkezet nyújtott, a rabbi értékes módon óvta a zsidókat az ilyen akcióktól.

Napiainkban, a szörványok összegyűjtésének idején, más szempontok szerint vizsgáljuk a kérdést. Évezredek mul'tal, gazdag történelmi tapasztalatokkal rendelkezünk. Nyitva áll előttünk a Tóra és ugyancsak nyitva állnak számunkra a későbbi alkotások, az egész rabbinikus irodalom. Ha viszonyulunk a forrásokig, könnyen megtudhatjuk, milyen időszervi kérdésekre ad választ a heti zsidra.

Jitroval kapcsolatban például az első tanulság, hogy noha igazhítt prózelita („gercedek”) volt, a végén mégis hazatért Midejába. Igaz, a Birák Kőnyvében azt olvassuk, hogy Jitro fiait csatlakozták a zsidósághoz és a Negevében, Arádtól délre telepedtek le, viszont maga Jitro továbbra is megmaradt midjánitának.

Jitro esetéből az a tanulság, hogy a „gercedek” számára is roppant nehéz a hazai kapcsolatok megszakítása. A prózelita lerombolhatja bálványait miután azok haszontalanok voltak, de nem tudja megtagadni hazáját és szülőföldjét. Amikor tehát Jitro elutasító választ adott vejenek, mondván, „nem megyek, hanem országomba és szülőföldemre megyek” — nemcsak elhatározását indokolta meg, hanem egyben belső óhajának is kifejezést adott. Ez a válasz körülbelül azt mondta: Igaz, hogy a bálványaimból kiábrándultam, de országom és szülőföldem nem okozott számomra csalódást.

Érdekes egyébként nyomon követni a Jitro nemzetiség sorsát. Jóllehet a sivatagi vándorlás idején a zsidó néphez csatlakoztak, sőt résztvettek a honfoglalásban is, később megszaktították kapcsolataikat a zsidósággal és átpártoltak az őselenséghez. Amálékhoz. Sámuel könyvének első részében (15-6) olvassuk a következőket: „És szólt Saul a Kéneusnak: Menjeteik, távozzatok el, menjeteik ki az amálékíták közül, hogy velük együtt téged is el ne vesszesselek, mert te igalmasságot cselekedtetél Izrael fiaival, amikor Egyiptomból kivonultak. És eltávozt Jitro Kéneus a közületek közül.”

Ez az epizód azt bizonyítja, hogy noha Jitro fiait felvettek a zsidó vallás, lélekben hosszú-hosszu idő múlva is midjánitának érezték magukat, képtelenek voltak maradék nélkül beolvadni a zsidósághoz és így lojalitásuk is sok kifogásolnivalót hagyott maguk után.

Jitroval ellentétben a moábíta Rut leküzdötte honvágyát és fennmaradt a zsidósághoz csatlakozott. Ő sosem tért vissza Moádba. Igaz, vallomásaiban ő is csak azt mondta, hogy „a te néped — az én népem, a te Istened az én Istenem”, — mert ő sem mondhatta azt, hogy „a te országod — az én országom”. Rut felismerte a zsidó istenhit igaz voltát, ezért csatlakozott a zsidó néphez, amely az igaz Istent imádja. Ezért is mondott el országáról, Moábról, jóllehet ugyanolyan mély érzelmi szálak fűzték hazájához, mint minden más embert, aki szereti szülőföldjét.

A népszámlálás nem modern találmány. A Midrás Tanchuma példának okáért, nem kevesebb, mint tíz ósiori népszámlálást sorol fel. Amikor Jákob ösátynak Egyiptomba kerül, az egész nemzetség hetven lelkét számlált, viszont az egyiptomi kivonulás idején, csupán a hadköteles férfiak száma 600 ezerem rugott. Saul király 330 ezer katonát sorozott be, míg Dávid király népszámlálása egy millió 330 ezer hadköteles férfit mutat ki. Amikor a zsidók a babilóniai hetvenes év száműzetésből visszatértek, Ezra negyven ezer lelkét számlált össze.

A történelmi analógiák ellenére is nyilvánvaló, hogy a jelenlegi, 1972-es népszámlálás — amely Izrael életében szám szerint a harmadik — a bibliai példaktól eltérő célokat szolgál. A népszámlálás adatai lehetővé teszik a modern tervezést különböző síkokon, ezért is fektetnek bele az akcióba tekintélyes összegeket és rengeteg energiát. Hivatalos közlés szerint a népszámlálás költségvetése 13 millió fontra fog rugni.

Nem csodálkozunk azon, hogy a szélsőséges ismét közös nevezőre jutottak, s jobb oldalról a Neturé Kártá, míg bal oldalról a vallási kényszer ellen küzdő liga ilyeszkü megtorpedozni az akciót. A liga röplakpon szolította fel a közönséget, hogy a nemzetiségi rovatba ne írja azt be, hogy „zsidó”, mert ezáltal elismeri, hogy a zsidó nemzetiség elválaszthatatlan a zsidó vallástól. A liga azt ajánlja híveinek, hogy „zsidó” helyett írják azt a szót, hogy „ácher” (más). Ugyanakkor a Neturé Kártá általános bojtkotot hirdet, arra való hivatkozással, hogy a Hálachá rendelkezései szerint a népszámlálás tilos.

Mi entek a tilalomnak az alapja? „Ki fiszá” heti szakaszban a sekel-törvényvel kapcsolatban a következőket olvassuk: „Ha fölveszed Izrael fiainak fejszámát megszámlálásuk alkalmával, akkor adja meg mindenki lelkének váltását az Örökkévalónak... és ne legyen rajtuk csapás, midőn megszámlálják őket. Ezt adják: Minden egyes, aki átme gy a számlálásban, adjon fél seket a szent sekel szerint... Mindenki, aki átme gy a számlálásban, husz évszót fölfele, adja meg az Örökkévaló adományát.”

Világos, hogy ez az első sekel-akció a modern értelemben vett sorozás szerepét töltötte be. A magyarzókat szerint a katonától az ideig. Ezért a váltásukat már rögtön a sorozásnál meg kell fizetni, — jóval a valóságos háboru megkezdése előtt. Váltásdíjat láttak abban a fél sekelben, ezért még a racionalista magyarzókat is ezt a törvényt a Szentírás egyik legszebb tanításának tekintették. Más népek gyözelmi dalokat énekelték, ha leküzdött ellenségeiket, ugyanakkor a zsidó harcosok engedelmiségi áldozatot hoztak.

Ugy a jobb, mint a bal oldal arra használja most fel a népszámlálást, hogy az állam és annak törvényei ellen usztson. Mindkét oldal az érvek alaptalanok és logikátlanak. Elég rámutatnunk arra, hogy az országos főbíróhatóság betátozon foglalkozott a kérdéssel és hálachikus szempontból engedélyezte a népszámlálást megrendezését. Már hónapokkal ezelött kimerítő tanul-

mányok jelentek meg a kérdésről, és a szakértők kimutatták, hogy csupán a koponyák szerinti számlálás tilos, viszont a mai statisztikák mellett, amikor kérdőíveket töltenek ki és az adatokat elektronikus gépek dolgozzák fel, a népszámlálás ellen a legvalóságosabb zsidónak sem lehet aggálya és kifogása.

Az akéöz kapcsán érdemes megemlíteni, hogy 1914-ben a török kormányzat rendezett népszámlálást Erec Jiszráelben, amely az adófizetők és a hadköteles férfiak összehírását célozta. A két világháboru között az angolok 1922-ben és 1931-ben rendeztek népszámlálást, és szakértők szerint ez utóbbi többé-kevésbé tudományos jellegű véselt. Izraelben az első népszámlálást 1948 november 8-án tartották, akkor öszerített a lakosokat, elkészítették a választók névjegyzékét, ennek alapján osztották ki a személyazonossági igazolványokat és ugyancsak ennek alapján osztották ki az élelmezésügyeket, ami az akkori cema-idők egyik ismertetőjele volt. A népszámlálás céljából hótárs-alutajos kimenési tiltam rendelkeztek el. Az új államban elsö ízben 716.700 zsidót, továbbá 126 ezer nem-zsidót számláltak ösosz.

A második népszámlálás 1961 május 21-én volt, ennek előkészítö munkálatai mintegy három évet vettek igénybe. Ezt az akciót már az UNO illetékes osztályának a közreműködésével folytatták le a legmodernebb tudományos módszerek szerint. Az eredményt 43 vaskos kötetben publikálták. E népszámlálás alkalmával Izrael állam lakossága 2,18 millió lelket tett ki, ebböl 1,93 millió volt zsidó.

A Statisztikai Hivatal vezetői szerint 1972 január havában Izrael lakossága 3.100.908 lélek élt, ebböl 2.641.700 zsidó és 459.200 nem-zsidó. A héten, vasnap kezdödé népszámlálás a valószínűség szerint 3,2 millió lelket fog kimutatni, vagyis egymillióval többe, mint az előző népszámlálás. Az ösibb eredményeket 1973 januárjában fogják közzétenni.

KIÁLLITÁS

- JERUZSALEM**
JERUZSALEM
IZRAEL MUZEUM — „Emberek”, Anna Rivkin-Brick művészeti fotó, Marcel Duchamp vázlatai és grafikai, A Floerheimer gyűjteménye: Monet, Gauguin, Ruysdael, Borgone, Corot és Guys 18 ismert festménye — Jean Art „Jeruzsálem” — Jules Pésein vázlatai (a ifjusági szörnyben: Szobor-játékok — Babák, játékok és gyermek munkái — Rendkívüli tárlat: Gauguin vázlatfüzete.
HÉBER KÉPTÁR — Lika Tov grafikai (június 1-ig).
ICCY (Nemzetközi ifjusági kulturális központ, EmeK Ráfám 12/a) — „Ausztria”, dokumentári kiállítás.
NETUR KÉPTÁR — Jorg Schmeisser fametszetei, vázlatai és karcait Izraelről és a Közel-Keletröl (május 28-ig).
BÉTAN HÁOMANIM — (Művészek pavilonja, Smuel Hámád 12) — Yvette Szcupak, Thomas fametszetei „Jeruzsálem és a hatnapos háború” témára — Dan Kalka szobrai és vázlatai (június 7-ig).
ENGL KÉPTÁR (Slomcion Hámálka 13) — Alice Barbieux, Eliane Amado és Lévil Valenzi festményei és vázlatai (június 2-ig).
ÉDEN HOTEL — Hádassza Levin festményei és vázlatai (jótékony célú tárlat).
OVAROSI KÉPTÁR (Óváros, Zsidó-negyed) — Joszi Stern, Gerstein, Dilian, Rákijá, Gur, Ogen, Jámmin és Száár festményei és vázlatai.
GILAT — Ismert izraeli festők munkái.
COLLECTOR KÉPTÁR (Hámelech Dávi d10) — „Antik zsidó művészet”, köztötte Lakos, Alfred, Amos, Imre, Kresin Lázár és mások bibliai és zsidó témájú zsidó-művészművei, 16-19 századi nagy európai mesterek munkái, évszázados művészeti ktubák és zsidó népművészeti munkák (május 31-ig).
HAMPER KÉPTÁR (Hámek 4) — Neves izraeli festök alkotásai.
UJ KÉPTÁR (Hámelech Dávid 10) — Zsidó témájú műtárgyak és ékezetek.
URDANG-SZESZKIN KÉPTÁR (Dud nov 9) — Ismert izraeli festök munkái.
CION KÉPTÁR (Hilsi 23) — Klasszikus holland, modern és klasszikus francia, osztrák és amerikai mesterek munkái.
TEL-AVIV MUZEUM
AZ UJ ÉPÜLET (Saul király fasor 27-29) — Marcel Janco retrospektív tárlata — Dada (május 31-töl) Picasso 200 alkotása — Izraeli festök és szobrázók művei — Művészet és tudomány a nagyvilágban — A muzeum gyűjteményéből — Ernest Neizvestny metszetei — Kinetikus munkák.
HELEN RUBINSTEIN PAVILION — (Társzát fasor 6) — Nemes Endre (Stockholm) festményei, collagejai, karcolatai és litográfiái.
MUZEON HARREC — „Sinait”, KPRÁMIKA MUZEUM — „Sinait”, Námil Bitter és Nora Kochávi tematikus kerámia szobrai és domborművei. — Üvegsozorbák és SHITZÁI háztartási üvegholmik.
RÉGFSZETI MUZEUM (Jatta, Óváros) — A Tel Avivban és Jaffán talált szamorlita (szamaritanus) leletek.
B'ET NECHUSTAN — A tímarú asatások leletei.
TECHNOLÓGIAI ÉS TUDOMANYSZAK MÚZEUM — Diderotus és művészeti kiállítás: „Dinamikus ábrák”.
KÁDMAN NUMIZMATIKAI MUZEUM — Angol aranypennek.
TEL-AVIV VAROSI TÖRTÉNELMI MUZEUM (Rialij 21.) — Allan-dó kiállítás.
IRAN MUZEUM (Biahr 26.) — A betd és az Irás története (állandó kiállítás).

TERÉZA ÉS RIMA

Bizonyára tetszetek olvasni, hogy a két terrorista lány a Sabena repülőgépröl, akiknek azok a fehérköpenyes zsidó fiúk mekkegeltek, meghagyták az életüket, kijelentették, hogy át akarnak térni a zsidó vallásra.

Kérem, ne tessék nevetni, ez komoly, mint amilyen komoly volt ez az egész dolog ennek a száz és egynéhány utasnak a felrobbantása. Ok igazán nem tehetnek róla, hogy a fehérköpenyesek miatt meghiusult. Ez az ő csatlakozásuk a két terrorista-hoz a repülőgépben csak ürügy, részded volt, hogy Izraelebe jöjhessenek és áttérhessenek. No, ugye, most már tetszik tudni.

Ok, tessék elhinni, szeretik a zsidókat, ok maguk mondják, hogy gyermekkorukban szerettek, ezt a szeretetet már a szülöi házban tanulták, szivták magukba és később ez az érzés mindjobbán elhatalmasodott rajtuk, különösen akkor, amidön a Fatach társaság olyan kulturálatlan módon viselkedtek velük, tisztességes urilányokkal, amidön — amint Teréza beszél — Rimát a terrorosport táborában brutálisan megerősölték. Igen, ez csak megerősítette benne, bennük, hogy áttérjenek, zsidók legyenek.

Csoda-e? Igy tett vele annak a család-nak, aki adoptálta, az egyik tagja is, majd meg a táborban más, mások újra. Ezuttal már ugy kezeltek, mint egy tisztességtelen perszonát — valjja szegény.

Ennyi rengeteg sérelem után, ugyebár, meg tetszenek érteni, hogy vonzódott hozzáuk. De ennek kézzelfogható bizonyítéka is van, a Rima utlevele zsidó névre volt ki-állitva. Már így akart a Szentföldre érkezni, mint zsidó, mint Mirjam. Ezt a nevet választotta. Jó név, szép név. Mózes és Áron nővere viselte először. Jó családba

jut. Mirjam a nádasból mentette ki az öcsét, a kis Mózeset, ő meg a Sabena utasait mentette volna meg, ha rajta mulott volna. Igy csak magát mentette meg. Ugy beszélnek a félreess helyörl húzta ki a fehérköpenyeseket. Vallásos zsidók szerint, azt hitte — mikve.

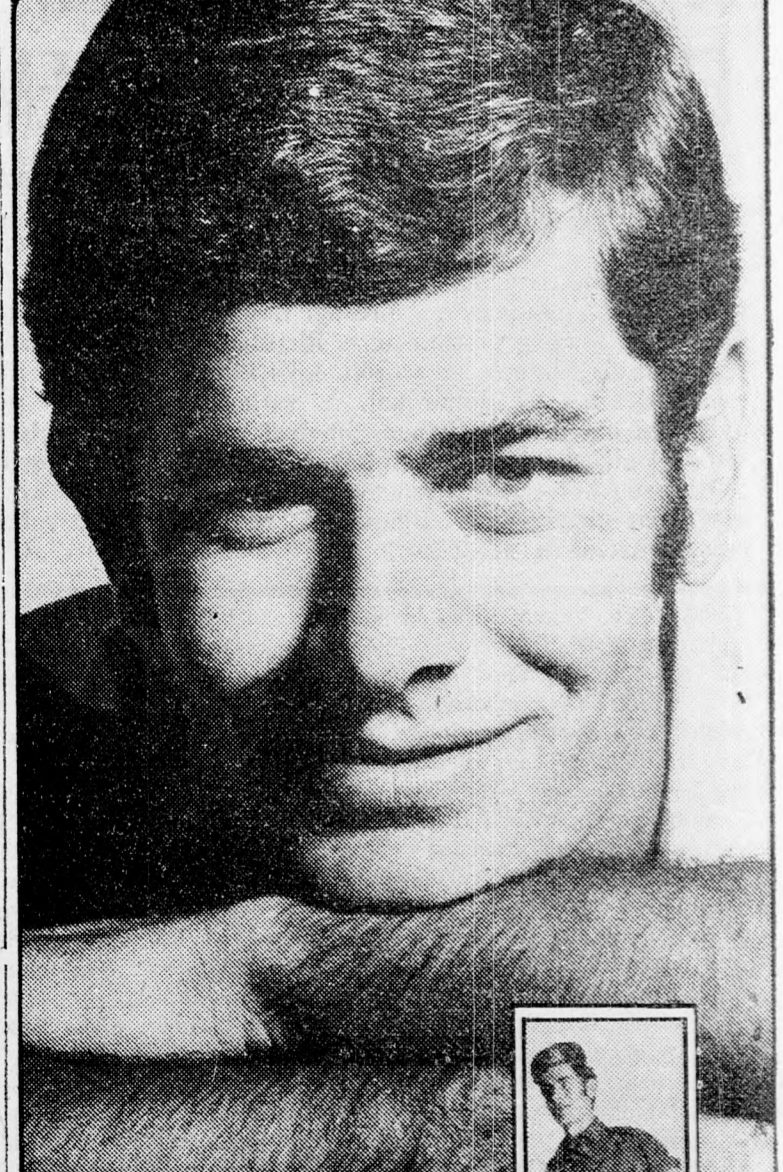
Terézának, Celofehod leányai egyikének a neve tetszett meg, Tircá. Ó abban is az égiek utját látja, hogy most már zsidó vér ösöregedez ereiben. Az orvosok ugyanis, a nagy vérvesztés miatt, vérátömlesztéssel segítették rajta, zsidó vérel.

Látszik, hogy keresztény lány volt azelőtt Teréza Hálásza, ismeri a Bibliát, nagyserfen megvalósította a nevet, Tircá. Nem akármilyen lány volt Tircá. Tulajdonképpen öten voltak testvérek, csupa lány. A novüket is tuduk pontosan, többször is hozza az Irás: Mechlá, Noá, Choglá, Mülá, Tircá. Az Irás keveset foglalkozik nőekkel, de velük igen, mert például szolgálta a férfiaknak is, hát méz a nőeknek! Ok voltak az első süfragetek. Jogot követeltek, a férfiakal egyenöl jogokat, birtokeket, az elhalt apui birtokeit, amit kiosztottak a család férüi tagjai között és nekik nem hagytak. Oadáltak hát Mose elé. Elázár, a pap elé és az egész gyülekezet elé és előadták panaszukat: „Adj nekünk birtokeket!” — követelték Mósztotól. Még ilyen eset nem fordult elő a prakszisában. Mose felterjesztette hát ügyüket az Örökkévaló elé.

— Helvosen (kén) szólnak Celofehod leányai, adj nekik birtokeket, származásad át atyuk birtokeit rájuk — volt az Örökkévaló válasza.
Ennek a Tircának akarja hát felvenni Teréza Hálásza a nevet? De nézzük csak, mit füznek hozzá a mi bölcseink ehhez a

(Folytatás a 17-ik oldalán)

- NATANJA**
MODERN MÜVEZSÉTI KÉPTÁR (Herzl 2) Cvi Gora, Nachum Gilboa, Slomo Weintraub és Jessajahu Kleinmann festményei.
NAHARIA
VAROSI REGESZETI MUZEUM — A környékbeli archeológiai asatások leletei.
EJN HOD
KÖZPONTI KÉPTÁR — A művészfalu lakóinak kollektiv tárlata.
HAZOREA
WILFRIED ISRAEL HAZ — Helmut Nathán orvosprofesszor (NewYork) litográfiái, akvarellei és szobrai (június 3-ig).
EJN HOD
KÖZPONTI KÉPTÁR — Gerson Davidovics festményei (május 17-ig).
EJN CHAROD
MISKAN LEOBANUA — Mose Mokádi retrospektív tárlata, az 1920-70 között készített válogatott festményei (május 27-ig).
ASDOTE JAKOV (Meuchád)
URI E. RAMI EMLÉKMÜZEUM — „A Biblia, a művészet és az irodalom tükrében”.

A fiuk bevonul tényleges katonai szolgálatra
megérdemli, hogy takarékoskodjanak jövője érdekében, amíg katonai szolgálatot teljesít. Mire leszerel, szép összeg áll majd rendelkezésre, biztosíthatja jövőjét. Takarékoskodjanak számára a „Choszen Lechajál” különleges, e célnak megfelelő program keretében.
» Choszen Lechajál »
A Bank Hapóalim kizárólagos terve.
BANK HAPOALIM B.M.

ZENEÉLET

Lenny – a Filharmonikusokkal

— Leonard Bernstein a jubileumi hangversenyen Mahler „Lied von der Erde“-jét és „Misé“-jének három zenekari részletét vezényelte — Szólisták: Christa Ludwig (mezzoszoprán) és Rene Kollo (tenor)

A legsúlyosabb zavargások idején, mikor a „hős“ jaffai arab lövészek a tel-avivi Allenby sétáló polgárok életét veszélyeztetették, Leonard Bernstein semmivel sem törődve, látogatott el hozzánk, hogy a Filharmonikus Zenekart vezényelje.

Huszonöt év telt el első koncertje, 1947. áprilisa óta, s Lenny, ahogyan Amerikában becézik, megdöbbenés nélkül mindenkor felbukkant nálunk, ha szükségét érezte, hogy hűségét irántunk kimutassa. Ő volt az első, aki a felszabadított Jeruzsálemben a Scopus-hegy amfiteátrumában, hosszú megszokás után, ismét vezényelt a zenekart. S ha visszatérünk e 25 év alatt nálunk lebonyolított műsoraira, láthatjuk ennek a kivételes zenei lángelmének bámulatos sokoldalúságát, mint zeneszerző, karmester és zongorista.

Bemutató hangversenyén 1947-ben, Jeruzsálemben szimfóniáját adta elő. Ravel zongoraversenyét játszotta és Schumann tavaszi boldogságban uszó 2-ik szimfóniáját nyújtotta le a hosszú háborús éveken át a külvilágtól elzárt „palesztinai“ közönség. A rákövetkező év novemberében Beethoven-estet adott, majd Mozart B-dúr-zongoraversenyét játszotta s Copland és Ravel-műveket vezényelt. — Mahler iránti korai szerelmének egy harmadik műsorban adott, a 2-ik, „Feltámadás“-szimfóniával kifejezést. — 1949-50-ben is három műsorral látogatott el az utonnan született államban; többek között „The Age of Anxiety“ című szimfóniáját vezényelte és zongoraszólamát játszotta, majd júniusban Jenny Tourel és Garay Ernővel, nálunk első ízben adta elő Mahler „Lied von der Erde“-jét a rájárat-gáni szabadtéri színpadon. S eltekintve a további évek felsorolásától, szeretném összehasonlítani a 22 évvel fiatalabb Bernstein felfogását a műről a maival.

Mint legjellegzetesebbeket, a zenekari kiséretek, programmatikus aláfestések és önálló közönség beállítását kell kiemelnem mostani produkciójából. Az első színpadon „Bordal a föld nyomorúságára“ a meghasonlott, földi és mennyei örömek és fájdalmak között vergődő zeneszerző ragyogó zenekari palettáját és groteszk ötleteit rendkívül szellemesen állítja „A sötét az élet, és a sötét a halál“ komor paradoxona mellé. Bernstein rajongó odaadással szólaltatta meg a 4-ik rész pasztorálját és idillikus hangulatképeit. De a legmegrázóbb Bernstein új beállításában a „Bucus“-nak rekviemszerű közzenéje, az utolsó versszakot megelőző szimfonikus betét volt, mely — Bruno Walterral ellentétben — az élettől való bucsút nem könyvekbe áztatott siratóénekként fogja fel, hanem az elmulás fájdalmát valahol komor fenségben, méltóságban, drámaiságban mélyen megindító, de sohasem elzárkózott gyászzeneként szólaltatta meg.

Bernstein régebbi felfogásában ez a részlet is telve volt patosszal, akárcsak ő maga. A mai ember hozzá hasonlóan korarealisztikusabb, tárgyilagosabb életszemléletű és esztétikájához. Azok a részletek, melyeket „Misé“-jéből hallottunk, e tekintetben is kiegészítették a róla nyert képet. Mielőtt erre rátérnék, még rá kell mutatnom, hogy Mahler sokat vitattak, de le nem tagadható s el nem vitatható zsidósága Bernstein a legtisztább, kristályosan lezúrt vonásaiban, nagyon plasztikusan juttatta kifejezésre. A „modern“ zsidó, mentesen minden rapszodikus vonástól és nosztalgától...

Leonard Bernstein „Misé“-je, melyet a washingtoni Kennedy Center megnyitására elmúlt évben „multi-media“ zenés színpadra, táncra, jazzesített zene-és énekparra írt, merőben szokatlan formájában konzervatív körökben nem csekély megütközést, de általában, meglepetést keltett. A szerző a mostani előadás műsorfüzetében nyilatkozik a Miséről, s a belőle összeállított három zenekari részletről, melyek ugyan nagyon gyér felvilágosítással szolgálnak az egész bizarr művet illetően, de sok jellegzetes vonását árulják el.

„Számosan mondták nekem, hogy „Misé“-met zsidó munkának tartják, s tudom, hogy ezzel mire gondoltak. Isten megkérdezése régi zsidó hagyományokon nyugszik, s azon az Istenhez fűződő bensőséges kap-

csolaton alapul, melyet a zsidók, főképp a diasporában, a galutban, a gettóban éretek... Ezt a viszonyt Istenhez való különleges kapcsolatuk kellett, hogy inspirálja, egy „én-te“-viszony, ahogyan azt Martin Buber fejtegette.

„Valóban nem voltam feljogosítva egy latin Missá-t írni, sem valamiféle szigorúan vallásos művet, bár ez az érzésem a Miséhez már „Kádís“-szimfóniában is megnyilvánult, azzal a különbséggel, hogy mostani „Misé“-m színpadi munka. En ugy a „Kádís“-t, mint a „Misé“-t lényegében vallásos megnyilvánulásnak fogom fel... “

Nem folytatom Bernstein további fejtegetésének közlését, de a három, olykor miszticizmusba burkolt zenekari részlet, mely elhangzott, kórusok és táncosok nélkül, mintegy tiszta esszenciájaként a vezérlő gondolatnak, főképp az utolsó rész ünnepélyes brácsa-szóloja, suttogó pikkoló-szólama, kiróbbanó üstökö-pergése, egyfajta formáját képezi az istentiszteletnek, a maga roppantul egyéni, dogmamentesen vallásos — felülről alázatának kifejezésével.

Nagyon érdekes lenne Mahler és Bernstein lelki kapcsolatát nyomon követni: ez ellentétet s a szoros rokoni vonásokat egyaránt. A mostani koncerten erősen előtérbe léptek mindannyian...

Két kiváló énekes-szólista működött közre a „Lied von der Erde“-ben: Christa Ludwig, a világhírű bécsi származású mezzoszoprán, aki gyönyörű hangjának megejtő szépségével, előadásának drámai gazdagságával és — megjelenésével, egyaránt meghódította az izraeli közönséget, és kiváló honfitársa, a 35 éves Willy Kollo, nagyra hivatott tenorista, aki ércesen szárnyaló hangon, nagyon tiszta deklamációval törte át — főképp az első szakaszban — a kisérő zenekar acélfalát.

JURI (URI) ARONOVICS BEMUTAKOZÁSA HAIFÁN

Két nappal 39-ik születésnapja után mutatkozott be Izrael közönségének a moszkvai Állami Rádió-és Televízió zenekarának nagyhírű egykori vezető-karmestere, Jurij Uri Aronovics a Haifai Szimfonikus Zenekarral. Az új olának hatalmas erőfeszítésébe került az együttest a saját színvonalára emelni — de a Kol Jisraél-zenekar klickrendszerre meggátolta, hogy Jeruzsálemben nvi-

JURIJ ARONOVICS

vánosan mutatkozzon be, míg a Filharmonikusokkal csak június végén lesz alkalma — végre, képességeinek megfelelő keretben — fellépni. Persze, mi is, mint a karmester, előnyben részesítettünk volna egy tiszta orosz műsort a bemutatkozáshoz, — de be kellett érniünk a 4-ik Csajkovszki-szimfóniával, melyben úgy választókos izlés, mint ragyogó karmesteri képességei, teljes mértékben érvényesülhettek. Gyönyörűen árnyalt pianóval még nagyobb hatást ért el, mint sohasem erőszakosan, nagyon telten lekerekített fortéival és nagyon szép fokozásaival.

A bevezető számok —: Beethoven Coriolan-nyitány és Bach kétégedős-versenye inkább bejátszásnak számítottak. Feltűnően letompított kamarazeneként állította be a Bach-versenyt, melyben a két kitűnő hegedős, a szintén új olé, Alexander Lobko és a mi kis Slovo Mintzünk — mindketten szintén moszkvai születésűek, kevésbé érvényesülhettek. — Jurij Aronovics karmesteri kvalitásait a Filharmonikusok koncertjén minden bizonnyal teljes mértékben lesz alkalmunk értékelni.

A haifai közönség a Sávít mozi termében lelkes ünnepelésben részesítette a karmestert, aki rövidesen máris több külföldi meghívásnak kell, hogy eleget tegyen.

UJ OLÁ-ÉNEKESNŐ: CHÁJ RITOV — Bemutakozása a Tel-Aviv Múzeumban —

Rendkívül kellemes meglepetésben részesültek, akik új oléknak kijáró fenntartásos érdeklődéssel látogattak ennek az oroszországi művésznőnek koncertjét; bőles módon, tiszta orosz műsorral lépett fel, s első pillanattól kezdve az utolsó taktusig, töretlen élvezetet nyújtott egy rendkívül kulturált,

PÁRIZSI LEVEL

Bolondul szerelmes vagyok

— Beszélgetés Gyarmathy Michellel, a párizsi „Folies Bergere“ új előadásáról —

Alig egy hónapja, hogy a világhírű revűszínház új műsorral lépett a közönség elé. A „J'aime à la folie“ valóban „bolondul, örültem“ megszerette magát mind a francia, mind a külföldi nézőkkel.

— Mennyi ideig tartottak a próbák? — kérdeztük Gyarmathy Mihálytól, a világhírű rendezőtől.

— Körülbelül egy évig készítettük elő a műsort, amely lényegében hasonlít az amerikai előadásunkhoz, csak hogy itt 32 kép. Amerikában pedig csak 16 van a műsorban.

— Miben tér el a mostani revű az eddigiektől?

— Ez a revű is lényegében ugyanolyan, mint az eddigiek. Néhány új jelenet, új akrobáták, új színpad, így a világhírű Liliane Montevecchi. A három és félórás műsor olyan kitűnő, hogy a néző nem érzi az idő múlását.

Ha választanom kellene a képek között, hogy nekem melyik tetszett a legjobban, én a kínai képet és a katedrális választanám. A sodálatos vitrások, a katedrális fényei, szinte elkápráztatják a nézőt. A másik kép, a kínai elefántcsonttorony és a mesebeli kis figurák, valóban megérdemelt sikert arattak.

Az előadás fináléja a nézőket egyik ámulattól a másikba ejti, ugyanis egy óri-

ási Eiffel-torony ereszkedik le fejük fölé, megrakva szívből szívből meztelen hölgyekkel. Egyszóval — a „J'aime à la folie“ egy minden eddigitt felülmúló műsor. Nehogy elmulasszák izraeli olvasóink, ha véletlenül Párizsban járnak.

— Végül egy indiszkret kérdés: Mibe került az előadás, új díszletek, ruhák?

— Bizony rengetegbe került. Körülbelül hétmillió frankba.

— Tudna-e néhány szót szólni az új revűszíntárról, a fiatal Liliane Montevecchiről?

— A huszonkilenc éves sztár viszi a műsort. A villogó szemű szépség magával ragadja a nézőközönséget énekével, táncával, temperamentumával, egyszóval bábijos egyéniségével. Méltó utóda elődeinek, például Josephine Bakernek.

Gyarmathy Michel nemrég nyilatkozott a párizsi televízió „Samedi soir“ című műsorában, amely a világhírű „Maxim“-ban készült. A Folies Bergere igazgatója, díszlettervezője, többször is kihangsúlyozta az interjúban, hogy magyar zsidó és élete bizony igen kemény küzdelmekkel kezdődött, amíg eljutott a rivaldafényig.

— A szombat esti interjú után egy csomó levelet kaptam — mondja Gyarmathy Michel —, Párizsban élő magyar-zsidó ke-

Gyarmathy interjú ad a cikkíróknak

reskedők, ügynökök, szabók gratuláltak, hogy ilyen „nyiltan“ hangsúlyoztam származásomat.

— Nem értem, miért kellene szégyellnem azt, amire büszke vagyok — hogy zsidónak születtem...

FORRAI ESZTER

REGINALD WESTON ünnepélyes emlékkiállítás

Reginald Weston londoni születésű, világhírű zsidó festő, életének legnagyobb részét Párizsban töltötte. Ott érte őt évekkel ezelőtt a halál. Evekig élt Jeruzsálemben is, ahol a Becélél festőiskolában tanárkodott, ugyanakkor, mint ifjú újságíró az akkori Palestine Postnál dolgozott.

Halálának 5-ik évfordulóján felesége, Mirjam megnyitja a nagyközönség számára — állandó kiállítási jelleggel — a kiváló modern művész műtermét, amely megmaradt képeinek nagyrészt tartalmazza. Ugyanakkor, férje emléke iránti kegyeletből a műtermet majd olyan tehetséges fiatal művészek rendelkezésére bocsátja, akik anyagilag nem engedhetik meg maguknak egy kiállítás költségeit.

Az emlékünnepély Tel-Avivban (Hájarón 260, a Sheraton szállóval szemben), a földszinten lévő műteremben május 27-én, szombat este 7.30 órákor lesz.

R. WESTON MUNKA KÖZBEN

DÁN KULKA SZOBRAI

— Jeruzsálem, a művészek házában —

Négy évvel ezelőtt hagyta el a fiatal, 24 éves művész Csehszlovákiát, e Izraelben alig egy esztendővel ezelőtt érkezett, közben ugyanis a torontói képzőművészeti főiskolán adott elő és két kiállítása is volt Kanadában. Jeruzsálemben bemutatkozása rendkívül ígéretes, mindenek előtt az egykori zsidó Prága eszmei hagyományait idézi, de azt is bizonyítja, hogy Dán Kulka tépelődő alkat, aki a klasszikus szobrászat kifejezési formáit és a legmodernebb törekvések szintézisét keresi-kutatja.

A most megnyitott kiállításban a Kafka-portré és néhány kifejező tanulmányfej kelti a legnagyobb feltűnést, valamint egy „Erdőszak“ című kompozíció, amelyről a katalógusban is megjegyzi, hogy Csehszlovákia lerohanása termékenyítette meg a fantáziáját ehhez a szoborhoz.

Agyagból égetett figurái, izléses fémkonstrukciói és sok grafikai vázlat teszi teljessé a kiállítás látványát. Június 7-ig tekinthető meg Dán Kulka kiállítása a fővárosi művészek házában (Smuel Hámággid 12) — s reméljük, hamar eljut az anyag Tel Aviv-

EROSZAK

Dán Kulka egyik érdekes kompozíciója

ba és más városok szép iránt érdeklődő közönsége elé. (b. p.)

Nyugatnémet kutatók kiszámították, hogy a kövér emberek halálvesztési arányszáma magasabb. Ha a testsúly a normálisnál 9 százalékkal nagyobbra emelkedik, az élet 18 százalékkal rövidül meg. Nyugat-Németországban átlag mindenki napi 500 kalóriával fogyaszt többet, s ennek következtében a hizas mindinkább veszélyes méreteket kezd ölteni. Száz nő közül 15 és száz férfiből 12 kövérebb a megengedettnél — írta a Stern.

A pennsylvániai egyetem orvosai megvizsgálták a Philadelphia központjában, valamint az elővárosokban élő gyermekek fogazatát. Megállapították, hogy az elővárosokban élő gyermekek hez képest a nagy gépjárműforgalmu városrészekben élőknel majdnem ötszöröse volt a tejfogak átlagos ólomtartalma. A tudósok vizsgálják, hogy a magas ólomtartalom befolyásolja-e az idegrendszer.

TERÉZA ÉS RIMA

(Folytatás a 16-ik oldalról)

történethez? Csak úgy becézgetik őket, ajnározzák. Mózes meg még meg is dorgálják miattuk. Hogy feledékeny, elfelejtette a hálálchát, holott egyszer azzal büszkélkedett, hogy minden bonyolultabb dolgot csak vi-gyének hozzá, ő majd megoldja. „Helyesen szólnak Celofchod lányai“ — magyarázzák tovább — helyesen, az ő szemük látta, amit Móse bizony nem látott, ők tudták, amit Mózes nem tudott. Boldog az ember, akinek szavait helyesli az Örökkévaló.

Ki nem fogynak a dicséretből, Mózes pedig egészen eltörpít mellettük. Ki más merné ezt, még a Celofchod lányai kedvéért is tenni? A bölcsék igen, mert tudják, hogy megérdemlik.

Egy helyen másodikkak veszi az Irás Tircát, pedig ő volt a legkisebb. Igen ám, de okosságára, értelemre ő volt a második. De az is lehet, hogy szándékosan cserélték fel a neveket, mert egyformán kiváló

volt mind az öt mindenkiben. Ugyáltszik Terézia, illetve Tircá, már gyerekkora óta készül erre a komoly lépésre, az áttérésre, már ismerte bölcsének dicsőség szavait a Celofchod leányairól, azért halasztja ki pont ezt a bájos nevet magának.

Jól választott hát Terézia Hálásza, amidőn a Tirca nevet választotta. Ő is belekerült majd a zsidó történelembe, mint az elődje, a druzsája, belekerült, hogy mennyi minden viszontagságon ment keresztül, amíg megszabadult a keresztült, és sikerült neki egy repülőre felkerekedni, hogy régi óhaját teljesíthesse, hogy átérjen a zsidó hitre.

Hogy Rima át akar térni, az érthető. Ez a Rima olyan furcsa hangzású név. Mindig a múltjára emlékeztetné.

ZEMPLENRCSEI KÁLMÁN

